

Operatori i Sistemit e Transmetimit

| RAPORTI VJETOR 2018

KUSH JEMI NE?

Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.) është një kompani publike me 100% të aksioneve në pronësi të shtetit.

Bazuar në kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi OST sh.a. ka përgjegjësinë të operojë, të mirëmbajë dhe të zhvillojë rrjetin e sistemit të transmetimit, duke përfshirë interkoneksionet me sistemet e tjera ndërkufitare, për të siguruar aftësinë afatgjatë të sistemit për plotësimin e kërkesave të arsyeshme për transmetimin e energjisë elektrike.

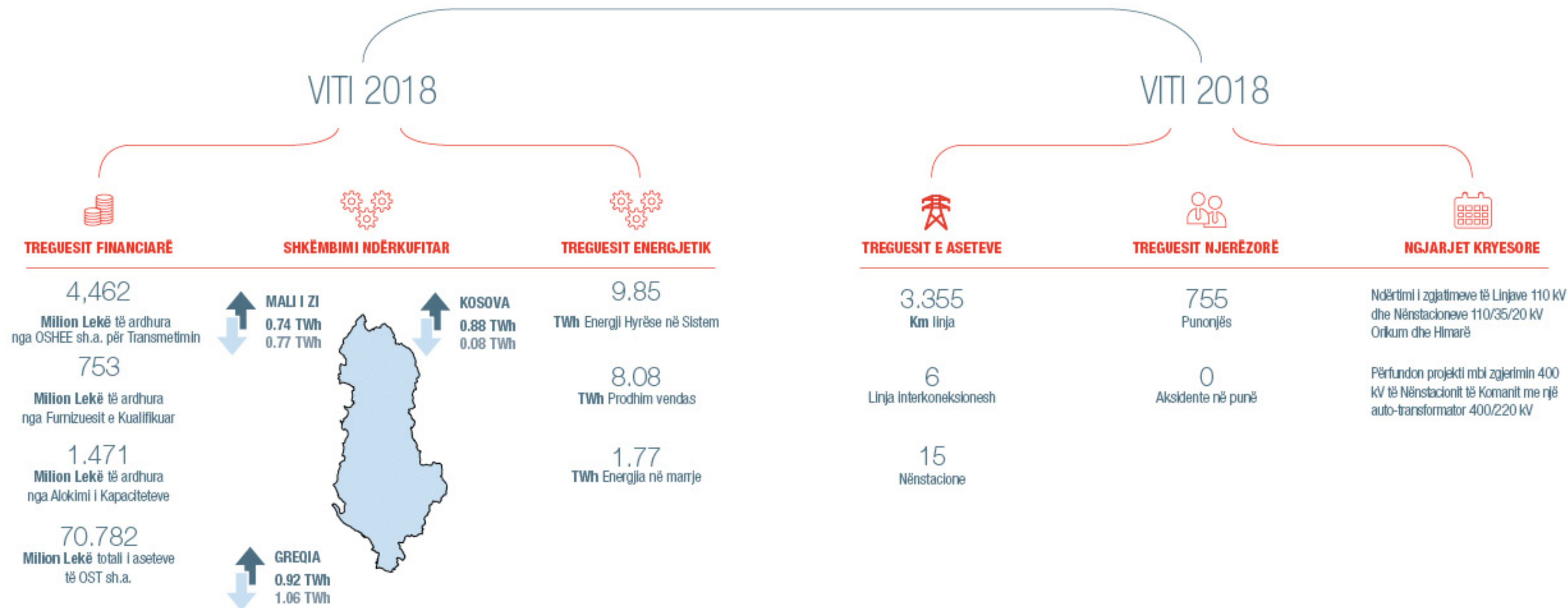
MISIONI JONË

Ne sigurojmë shërbim me cilësi të lartë për të gjithë përdoruesit e sistemit të transmetimit, bazuar në standardet, arritjet dhe praktikat më të mira, të cilat aplikohen nga operatorët e sistemeve të transmetimit të ENTSO-E, duke kontribuar në zhvillimin ekonomik të Shqipërisë dhe duke mundësuar rrugën drejt një sistemi të besueshëm dhe të qëndrueshëm të shkëmbimit të sigurt dhe cilësor të energjisë elektrike në vend dhe rajon.

TREGUESIT DHE NGJARJET KRYESORE

VITI 2018

VITI 2018

PËRMBAJTJA

Rreth nesh	12
Bashkëpunimi rajonal	12
Çështjet mjedisore	16
Operimi i sistemit të transmetimit	18
Operimi i tregut	26
Rrjeti i sistemit të transmetimit	28
Zhvillimi i sistemit të transmetimit	32
Modelli i drejtimit të OST sh.a.	44
Pasqyrat financiare të konsoliduara dhe raporti i auditorëve ligjorë	46

LIDHJA QË TRANSMETON ZHVILLIM

Gjatë vitit 2018 OST sh.a. ka shënuar rezultate të mira përsa i përket zhvillimit të rrjetit të transmetimit në përputhje me planet e zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike, si dhe zhvillimit të kapaciteteve ndërkufitare në përputhje me projektet rajonale dhe më gjerë.

Kushtet e mira hidrologjike në gjashtëmuorin e parë të vitit 2018 kanë patur ndikim pozitiv në parametrat elektro-energjetikë, duke rritur gjenerimin nga prodhuesit e energjisë elektrike në vend. Tregues i rëndësishëm për OST është energjia që injektohet në sistemin e transmetimit, e cila për vitin 2018 ka shënuar vlerën e 9.8 TWh ose e thënë ndryshe një rritje përafërsisht 23% e energjisë elektrike, e cila është injektuar në rrjetin e OST gjatë vitit 2018 krahasuar me vitin 2017. Gjatë vitit 2018 vihet re një vlerë prodhimi e energjisë elektrike nga burimet hidro përafërsisht 8 TWh, duke sjellë kështu ulje në varësinë e vendit ndaj importeve ndryshe nga situata në vitin 2017, ku prodhimi i vendit nuk ishte i mjaftueshëm për të mbuluar kërkesën për konsum.

Niveli i humbjeve në rrjetin e transmetimit për vitin 2018 rezultoi në vlerën 246 GWh shifër kjo me e lartë se planifikimi, duke rritur kështu kostot e OST sh.a. për mbullimin e tyre. Kjo situatë ka ardhur kryesisht nga fakti se energjia elektrike e prodhuar dhe transmetuar në vend ka shënuar një rritje krahasuar me një vit më parë.

Për të garantuar disponueshmërinë dhe vazhdimësinë e sistemit elektro-energjetik, një kujdes i veçantë i është kushtuar mirëmbajtjes së rrjetit të transmetimit. Janë kryer me cilësi remontet e planifikuara, duke eliminuar në një kohë sa më të shkurtër avaritë dhe defektet e mundshme. Në shifra janë regjistruar 577 orë stakime në vitin 2018 nga 676 orë në vitin 2017.

Edhe gjatë vitit 2018 rritja e performancës për njohuritë e sigurimit teknik dhe zbatimi i tyre me përpikmëri në praktikë ka patur një rol parësor, si rezultat nuk kemi patur aksidente në punë.

Fokusi për vitin 2019 do të jetë automatizimi dhe informatizimi i mëtejshëm i proceseve dhe platformave duke synuar që OST sh.a. të transformohet në një **smart grid**. Prioritet mbetet përmirësimi i bashkëpunimit rajonal dhe zbatimi i nismave dhe projekte të përbashkëta që lidhen me:

- (i) krijimin e tregut të ditës në avancë;
- (ii) krijimin e tregut të përbashkët elektro-energjetik me Kosovën;
- (iii) bashkërendimin për sigurinë e sistemit elektro-energjetik

Pajtim Bello
KRYETAR

Skerdë Drenova
ADMINISTRATOR

I. RRETH NESH

Cilat janë përparësitë dhe strategjitë tona?

- **Zhvillimi i rrjetit të transmetimit** në përputhje me pritshmëritë dhe planet e zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike si një e tërë.
- **Zhvillimi i kapaciteteve ndërkufitare** në përputhje me projektet rajonale dhe më gjerë në koordinim me planet dhe projektet zhvillimore të rajonit.
- **Kryerja e investimeve strategjike dhe investimeve** në drejtim të zëvendësimit të teknologjisë së vjetëruar si dhe integrimin të teknologjisë bashkëkohore drejt menaxhimit në mënyrë inteligjente të rrjetave elektrike.
- **Përfshirja proaktive** në iniciativat rajonale dhe europiane.
- **Sigurimi i kushteve të përshtatshme** të operimit të tregut të energjisë elektrike në përputhje me zhvillimet e pritshme të tregut.
- **Funksionimi me efektivitet** dhe efikasë për ruajtjen dhe garantimin e qëndrueshmërisë së sistemit elektroenergetik shqiptar.
- **Sigurimi i stabilitetit** financiar të kompanisë.
- **Bashkëpunimi me të gjitha institucionet shtetërore**, Entin Rregullator si dhe pjesëmarrësit e tregut, për të siguruar një model transparent dhe konkurrues të tregut të energjisë elektrike.
- **Sigurimi i mjedisit** punëdhënës atraktiv në tregun e punës në Shqipëri.
- **Respektimi i të gjitha politikave** mjedisore në përputhje me standardet europiane në menaxhimin dhe zhvillimin e rrjetit të transmetimit.

II. BASHKËPUNIMI RAJONAL

OST sh.a. është vazhdimisht në kërkim të përmirësimit të performancës së saj teknike dhe financiare, për të përmbushur standardet më të mira ndërkombëtare të Komunitetit të Tregut të Energjisë Elektrike dhe të organizatave europiane, të cilat nxisin dhe monitorojnë hapjen e tregut të brendshëm të energjisë elektrike, si dhe integrimin e këtij tregu në tregun rajonal dhe europian të energjisë.

OST sh.a. është anëtare me të drejta të plota e **ENTSO-E**, duke finalizuar një proces të nisur që në vitin 2004, i cili u bë i mundur vetëm pas certifikimit nga ERE dhe kryerjes së investimeve të rëndësishme në rrjetin e transmetimit dhe vendosjes si prioritet dhe objektiv kryesor i shoqërisë OST sh.a.

OST ka marrë pjesë aktive në të gjitha aktivitetet e zhvilluara për Europën Kontinentale Jug-Lindore të ENTSO-E dhe jo vetëm, të tilla si:

- Grupi Rajonal I vendeve të Europës Juglindore (RGSEE)
- Grupi Operimit të Koordinuar të Sistemit i ENTSO-E
- Iniciativa e bashkëpunimit të vendeve të Europës Jug-Lindore për Planifikimin e Sistemit të Transmetimit (SECI-USAID/USEA)
- ENTSO-E Awareness System (ENTSO-E EAS)
- ENTSO-E CE NMFT-Grupi I Modelimit të rrjetit dhe software-t e modelimit.

SHTETET ANËTARE ENTSO-E

Vendet anëtare Vendet jo anëtare

OST sh.a. është pjesëmarrëse gjithashtu aktive e Komunitetit të Energjisë me bazë në Vienë.

Misioni i Komunitetit të Energjisë është zgjerimi i tregut të brendshëm të energjisë së Bashkimit Europian për Europën Juglindore dhe me gjerë në bazë të një kuadri të detyrueshëm ligjor. Instrumenti kryesor për të arritur këtë qëllim është adaptimi i legjislacionit të BE-së, të ashtuquajturit "acquis communautaire", në fushën e energjisë dhe fushat që lidhen me të. OST ka marrë pjesë aktive në Komitetet Drejtuese të ngritura si rezultat i firmosjes së Memorandimit të Mirëkuptimit midis Vendeve të Ballkanit Perëndimor që në Prill të vitit 2016 në Vienë. Ky Memorandum, i cili vjen si efekt i angazhimeve të ndërmara nga vendet e rajonit mbështetur dhe nga ana e BE-së në përputhje me Procesin e Berlinit, është nënshkruar nga Ministrinë, Rregullatorët, OST-të e 6 vendeve të Ballkanit Perëndimor si dhe të gjithë vendeve kufitare të BE-së si Bullgaria, Greqia, Kroacia, Hungaria, Italia etj. dhe vendos detyra kundrejt liberalizimit dhe bashkimit të tregjeve të këtyre vendeve me vendet e Europës si dhe krijimit të kushteve për një treg të përbashkët ndërkufitar të balancimit. Përsa i përket komitetit të Balancimit Ndërkufitar, gjatë vitit 2018 u punua me asistencën teknike të përzgjedhur nga Sekretariati i Energjisë për projektin e Imbalance Netting, një projekt rajonal i cili është një hap tranzitor për kalimin dhe bërjen pjesë e platformës PanEuroplane. Ky projekt konsiston në përfitimet ekonomike që do kenë OST-të nga bashkëpunimi ndërkufitar për shkëmbimin e rezervave dhe dimensionimin e përbashkët të tyre duke bërë një optimizim të kostove të disbalancave të shkaktuara si pasojë e këtyre bashkëpunimeve.

OST sh.a. është një prej shoqërive themeluese të SEE CAO

(South East Europe Capacity Allocation Office) së bashku me shoqëritë e transmetimit të Malit të Zi, Kroacisë, Greqisë, Kosovës, Bosnje Hercegovinës, Turqisë, dhe Maqedonisë. SEE CAO është një provë reale e përpjekjeve të bashkëpunimit rajonal ndërmjet OST-ve të rajonit dhe krijon kushtet e përshtatshme për zhvillimin e tregut të përbashkët të energjisë në rajon.

Një ndër fushat e zhvillimit të sektorit energjetik në një të ardhme të afërt, është dhe krijimi i Bursës së Energjisë Elektrike në të cilën OST sh.a. pritet të jetë aksioneri kryesor.

Në këtë prizëm, Komiteti Drejtues, i ngritur nën drejtimin e Ministrisë së Infstrukturës dhe Energjisë, pjesë aktive e së cilës është dhe Operatori i Tregut, është duke punuar gjerësisht me të gjithë pjesëtarët e tregut për krijimin e kushteve, masave dhe hapave ligjore, financiarë dhe teknike që duhen ndërmarrë për krijimin dhe funksionimin e suksesshëm të Bursës Shqiptare të Energjisë Elektrike, në përputhje me praktikën më të mira Europlane, si edhe bashkimin me Tregun Europian, në mbështetje të detyrimeve dhe angazhimeve të ndërmara nga Qeveria Shqiptare, që lindin nga Procesin e Berlinit.

- Përveç sa më sipër projekt i rëndësishëm për OST për vitin 2018 është dhe projekti i hartimit të Rregullave finale të **Mekanizmit të Balancimit të Energjisë Elektrike**. Këto rregulla janë hartuar në bashkëpunim me një asistencë teknike me financimin e IFC, mund të theksojmë që këto rregulla janë hapi i parë drejt krijimit të një tregu transparent dhe jo-diskriminues të balancimit. Qëllimi kryesor është të sigurohet një mekanizëm balancues efikas dhe jo-diskriminues, i cili do të nxisë pjesëmarrësit e tregut që janë palë përgjegjëse për balancim për të mbajtur balancën e sistemit si dhe për të ofruar shërbime balancuese.
- Një detyrë e rëndësishme, e cila është zhvilluar dhe gjatë 2017-18, ka qenë dhe zbatimi i **Memorandimit të Mirëkuptimit** midis gjashtë vendeve të Ballkanit Perëndimor (WB6), nënshkruar në vitin 2016, me iniciativë të Sekretariatit të Energjisë, midis TSO-ve, Rregullatorëve, Ministrive dhe PX të rajonit, në mbështetje të angazhimeve, të marra nga ana e Qeverisë Shqiptare në procesin e Berlinit, për bashkimin e tregjeve të vendeve tona. Detyrimi që rrjedh nga ky Memorandum Bashkëpunimi, lidhet dhe me krijimin e Komitetit Drejtues të Bashkimit të tregjeve të Ditës Avancë.
- Është bashkëpunuar shumë nga ana e OST me **Sekretarianin e Komunitetit të Energjisë në Vienë**. Janë zhvilluar aktivitete në Tiranë për Reformat e Tregut të Energjisë Elektrike në Shqipëri në kuadër të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë në Vienë dhe me mbështetjen e MIE.
- OST është pjesë e iniciativës për bashkimin e tregjeve me KOSTT dhe është punuar shumë në drejtim të bashkërendimit të hapave ligjore, që duhen ndërmarrë në kuadër të planit të bashkimit të tregjeve të Shqipërisë dhe Kosovës, në përputhje me angazhimet e ndërmara nga ana e të dy Qeverive, në kuadër të Memorandimit të Mirëkuptimit, të firmosur në Nëntor të vitit 2017 nga ana e tyre, si dhe Memorandimit të Mirëkuptimit të firmosur mes OST, KOSTT, ERE dhe ZRE në Qershor 2018.
- Gjithashtu OST është pjesë e iniciativës për bashkimin e tregjeve mes Italisë, Shqipërisë, Malit të Zi dhe Serbisë, i njohur ndryshe si **Projekti AIMS**. OST ka firmosur në tetor 2018, Marrëveshjen e konfidencialitetit me Operatorët e Sistemeve të Transmetimit dhe Bursave respektive të energjisë elektrike të këtyre vendeve.
- OST është pjesë e grupit të punës së Iniciativës për **Tregun e Energjisë Elektrike (EMI)**, të krijuar nga Shoqata Amerikane e Energjisë (USEA), në bashkëpunim me Agjencinë e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID), të cilat kanë ndërmarrë një program shumëvjeçar për të rritur integrimin dhe funksionimin e tregjeve të energjisë në Evropën Juglindore për të trajtuar boshllëqet dhe mundësitë rajonale në operacionet e tregut të energjisë elektrike. Ky Grup Pune është i përbërë nga Operatorët e Transmetimit dhe Operatorët e Tregut, si dhe Rregullatorët dhe Aksionarët Rajonalë si vëzhgues, Grupi i Punës i EMI (GP EMI), do të punojë në çështjet kyçe përmes mbështetjes teknike në fusha të tilla si: integrimi i tregut; integrimin e energjisë së rinovueshme dhe prokurimit; dhe operacionet e sistemit.
- OST merr pjesë me statusin vëzhgues në **MRC JSC - Komitetin Drejtues të Projektit të Bashkimit Shumë-Rajonal të Tregjeve të Energjisë Elektrike** që organizohet nën drejtimin e JAO.

Zyra e Përbashkët për Alokim (JAO) është një kompani shërbimi që lehtëson tregun e energjisë elektrike, duke organizuar ankande për kapacitetin transmetues ndërkufitar. JAO është Platforma e Alokimit e Vetme (SAP), për të gjithë Operatorët e Sistemeve të Transmetimit Europian (TSO), që veprojnë në përputhje me legjislacionin e BE, pasi ajo është në gjendje të zbatojë dhe të përmbushë të gjitha obligimet dhe kërkesat rregullatore. JAO kryen ankande afatgjatë dhe afatshkurtra të kapacitetit të transmetimit. JAO është në pronësi të njëzet e dy Operatorëve të Sistemit të Transmetimit (OST) nga nëntëmbëdhjetë vende Europlane.

III. ÇËSHTJET MJEDISORE

OST sh.a. vlerëson ruajtjen dhe mbrojtjen e mjedisit si një prej përgjegjësisve të saj me më shumë përparësi dhe është vazhdimisht duke punuar për të përmirësuar performancën mjedisore të kompanisë.

OST sh.a. ka përfunduar procesin e certifikimit në fushën e menaxhimit mjedisor duke u pajisur me Certifikatë me nr. AQC/A/35592018, mbi Sistemin e Menaxhimit Mjedisor sipas standardeve ISO 14001:2015.

Pjesa thelbësore e Sistemit të Menaxhimit Mjedisor është Manuali i SMM, në përbërje të së cilit janë Procedurat e Menaxhimit Mjedisor, Formularët e Operimit si dhe Politikat Mjedisore, të cilat sigurojnë aktivitetin e kompanisë në përputhje me kërkesat e legjislacionit për mbrojtjen e mjedisit. Tashmë Politikat Mjedisore si dhe Manuali i SMM janë publikuar në faqen e internetit të kompanisë. Zbatimi i Politikave Mjedisore realizohet nëpërmjet Planeve të Veprimit, duke detajuar të gjitha aspektet e identifikuara mjedisore.

Politika e OST-së për mjedisin mbështetet në tre shtylla kryesore:

a) Menaxhimi i çështjeve mjedisore të OST-së është zhvilluar në përputhje me ligjet, rregulloret dhe kërkesat mjedisore të infrastrukturave të sektorit të energjisë elektrike.

OST sh.a. zbaton legjislacionin mjedisor për të gjitha projektet që në fazën e parë të projektimit, gjatë zbatimit si dhe pas realizimit të projekteve. Çdo projekt është në përputhje me:

- Ligjin nr.10431, datë 9.6.2011, "Për mbrojtjen e mjedisit", mbi parandalimin dhe marrjen e masave për përmirësimin e kushteve mjedisore dhe cilësisë së jetës, si dhe sigurimin e kushteve për një zhvillim të qëndrueshëm.
- Ligjin nr.10440, datë 7.7.2011, "Për vlerësimin e ndikimit në mjedis" i ndryshuar me ligjin 12/2015 duke siguruar për çdo projekt një Deklaratë Mjedisore/Vendim për VNM Paraprake në varësi të llojit të projektit dhe shtrirjes së tij.

OST sh.a. merr të gjitha masat për zbatimin e legjislacionit për pyjet e kullotat në rast se projekti kalon në sipërfaqet pyjore e kullosore duke bërë të mundur sigurimin e të gjitha dokumentacioneve të nevojshme.

b) Përmirësimi i performancës mjedisore, nëpërmjet sensibilizimit të përshtatshëm të stafit dhe trajnimet përkatëse për këtë çështje;

c) Parandalimi dhe zbutja e ndikimeve mjedisore, monitorimi dhe kontrolli i emetimit të gazrave në natyrë dhe ruajtja e sasisë së ndotjes brenda standardeve të pranueshme për të menaxhuar mbrojtjen dhe qëndrueshmërinë e burimeve natyrore, kryhet me anë të:

- Hartimit të një raporti paraprak i "Vlerësimit të ndikimit në mjedis" për secilin projekt, në të cilin përshkruhen dhe vlerësohen efektet direkte dhe indirekte të projektit tek njerëzit, flora dhe fauna, ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore, klimën, terrenin dhe ndërtimi i tij dhe ndërveprimin e këtyre faktorëve me trashëgiminë kulturore, shoqërore dhe mjedisore. Me vlerësimin e efekteve që mund të shkaktohen në mjedis, hartohen masat e nevojshme që duhet të merren për parandalim apo eliminim e ndikimeve negative në mjedis.
- Informimit dhe ndërgjegjësimin të publikut në lidhje me ndikimet negative që mund të shkaktohen si pasojë e zbatimit të projekteve.
- Zbatimit të të gjitha kushteve mjedisore të vendosura në Deklaratën Mjedisore apo Vendimin për VNM Paraprake duke marrë masat për të shmangur, reduktuar apo pakësuar të gjitha ndikimet e padëshirueshme në mjedis.
- Monitorimit dhe inspektimit në terren të objekteve, aseteve, ekupeve të mirëmbajtjes dhe procesit gjatë realizimit të projekteve si dhe gjatë funksionimit të tyre.
- Rehabilitimit të sipërfaqeve të prekura apo të dëmtuara nga projekti si dhe rimbjellja e këtyre sipërfaqeve pyjore, duke u bazuar në legjislacionin e pyjeve për të bërë të mundur përmirësimin e gjendjes mjedisore.

Në bazë të Procedurave të Menaxhimit Mjedisor, Formularëve të Operimit si dhe të Politikave Mjedisore, pra të Sistemit të Menaxhimit Mjedisor në tërësi, Operatori i Sistemit të Transmetimit ka përcaktuar objektivat dhe targetet për parandalimin dhe minimizimin e ndikimeve mjedisore që shkaktohen nga ushtrimi i veprimtarisë së kompanisë.

IV. OPERIMI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT

OST sh.a menaxhon sistemin elektroenergjetik në kohë reale duke ruajtur një balancë midis kërkesës për konsum dhe prodhimit të energjisë elektrike, në mënyrë që të sigurojë një furnizim të besueshëm me energji elektrike dhe një nëpërmjet praktikave bashkëkohore të operimit të sistemit të transmetimit të energjisë elektrike.

Operimi në kohë reale i sistemit të transmetimit realizohet nëpërmjet Qendrës Kombëtare Dispeçer, e cila kryen monitorimin, kontrollin dhe marrjen e masave përkatëse për ruajtjen e sigurisë së punës së sistemit elektroenergjetik, në koordinim me përdoruesit e rrjetit, OST-të fqinje në bazë të informacionit të marrë në kohë reale.

OST sh.a. në rolin e Operatorit të Sistemit operon Sistemin Elektroenergjetik duke përdorur teknikat më të mira bashkëkohore mbi operimin e sistemit të transmetimit dhe komponentëve të tij, duke siguruar balancën ndërmjet prodhimit dhe konsumit të energjisë elektrike. OST sh.a. bën operimin e rrjetit në përputhje me dispozitat e Ligjit 43/2015 "Mbi sektorin e Energjisë Elektrike", Kodin e Rrjetit të Transmetimit, Modelin e Tregut të Energjisë Elektrike, marrëveshjet dy ose shumë-palëshe si dhe aktet e tjera ligjore në fuqi. Sistemi i Transmetimit operon në përputhje me të gjithë udhëzimet dhe politikat e ENTSO-E, veçanërisht parashikimet e marrëveshjes së operimit të zonës sinkrone të ENTSO-E si dhe udhëzuesin mbi Sigurinë e Operimit të Sistemit të Transmetimit (SO GL).

OST sh.a. në përmbushje të roleve të saj ka realizuar aktivitetet e mëposhtme:

- Operimin e sistemit të prodhimit dhe transmetimit konform Kodit të Rrjetit të Transmetimit dhe standardeve të ENTSO-E.
- Planifikimin e mbullimit të kërkesës me bazë ditore/orare, skedulimin orar për çdo central dhe kontrollin e nivelit të sigurisë së operimit duke përdorur kriterin e sigurisë n-1.
- Menaxhimin e shërbimeve ndihmëse të domosdoshme për funksionimin normal të sistemit.
- Menaxhimin e gjenerimit dhe kërkesën e energjisë elektrike në kohë reale, duke siguruar balancën ndërmjet gjenerimit, shkëmbimit dhe konsumit të energjisë elektrike.
- Shkëmbimin dhe harmonizimin e skedulimit orar të shkëmbimit të energjisë me OST-të fqinje, për ditën pasardhëse si dhe llogaritjen e shkëmbimit të energjisë për çdo interkonektor për ditën paraardhëse.
- Analizën e punës së Sistemit Energjetik dhe propozon masa korrekte për ruajtjen e sigurisë së punës, në koordinim me Përdoruesit e Rrjetit, OST-të e rajonit.
- Parashikimin e punës së Sistemit Energjetik në terma afatshkurtër e afatmesëm.
- Në bashkëpunim me OST-të fqinje, përcakton kapacitetin transmetues ndërkufitar për çdo kufi e drejtim të fluksit të energjisë me bazë vjetore, mujore dhe ditore.

OST sh.a. ka të instaluar në të gjithë kufijtë e pronësisë në raport me përdoruesit e rrjetit dhe në të gjitha linjat e interkonjeksionit një sistem matje sipas standardeve më të mira për kohën konform kërkesave ENTSO. Të dhënat e këtij sistemi matje monitorohen dhe raportohen në formë automatike nga platforma elektronike e saj pranë QME (Qendra e Menaxhimit të Energjisë) në kohë reale.

Gjatë vitit 2018 është punuar në përmirësimin, mirëmbajtjen e plotë të sistemit të matjes në zbatim rregullave të Kodit të Rrjetit dhe Kodit të Matjes. Gjithashtu janë komisionuar dhe integruar sisteme të reja matje në kuadër të integritetit të përdoruesëve të rinj të Rrjetit Transmetimit në operim.

Gjatë këtij viti, në sektorin e matjes së energjisë pati zhvillim dhe përmirësim në këto drejtime:

- **Në QME (Qendra e Menaxhimit të Energjisë).**

Në këtë qendër menaxhimi, platforma e re e energjisë elektrike e instaluar, bën të mundur realizimin e një sistemi matje të hapur dhe me funksione të reja të teknologjive të avancuara të kohës, me aplikime në AMR, AMI, AMM dhe WEB. Operatori i tregut ka komunikim direkt me serverat e sistemit të matjes, të sigurtë dhe të izoluar. Ka një siguri të lartë në rrugët e komunikimit me matësat e energjisë dhe ruajtjen e të dhënave të tyre ndër vite.

- **Instalacionet e kryera në çdo pikë matje.**

Në çdo pikë matje është bërë dublimi i matësive ekzistues (referuar Kodit të Rrjetit). Ky standard ka si qëllim kryesor sigurinë mbi vlerat e matura dhe bën të mundur testimin matësive pa qenë nevoja e ndërprerjes së energjisë (stakim të Transformatorve të fuqisë) për këtë shërbim.

- **Infrastruktura OPGW.**

Komunikim të sigurtë, bazuar në rrjetin OPGW të OST sh.a. që është standardi kryesor i komunikimit të moduleve matës i cili është realizuar në të gjithë pikat ku ekziston infrastruktura e telekomunikacionit.

- **Pajisjet testuese.**

Pajisje dhe stenda testuese të fjalës së fundit të teknologjisë, të cilat kryejnë testim dhe analizim të plotë të trakteve të matjes konform standardeve IEC.

- **Pajisjet dhe Instalacionet e një pike matje.**

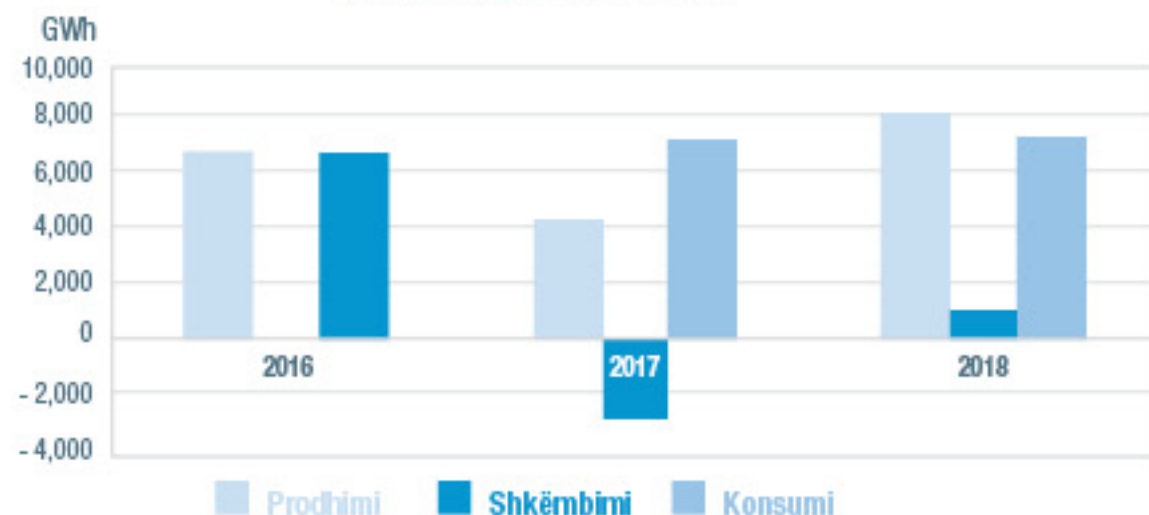
OST tregon një vëmendje të veçantë për mirëmbajtjen e sistemeve të mbrojtjes Rele nëpër objektet e Sistemit Energjetik Shqipëtar, për të siguruar punë efektive dhe të vazhdueshme, bazuar në kërkesat për sigurinë e lartë të Sistemit Elektroenergjetik Shqiptar. Politika e mirëmbajtjes konsiston në monitorimin e vazhdueshëm të sistemit të mbrojtjeve rele në vazhdimësi qoftë nga afër (qasje lokale) ose nga larg (qasje nga distanca), vlerësimin e gjëndjes dhe mirëmbajtjen paraprake të tyre për t'u siguruar që Sistemi Transmetues është gjithmonë i mbrojtur në mënyrë të përshtatshme, në vijim të kërkesave të parashikuara në Kodin e Rrjetit të Transmetimit.

	Viti 2018	Viti 2017	
Energji totale hyrëse	9.85	7.58	TWh
Prodhimi vendas	8.08	4.17	TWh
Energji në marrje	1.77	3.40	TWh
Energjia totale e transmetuar	9.61	7.42	TWh
Energji në dhënie	2.69	0.49	TWh
Energji e transmetuar për OSHEE sh.a.	5.96	6.15	TWh
Energji e transmetuar për klientë të tjerë	0.96	0.78	TWh
HUMBJE NË RRJETIN E TRANSMETIMIT	0.24	0.16	TWh
HUMBJE NË RRJETIN E TRANSMETIMIT	2.46	2.08	%

Kushtet e mira hidrologjike në 6-Mujorin e parë të vitit 2018 kanë patur ndikim pozitiv në parametrat elektro-energetik të vendit duke rritur gjenerimin nga prodhuesit e energjisë elektrike në vend, ku duhet të kemi parasysh që kapaciteti prodhues në vend është 100% Hidro-Gjenerues. Tregues i rëndësishëm për OST i cili vlen të përmendet është energjia që hyn në Sistemin e Transmetimit, e cila për vitin 2018 është në masën 9.8T Wh. Vihet re një rritje me përafërsisht 23% e energjisë elektrike e cila është injektuar në rrjetin e OST gjatë vitit 2018 krahasuar me vitin 2017.

Niveli i lartë i prodhimit të energjisë elektrike në vend gjithashtu ka sjellë një rritje të sasisë së humbjeve në rrjetin e transmetimit e cila për vitin 2018 rezultoi në vlerën 246 GWh, kjo e shkaktuar kryesisht nga korrelacioni, ndërmjet prodhimit të energjisë elektrike në vend dhe humbjeve në rrjetin e transmetimit të OST. Si rezultat i injektimit të energjisë në rrjetin e transmetimit, nisur dhe nga tipologjia e sistemit ku dhe përdoruesit e rrjetit janë të lidhur (rrjeti i shpërndarjes, rrjeti i transmetimit 110 kV dhe 220 kV), humbjet në rrjetin e transmetimit u rritën krahasuar me planifikimin, duke ndikuar në shpenzimet e realizuara nga OST sh.a. për mbulimin e tyre.

Balancat e Sistemit 2016-2018

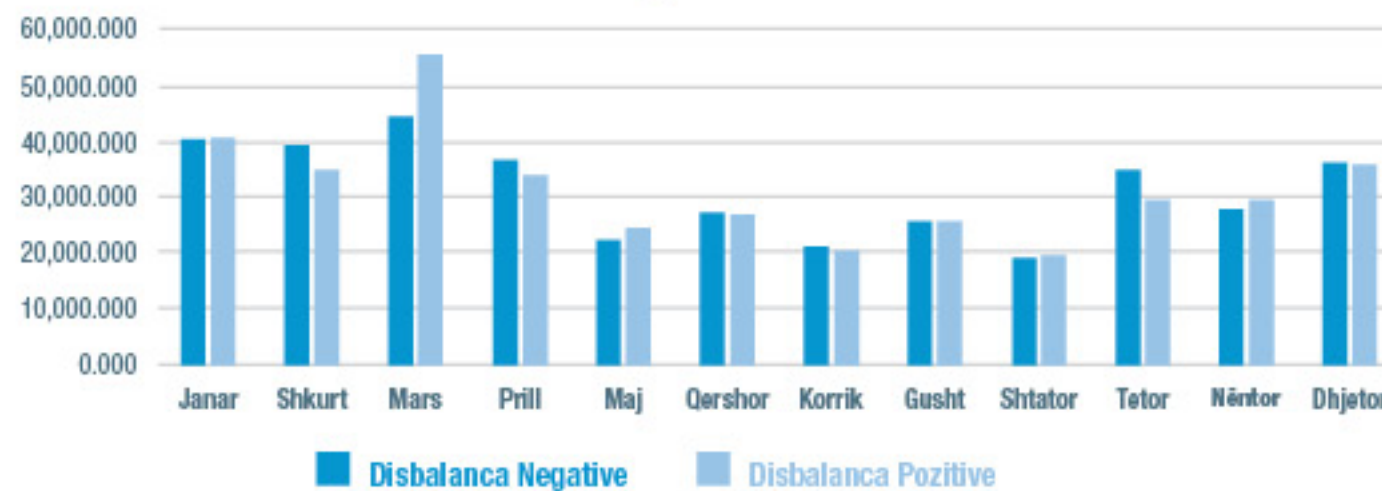

Referuar grafikut gjatë vitit 2018 vihet re një vlerë prodhimi e energjisë elektrike nga burimet hidro përafërsisht 8 TWh, duke ulur kështu varësinë e vendit ndaj importeve në të kundërt nga viti 2017, ku prodhimi i vendit nuk ishte i mjaftueshëm për të mbuluar kërkesën për konsum.

Konsumi mesatar ditor (MWh/ditë)

Disbalancat për vitin 2018

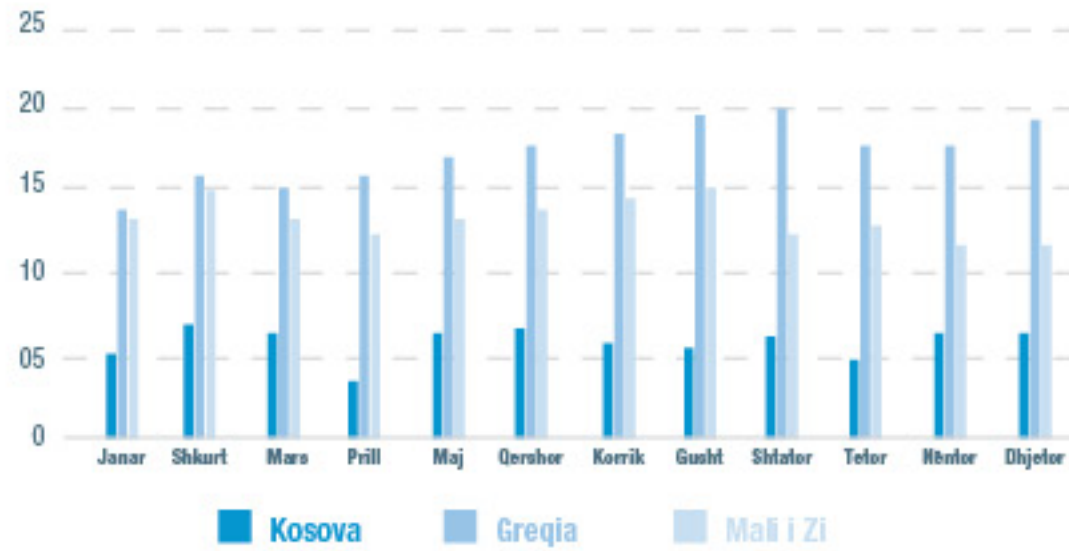
Linjat e Interkoneksionit

OST administron kapacitetet transmetuese në interkoneksione duke aplikuar rezervimin e të drejtës së transmetimit fizik nëpërmjet ankandeve, sipas Rregullave për alokimin e kapaciteteve në interkoneksione të miratuara nga ERE me Vendim nr. 140 datë 22/11/2013 *Rregullore mbi alokimin e kapacitetit në interkoneksione për kufirin AL-RS (kufiri Shqipëri-Serbi), pasi për dy kufijtë e tjerë AL-GR (kufiri Shqipëri- Greqi) dhe AL-ME (kufiri Shqipëri- Mal i Zi) ankandet zhvillohen në zyrën rajonale të alokimit të Kapaciteteve, SEE CAO.

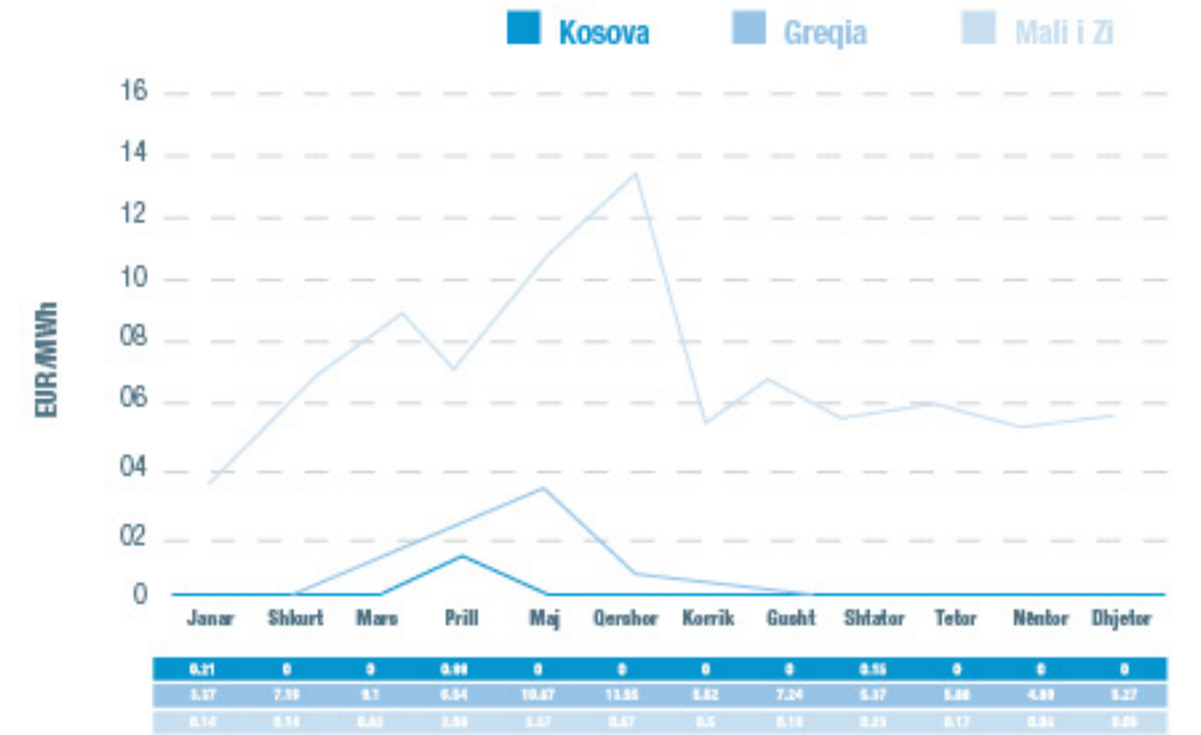
Në Grafikët e mëposhtëm janë përmbledhur disa nga të dhënat e ankandit Mujor, për periudhën 1 Janar deri 31 Dhjetor të vitit 2018, të organizuara nga OST dhe nga SEE CAO (Për interkoneksionet përkatëse). Nga grafikët më poshtë vihet re se si numri i kërkesave dhe ai i pjesëmarrësve në ankand është më i madh për kufirin me Greqinë krahasuar me kufijtë e tjerë.

Alokimi i kapaciteteve në interkoneksione

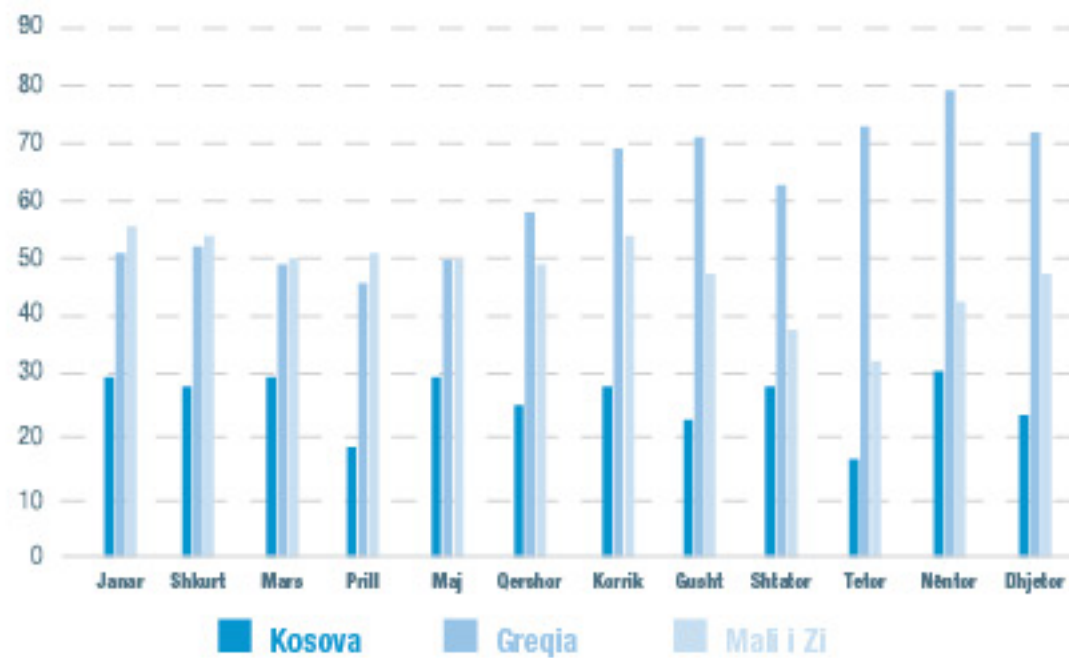
Të dhëna për numrin e Ofertave në Ankandet Mujore për vitin 2018.

Çmimet e Eksportit Ankandet Mujore

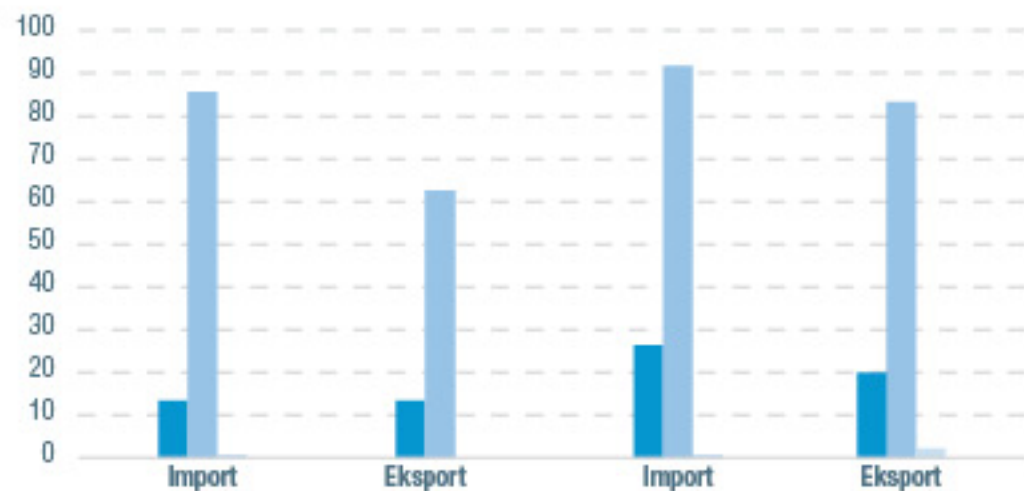
Të dhëna për numrin e Ofertave në Ankandet Mujore për vitin 2018.

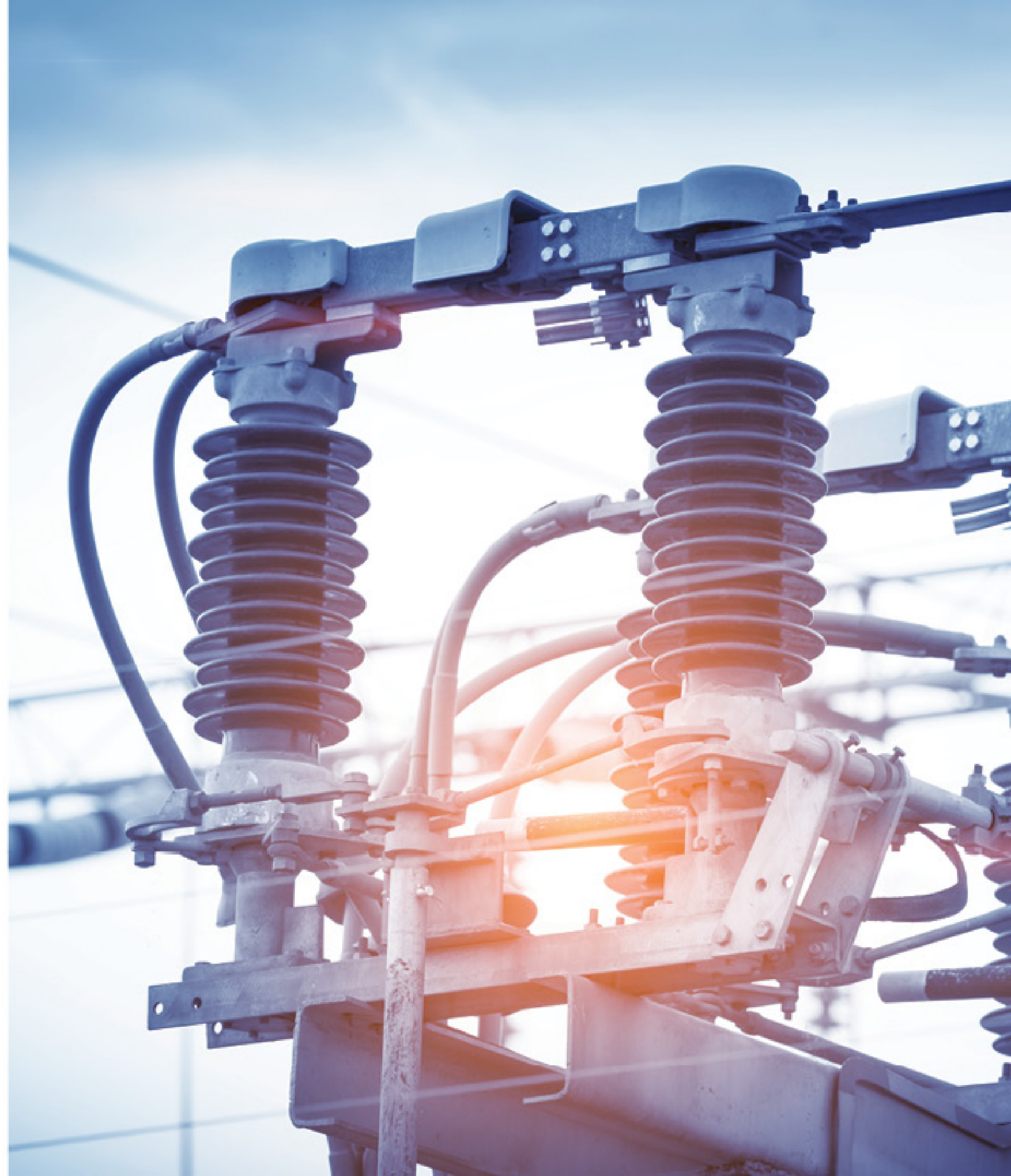
Çmimet e Importit Ankandet Mujore

Përsa i përket Arkandeve Vjetore me SEE CAO, të dhënat e përmbladhura janë si më poshtë.

	MALI I ZI		GREQI	
Numri i pjesëmarrësve	14	15	26	21
Numri i ofertave	86	63	91	85
Euro/MWh	1.17	0.32	0.9	3.87

V. OPERIMI I TREGUT

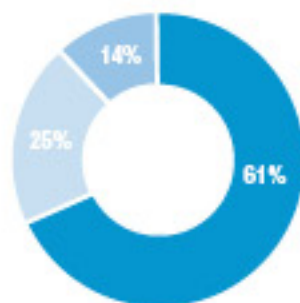
OST sh.a. vë në dispozicion të të gjithë pjesëmarrësve të tregut, rrjetin e transmetimit, në mënyrë transparente, jo diskriminuese dhe zhvillon mekanizma të rinj me qëllim që t'i mundësojë tregut një performancë nëpërmjet një varieteti platformash.

OST sh.a. luan një rol të rëndësishëm si Operator i Tregut, funksionet e të cilit janë duke u zgjeruar gradualisht me hapa të përcaktuar për krijimin e një tregu të lirë dhe konkurrues të energjisë elektrike në Shqipëri, si dhe integrimin e tij në tregun rajonal të energjisë elektrike.

Janë ndjekur në vijimësi të gjithë kërkesat e paraqitura nga subjektet, për t'u regjistruar në tregun e energjisë elektrike, në përputhje me licencat përkatëse të emetuara nga ERE. Në fund të vitit 2018 rezultojnë të regjistruara 51 (nga 44 në vitin 2017) subjekte, zotërues të 89 (nga 79 në vitin 2017) licensave në treg, prej të cilëve:

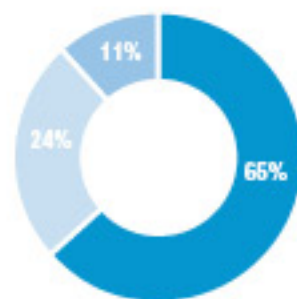
- 32 Licensa për aktivitetin e Furnizimit, Nga 27 në vitin 2017
- 45 Licensa për aktivitetin e Tregtimit, Nga 40 në vitin 2017
- 11 Licensa për aktivitetin e Prodhimit,
- 1 Licensë në aktivitetin e Shpërndarjes,

SUBJEKTET E REGJISTRUARA NË TREG

■ Statusi "Aktiv"
■ Statusi "Përfunduar Marrëveshjen për Pjesëmarrje në Treg"
■ Statusi "Pezulluar nga Tregu"

LIÇENCAT E REGJISTRUARA NË TREG

■ Statusi "Aktiv"
■ Statusi "Përfunduar Marrëveshjen për Pjesëmarrje në Treg"
■ Statusi "Pezulluar nga Tregu"

Të gjithë palët në tregun e energjisë elektrike, kanë detyrimin të njoftojnë OST sh.a. për të dhënat mbi kontratat dypalëshe të transaksioneve të energjisë elektrike, të rregulluara ose jo nga ERE, në formën e njoftimit të kontratave apo transfertave. OST sh.a. vlerëson këto kontrata sipas procedurave përkatëse të përcaktuara në Rregullat e Tregut. Të dhëna mbi njoftimet e transaksioneve në treg, të kryera nga Palët e tregut.

■ OSHEE me palët e Tregut
■ Import

■ Klientët e tjerë në sistemin e transmetim
■ Ndërmjet Palëve të Tregut
■ Import
■ Ekспорт

■ KESH me Palët e Tregut
■ Import
■ Ekспорт

VI. RRJETI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT

Sistemi i transmetimit të energjisë elektrike i Shqipërisë përbëhet nga linjat me një nivel të tensionit 110 kV, 150 kV, 220 kV dhe 400 kV, nënstationet përkatëse në këto nivele të tensionit, dhe të gjithë paisjet, funksionet e të cilave përfshihen në transmetimin e energjisë elektrike.

Rrjeti 400 kV është zhvilluar vitet e fundit, veçanërisht për interkoneksionet me vendet fqinje dhe është i integruar me rrjetin rajonal.

Burimet kryesore të prodhimit të energjisë elektrike janë të lidhura me qendrat kryesore të konsumit nga rrjeti 220 kV dhe më tej përmes transformimit 220/110 kV (rrjeti 110 kV furnizon të gjitha nënstationet e shpërndarjes 110 kV që përfaqësojnë kryesisht nyjen e ngarkesës).

Rrjeti 110 kV shtrihet në të gjitha zonat urbane në Shqipëri dhe furnizon nënstatione të tensionit 110 kV që i përkasin sistemit të shpërndarjes, si dhe klientët e tjerë të cilët janë të lidhur direkt me këtë rrjet. Disa nga centralet, që arrijnë në rreth 435 MW në kapacitet prodhimi, janë të lidhur me rrjetin 110 kV dhe shumë të tjerë që janë në fazën e ndërtimit janë parashikuar të lidhen së shpejti në nivelin 110 kV dhe 220 kV.

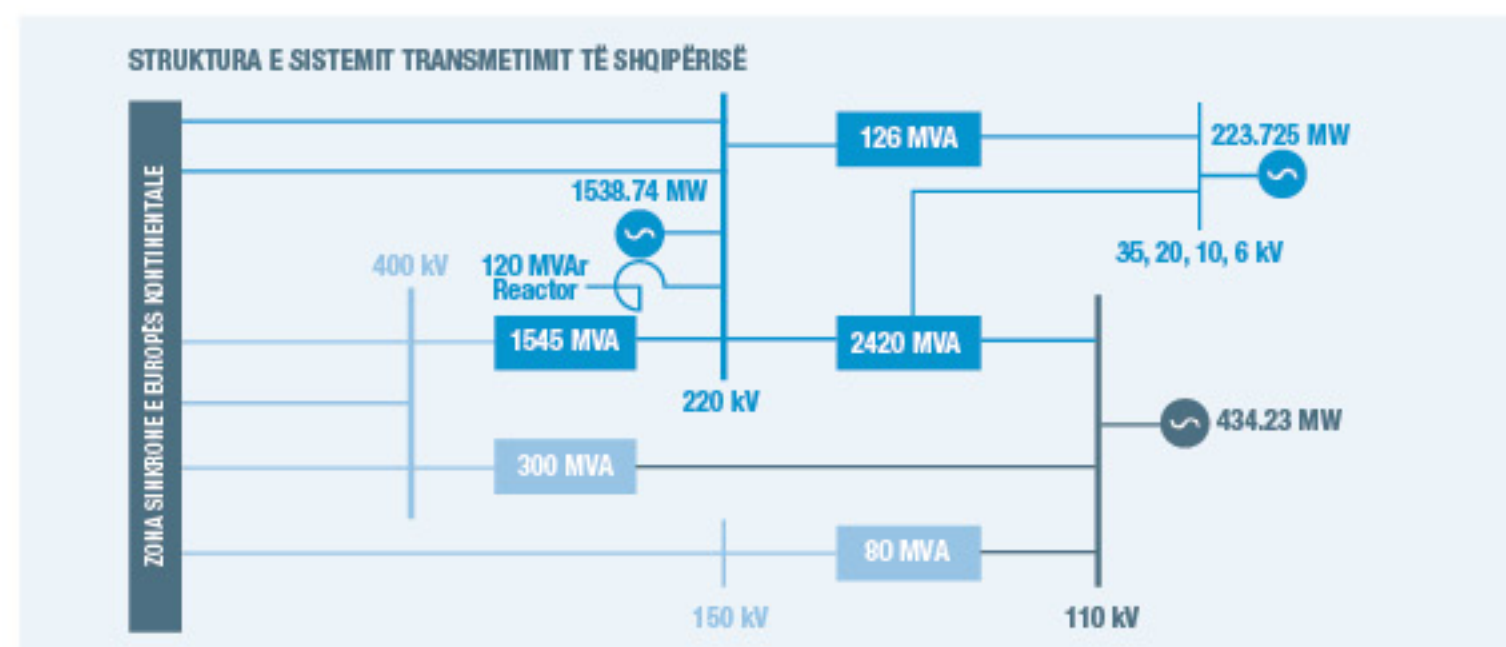
Shqipëria ka në funksion gjashtë linja interkoneksioni me shtetet fqinje:

Linja e Interkoneksionit	Kufiri
Linja 400 kV	Zemblak (Shqipëri) - Kardia (Greq)
Linja 400 kV	Tirana 2 (Shqipëri) - Podgorica (Mal i Zi)
Linja 400 kV	Tirana 2 (Shqipëri) - Kosova B (Kosova)
Linja 220 kV	Koplik (Shqipëri) - Podgorica (Mal i Zi)
Linja 220 kV	Fierze (Shqipëri) - Prizren (Kosovë)
Linja 150 kV	Bistrica 1 (Shqipëri) - Myrtos (Greq)

Numri i Nënstationeve	Vendndodhja
Linja 400 kV	
1	Tiranë
1	Ebasan
1	Korçë
Linja 220 kV	
4	Shkodër
3	Tiranë
3	Fier
1	Burrel
1	Ebasan

Gjatësia e linjave të sistemit të transmetimit, në përputhje me nivelin e tensionit është si në vijim:

Niveli i Tensionit	Gjatësia
Linja transmetimi 400 kV	445.7 km
Linja transmetimi 220 kV	1250.0 km
Linja transmetimi 150 kV	34.4 km
Linja transmetimi 110 kV	1625.66 km

MIRËMBAJTJA E SISTEMIT

OST sh.a. mirëmban dhe zhvillon infrastrukturën për rrjetin e transmetimit. Kjo infrastrukturë lejon transmetimin e energjisë dhe adoptimi i teknologjive inovative për rritjen e efikasitetit dhe besueshmërisë së sistemit. Çdo ndryshim në rrjetin e transmetimit kryhet me anë të konsultave të specialistëve të OST sh.a., të cilët analizojnë në mënyrë efektive nga ana e koston dhe duke pasur në fokus sigurinë.

Për të garantuar një punë të sigurt të Sistemit Elektroenergjetik, një kujdes i veçantë i kushtohet mirëmbajtjes së rrjetit të transmetimit duke kryer me rigorozitet dhe cilësi të gjithë remontet e planifikuara, duke eliminuar në një kohë sa më shkurtër avaritë dhe defektet që ndodhin në sistemin e transmetimit si dhe monitorimit online të pajisjeve kryesore të nënstationeve.

577
Stakime në 2018 nga 676 në 2017

80
Defekte në 2018

299
Stakime tranzitore-janë rregulluar brenda disa minutash

505 STAKIME

250 Kushte atmosferike

80 Defekte linje

23 Pajisje primare

101 Mbrojtja e Relesë

13 SHAM/SHAF

36 OSHEE, të tjera

2 Shkaqe të panjohura

LINJA 400 kV - 13 stakime

LINJA 220 kV - 95 stakime

LINJA 110 kV - 397 stakime

SIGURIA NË PUNË

0 AKSIDENTE!!

Për vitin 2018, rritja e performancës për njohuri të siguriimit teknik dhe zbatimin i tyre me përpikmëri në praktikë ka pasur një rol parësor.

Si vijmë arritja kryesore është mospasja e asnjë të aksidentuari në punë dhe vazhdimësia e mbajtjes së këtij kriteri duke i kushtuar një rëndësi të veçantë zbatimit të rregullave të Sigurimit Teknik nga punonjësit e OST sh.a.

Një rëndësi dhe një punë intensive i është kushtuar gjithashtu marrëdhënies me institucionin e Aluiznit për trajtimin e objekteve informale pranë linjave të tensionit të lartë dhe objekteve të tjera në lidhje me distancat e sigurisë duke mundësuar kështu edhe rritjen e sigurisë për rrjetin elektroenergjetik dhe mbarëvajtjen e tij.

VII.ZHVILLIMI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT

Gjatë vitit 2018 OST sh.a. është fokusuar në zhvillimin e rrjetit të transmetimit në përputhje me planet e zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike si dhe në zhvillimin e kapaciteteve ndërkufitare në përputhje me projektet rajonale dhe më gjerë.

STUDIMET PËR ZHVILLIMIN E RRJETIT

Në kuadër të menaxhimit, mirëmbajtjes dhe zhvillimit të rrjetit të transmetimit gjatë vitit 2018 janë realizuar disa studime, ndër më kryesoret përmendim:

Përgatitja e modeleve për regjime të ndryshme të ngarkesës minimale dhe maksimale të sistemit, të nevojshme për analiza të ndryshme të rrjetit të transmetimit si:

- Shpërndarje të flukseve të fuqisë për sistemin në terësi ose pjesë të veçanta të tij.
- Vlerësimin e kriterit të sigurisë N-1. Shpërndarje specifike të flukseve të fuqisë janë realizuar për rajone të veçanta për identifikimin e zonave të rrjetit që kanë nevojë për fuqizime.
- Llogaritje të rrymave të lidhjeve të shkurtra për pika të ndryshme të sistemit, etj.
- Studimi për hartimin e modeleve për vitet referues 2025 dhe 2030 në kuadër të projektit të ENTSO-E për realizimin e TYNDP2018.

LIDHJET E REJA

Përsa i përket procedurave të lidhjeve të reja si dhe statusit të aplikimeve për lidhje me rrjetin e transmetimit, gjatë vitit 2018 ka patur një sërë aplikimesh për mundësinë e lidhjes së centraleve prodhuese të energjisë elektrike në zona të ndryshme të sistemit elektroenergetik të listuara si më poshtë:

- Centrale të tipit "Gjenerues Hidrik", 19 aplikime, fuqia totale e kërkuar 160.181 MW, realizuar 1 Marrëveshje lidhjeje.
- Centrale të tipit "Gjenerues Solar", 4 aplikime, fuqia totale e kërkuar 68.9 MWp, nuk është realizuar asnjë Marrëveshje Lidhjeje.
- Centrale të tipit "Gjenerues Eolik", 1 aplikim, fuqia totale e kërkuar 3 MW, nuk është realizuar asnjë Marrëveshje Lidhjeje.
- Centrale të tipit "Gjenerues Termik", 1 aplikim, fuqia totale e kërkuar 500 MW, nuk është realizuar asnjë Marrëveshje Lidhjeje.

Janë finalizuar përgjatë vitit 2018 me nënshkrimin e Marrëveshjes së Lidhjes, me OST sh.a., 4 aplikues (Gjenerues Hidrik) të cilët kanë filluar procedurat e lidhjes në vitet e kaluara, me fuqi totale prej 65,428 MW.

Vitet e fundit janë vënë në operim burime të rinj gjenerues, kryesisht centrale hidrike ku një pjesë e mirë janë lidhur në rrjetin e transmetimit 110 kV. Në vijim jepet lista e centraleve të vënë në punë gjatë vitit 2018:

- **HEC-et Cemerica**, lidhur në N/Stacionin 110/35/10 kV Korçë
- **HEC-et Liënga**, lidhur në N/Stacionin 110/20/6,3 kV Slabinja 2D
- **HEC-et German**, lidhur në N/Stacionin 220/110/10 kV Burrel
- **HEC Shpella Poshtë**, lidhur në N/Stacionin 110/35 kV Bishnicë,
- **HEC Lumzi**, lidhur në linjën 110 kV Raps - F.Arrëz,
- **HEC Denas**, lidhur në N/Stacionin 110/35 kV Cemerica
- **HEC Slabinja 2D**, lidhur në linjën 110 kV Slabinja 1 - Slabinja 2.

Kërkesat për lidhjen e burimeve të rinj të prodhimit të energjisë elektrike në sistemin e transmetimit janë shtuar dhe sipas parashikimeve pritet që gjatë vitit 2019 por edhe në vitet e ardhshme, do të fillohet puna për ndërtimin e burimeve të rëndësishme të energjisë elektrike, kryesisht HEC-e dhe Centrale të prodhimit të energjisë elektrike nga dielli, si pasojë e politikave favorizuese në Sektorin Energetik për këto profile.

7.1 PROJEKTET E REALIZUARA GJATË VITIT 2018

PROJEKTI "REHABILITIMI I IMPIANTIT 110 KV NË NËNSTACIONIN MEMALIAJ"

Financimi: Projekti u financua me fondet e OST sh.a.
Përfitimet: Projekti përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 kV të Nën Stacionit Memallaj duke ndërhur në zbarat 110 kV, seksionuesin e zbarave dhe tre traktet e linjave 110 kV (përkatësisht traktet e linjave 110 kV Memallaj-Ballsh, Memallaj-Tepelenë dhe Memallaj-Këlcyrë) nëpërmjet rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre. Kryerja e investimit në këtë nënstacion sjell përfitimet të mëdha në sigurinë e furnizimit me energji elektrike të një zone me konsumatorë familjare dhe rritje të fleksibilitetit në rrjetin 110 kV në rajonin jugor të vendit.

PROJEKTI "REHABILITIMI I IMPIANTIT 110 KV TË NËNSTACIONIT LAÇ 1"

Financimi: Projekti u financua me fondet e OST sh.a.
Përfitimet: Ky projekt përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 kV të Nën Stacionit Laç 1, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarave 110 kV, seksionuesit i zbarave dhe katër trakte 110 kV të linjave (përkatësisht traktet e linjave 110 kV Laç1-Laç2, Lac1-F. Kuqe, Laç1-Skuraj (Shkopet-Uiëz), Laç1- Kashar), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre. Kryerja e investimit në këtë nënstacion do të sjellë përfitimet të mëdha në sigurinë e furnizimit me energji elektrike të një zone me konsumatorë familjarë, por edhe rritjen e zhvillimit ekonomik të industrive të pranishëm në këto zona nëpërmjet rritjes së cilësisë së furnizimit me energji elektrike.

PROJEKTI "NDËRTIMI I ZGJATIMEVE TË LINJAVE 110 KV DHE NËNSTACIONEVE 110/35/20 KV ORIKUM DHE HIMARË"

Financimi: Projekti është një investim i Qeverisë Gjermane, financuar nga Banka KfW, 49 mln €. **Përfitimet:** Ky projekt është vijim i projektit "Fuqizimi i Rrjetit të Transmetimit 110 kV të Jugut të Shqipërisë" i cili përfshin ndërtimin dhe rikonstruksionin e rrjetit 110 kV në zonën jugore të Shqipërisë. Aktualisht projekti ka përfunduar dhe linjat janë në funksionim. Ky projekt është financuar nga kredia e Qeverisë Gjermane nëpërmjet Bankës KfW, e akorduar në vlerën 49 mln EUR për projektin "Fuqizimi i rrjetit të Transmetimit 110 kV të Jugut të Shqipërisë". Disbursimi i këtij projekti, realizohet duke disbursuar për çdo faturë 77 % nga kredia 37,7 mln EUR dhe 23% nga kreditë komplementare prej 10,7 mln EUR dhe 0.5 mln EUR. Objektet e investimit:

- Lot 1: Fuqizimi i n.st Zemblak me vlerë 4.5 mln EUR
- Lot 2: Ndërtimi i linjës së re 110 kV Ersekë-Përmet, 55.7 km Rikonstruksionin i linjës 110 kV Korçë-Ersekë, 39 km Rikonstruksionin i linjave 110 kV Përmet-Këlcyrë-Memallaj, 39km Plotësimi i qarkut të dytë të linjës 110 kV Zemblak-Korçë, 13.4 km Ndërtimi i linjës së re 110 kV Baboç-Sarandë, 104 km Ndërtimi i zgjatimeve të Linjave 110 kV drejt Nënstacioneve të reja Orikum dhe Himarë me vlerë 32 mln EUR.

Kostot lokale të projektit janë mbuluar nga OST. Projekti është përfunduar në vitin 2015, investimi është kapitalizuar. Mbas marrjes së miratimeve përkatëse nga ana e Ministrisë së Financave dhe e kreditorit KfW, për rialokimin e fondeve të mbetura në dispozicion sipas marrëveshjeve aktuale të huave, është vijuar me ndërtimin e dy N/Stacionëve të rinj 110/35/20 kV Orikum dhe Himarë.

Ndërtimi i N/Stacioneve të rinj 110/35/20 kV Orikum dhe Himarë, i shoqëruar dhe me zhvillimin e rjetit të tensionit të mesëm nga Operatori i Shpërndarjes, përmirëson në mënyrë rrënjësore cilësinë e shërbimit të energjisë elektrike në një zone me përparësi për zhvillimin e turizmit. Ndonëse n/stacionet 110 kV i përkasin sistemit të shpërndarjes, projekti është ndjekur nga OST si përfitues i kredisë dhe pas përfundimit do t'i kalohet si aset OSHEE-së.

- Lot 3: Ndërtimi i Nënstacioneve 110/35/20 kV Orikum dhe Himarë me vlerë 6.2 mln EUR

Punimet për ndërtimin e N/Stacioneve janë përfunduar, është kryer energjizimi (vënia në operim) për të dy N/Stacionet dhe zgjatimet përkatëse të linjave në datë 30.07.2018 si dhe është përfunduar marrja në dorëzim.

PROJEKTI "ZGJERIMIN 400 KV I NËNSTACIONIT TË KOMANIT ME NJË AUTO-TRANSFORMATOR 400/220 KV"

Financimi: Projekti është një investim i OST sh.a dhe Qeverisë Gjermane, financuar nga Banka KfW.

Vlera e financuar nga KfW është 6.3 mln €. Vlera e financuar nga OST sh.a është 3.5 mln €.

Përfitimet: Ky projekt është vijim i projektit për ndërtimin e "Linjës 400 kV Shqipëri – Kosovë (Tirana 2- Kosovë) B", projekt i përfunduar tashmë. Projekti i zgjerimit të N/Stacionit të HEC Komanit është financuar nga një kredi e Qeverisë Gjermane, nëpërmjet Bankës KfW, akorduar për projektin "Linja 400 Kv Shqipëri–Kosovë" në vlerën 42 mln EUR.

Objektet e investimit:

- Lot 1: Ndërtimi i linjës së re ajrore 400 kV Tirana 2 – Kosova B. Gjatësia e plotë e linjës është 242 km. Pjesa që kalon në territorin Shqiptar është 151.5 km, ku 80 km e parë përfshijnë plotësimin e qarkut të dytë të linjës Tiranë-Podgoricë, nga Tirana në Laç dhe 71,5 km linjë e re me një qark deri në kufi me vlerë 27.9 mln EUR.
- Lot 2: Zgjerimi i nënstacionit Tirana 2 dhe instalimi i një Shunt-Reaktori 120 MVAR me vlerë 4.9 mln EUR.

Kostot lokale të projektit janë mbuluar nga OST. Projekti është përfunduar në vitin 2016, investimi është kapitalizuar. Mbas marrjes së miratimeve përkatëse nga ana e Ministrisë së

Financave dhe kreditorit KfW, bazuar në marrëveshjet aktuale të huave dhe të projektit, është vijuar me përdorimin e fondeve të mbetura nga projekti "Linja 400 Kv Shqipëri – Kosovë", për zgjerimin e N/Stacionit të HEC Koman me një transformator të ri 400/220 kV.

- Lot 3: Zgjerimi i nënstacionit ekzistues të Komanit si dhe ndërtimi i daljeve respektive të linjave 220kV dhe 400kV me vlerë 6.3 mln EUR

Punimet janë përfunduar, është kryer energjizimi (vënia në operim) e N/Stacionit në datë 15.11.2018 si dhe është kryer marrja në dorëzim. Kostot lokale të projektit janë mbuluar nga OST.

7.2 PROJEKTET NË PROCES IMPLEMENTIMI

PROJEKTET ME FONDE TË HUAZUARA

PROJEKTI I "RIMËKËMBJES SË ENERGJISË" KOMPONENTI I TRETË.

Financimi: Ky projekt financohet nga IBRD dhe OST sh.a, ku në marrëveshjen e huasë midis Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar nga Ministria e Financës, dhe IBRD është vendosur që OST sh.a. do të paguajë nga buxheti i vet 20% të vlerës për projektin e "Rimëkëmbjes së Energjisë" Komponenti i tretë. Pjesa tjetër e fondeve të pa përdorura po shqyrtohet për të realizuar projekte të tjera në funksion të Projektit të "Rimëkëmbjes së Energjisë".

Përfitimet: Ky projekt është mjaft i rëndësishëm për Sistemin Elektroenergjetik Shqiptar, i cili konsiston në instalimin e matësve inteligjent duke përmirësuar në mënyrë të ndjeshme sistemin e matjes. Ky lloj sistemi matjeje rrit sigurinë, cilësinë si dhe transparencën e shërbimit kundrejt konsumatorëve dhe prodhuesve të pavarur të energjisë elektrike.

Konkretisht ky projekt do të shtrihet për:

- Konsumatorët e lidhur direkt në tension të mesëm në sistemin e shpërndarjes respektivisht 35 kV, 20 kV, 10 kV, dhe 6 kV,
- Fiderat e tensionit të mesëm në sistemin e shpërndarjes respektivisht në nivel tensioni 35 kV, 20 kV, 10 kV, dhe 6 kV, V,

- Prodhuesit e Pavarur të energjisë elektrike.
- Çdo element tjetër që lidhet me implementimin e Komponentit të Tretë të Projektit "Rimëkëmbja e Energjisë".

Ky projekt përfshin ngritjen e një Data Center që do të grumbullojë të dhënat e marra nga matësit e energjisë.

Stadi i Projektit: Kontrata për këtë projekt është bërë efektive në datën 21.04.2017. Afati i përfundimit të kësaj kontrate është 32 muaj. Realizimi i projektit deri më 31 dhjetor 2018, është 68%.

PROJEKTI "PROGRAMI I EFIÇENSËS SË ENERGJISË TË SEKTORIT TË TRANSMETIMIT"

Financimi: Projekti do të financohet nga Qeveria Gjermane, përmes Bankës KfW.

Përfitimet: Ky projekt është shumë i rëndësishëm për Sistemin Kombëtar të Transmetimit, sepse zgjidh probleme të tilla si mbingarkimin e linjës ekzistuese apo uljen e humbjeve në transmetim dhe të energjisë së mosfurnizuar. Me anë të këtij projekti realizohet tranzitimi i flukseve të energjisë nga rrjeti 220 kV në rrjetin 110 kV dhe përmirësimi i furnizimit me energji elektrike në një rajon shumë të gjerë, që përfshin rrethin e Durrësit, Kavajës duke dhënë një impakt pozitiv në të gjithë zonën jugore të Shqipërisë dhe një rritje e cilësisë së furnizimit

me energji elektrike si dhe besueshmërisë së furnizimit për rajonin e Tiranës.

Në këtë projekt përfshihen:

- Ndërtimi i një linje të re me dy qarqe 220 kV Tirana 2- Rrashbull dhe dy dalje të reja përkatësisht në Nënstacionin Tirana 2 dhe Rrashbull.
- Instalimi i dy transformatorëve 220/110/20 kV me fuqi 150 MVA në Nënstacionin e Rrashbullit.
- Ndërtimi i një Nënstacioni të ri Tirana (3) 400/110/20 kV si edhe përfundimi i Nënstacioneve Tirana 1, Traktori dhe Selita.
- Ndërtimi i unazës 110 kV: Tirana 1-Traktori linjë kablore 110 kV, Tirana 3-Traktori linjë 110 kV pjesërisht kablore dhe pjesërisht ajrore, Tirana 3-Selita linjë 110 kV pjesërisht kablore dhe pjesërisht ajrore.

Zbatimi i projektit, do të bëhet i mundur në 2 Lote Shërbimi i konsulencës do të mbulojë implementimin e të dy Lotëve.

- Lot 1: Nënstacionet
- Instalimi i dy transformatorëve 220/110/20 kV me fuqi 150 MVA në Nënstacionin e Rrashbullit. Ndërtimi i një Nënstacioni të ri Tirana (3) 400/110/20 kV si edhe përfundimi i Nënstacioneve Tirana 1, Traktori dhe Selita, me vlerë 19 mln EUR. Për këtë Lot është lidhur kontrata për zbatimin e projektit me Kontraktorin datë 14.11.2018 dhe është bërë efektive pas kryerjes së disbursimit të Advance Payment. Aktualisht kontaktori është duke hartuar projektin e zbatimit i cili do të na japë mundësinë për t'u pajisur me lejet përkatëse përpara fillimit të punimeve.
- Lot 2: Linjat
- Ndërtimi i një linje të re me dy qarqe 220 kV Tirana 2- Rrashbull dhe dy dalje të reja përkatësisht në Nënstacionin Tirana 2 dhe Rrashbull. Ndërtimi i unazës 110 kV: Tirana 1-Traktori linjë kablore 110 kV, Tirana 3-Traktori linjë 110 kV pjesërisht kablore dhe pjesërisht ajrore, Tirana 3-Selita linjë 110 kV pjesërisht kablore dhe pjesërisht ajrore, me vlerë 18 mln EUR. Për këtë Lot është lidhur kontrata për zbatimin e projektit me Kontraktorin në datë 27.12.2018 dhe është bërë efektive. Aktualisht kontaktori është duke hartuar projektin e zbatimit i cili do të na japë mundësinë për t'u pajisur me lejet përkatëse përpara fillimit të punimeve.

Kostot lokale të projektit do të mbulohen nga OST.

PROJEKTI "NDËRTIMI I LINJËS SË INTERKONEKSIONIT 400 KV ELBASAN 2 (SHQIPËRI) – BITOLA (MAQEDONI) DHE ELBASAN2 – FIER SI DHE ZGJERIMI I NËNSTACIONEVE ELBASAN 2 DHE FIER"

Financimi: Financimi i këtij projekti është siguruar nga Bashkëpunimi Gjerman Shqiptar i Zhvillimit, ku Qeveria Gjermane tashmë ka angazhuar fonde për një kredi të zhvillimit deri në 50 milion Euro për Qeverinë e Shqipërisë. Përveç kësaj, për të mbuluar financimin e plotë të projektit, është vënë në dispozicion një grant nga WBIF prej 13.7 mln €. Gjithashtu, rreth 1.31 mln € janë angazhuar nga WBIF dhe Bashkëpunimi për Zhvillimin Gjermano-Shqiptar, fonde të cilat do të përdoren për përgatitjen e dizajnit kryesor. OST sh.a. është angazhuar të mbulojë gjatë implementimit të projektit dhe kostot lokale, të cilat janë përlogaritur të jenë rreth 5 mln EUR.

Përfitimet: Ky projekt do të përfundojë lidhjet interkonektive me rrjetin e rajonit të Europës Juglindore, duke krijuar kushte për shkëmbime tregtare dhe tranzitime pa kufizim të energjisë elektrike në këtë rajon. Zhvillim i rrjetit 400 kV në zonën Jugore të Shqipërisë, ku parashikohen zhvillimi i burimeve të ardhshme të prodhimit të energjisë elektrike dhe si pjesë e infrastrukturës së Korridorit të Tetë Europian, duke krijuar mundësi të mira për lidhje nëpërmjet kablrit nënujor me Italinë.

Ky projekt do të realizohet nëpërmjet:

- Ndërtimit të një linje të re transmetimi 400 kV me një qark, nga Elbasani në Fier, për të përmirësuar shkëmbimin e flukseve midis rrjetit 400 kV dhe 220 kV, në shërbim të zhvillimit të mëtejshëm të turizmit në rajonin jugor të Shqipërisë si dhe në zhvillimin e industrive në rajonin midis Elbasanit dhe Fierit. Traseja e Linjës do të ketë një gjatësi përafërsisht 56 km (Elbasan–kufiri shqiptaro-maqedonas) dhe përafërsisht 74 km (Elbasan-Fier).
- Ndërtimit të Nënstacionit të ri Elbasan 3 do të shërbejë si një zgjatim i Nënstacionit ekzistues Elbasan 2 duke bërë lidhjen e linjave të reja me këto zbara dhe lidhjen e një shunt-reaktori për mbajtjen brenda vlerave të përcaktuara të nivelit të tensionit. Nënstacioni Fier do të zgjerohet dhe pajiset me një transformator 400/220 kV 400 MVA. Rajoni i Fierit do të shndërrohet në një pikë shumë të rëndësishme për lidhjen në të ardhmen e burimeve të reja gjeneruese të energjisë elektrike, kryesisht nga termocentralet me gaz apo cikël të kombinuar. Zbatimi i projektit, do të bëhet i mundur në 2 Lote: Lot 1 Linjat dhe Lot 2 Nënstacionet. Shërbimi i konsulencës do të mbulojë implementimin e të dy Loteve.

Është përfunduar Project Planning Report nga konsulenca dhe është marrë no-objection nga banka kFw, për të vijuar me pas me përgatitjen e dokumentave të tenderit, procesit të tenderimit deri në përzgjedhjen e kompanisë fituese. Aktualisht jemi në procesin e tenderimit për përzgjedhjen e kompanive të cilat do realizojnë projektin, i cili parashikohet të përfundojë brenda vitit 2019.

PROJEKTI “ PLANI MBI INVESTIMIN DHE ZHVILLIMIN E RRJETIT, PËR SEKTORIN E TRANSMETIMIT TË ENERGJISË NË SHQIPËRI”

Financimi: Projekti është financuar nga një Grant prej 760,000 EUR i akorduar nga Qeveria Gjermane, nëpërmjet Bankës KfW.
Përfitimet: Ky projekt synon që të realizojë përgatitjen e një Master Plani Zhvillimi të Sistemit të transmetimit të energjisë elektrike në Shqipëri. Realizimi i këtij Master Plani do t'i shërbejë një zhvillimi sa më të koordinuar dhe harmonik ndërmjet realizimit të investimeve më prioritare në sistemin e transmetimit. Me këtë Master Plan, synohet të vlerësohet dhe të shqyrtohet gjendja e sistemit ekzistues të transmetimit dhe të identifikohen kufizimet aktuale të Sistemit të Transmetimit në Shqipëri dhe ato që mund të lindin në të ardhmen. Bazuar në parashikimet e ngarkesës në tre periudha kohore 5, 10 dhe 15 vjeçare, propozohen fuqzime të rrjetit ekzistues, zgjerim si dhe ristrukturim i tij për të përballuar ngarkesën e pritshme të rrjetit të transmetimit deri në vitin 2033. Fokusi do të jetë në përmirësimin e besueshmërisë së operimit të rrjetit, përmbushjen e kriterit të sigurisë së furnizimit me energji elektrike N-1 dhe reduktimin e humbjeve në rrjet. Një çështje shumë e rëndësishme do të jetë hartimi i një metodologjie për modernizimin e sistemit të transmetimit që përbëhet nga një seri projektesh të identifikuara. Projektet do të rankohen dhe do të kërkohet të kryhen studime para-fizibiliteti për tre (3) projektet më të rëndësishme. Gjithashtu një pjesë tjetër e projektit do të jetë vlerësimi i praktikës së operimit të sistemit të OST dhe problematikat që lidhen me kontrollin në distancë, sistemet SCADA, sistemet e telekomunikacionit dhe një studim i mjaftueshmërisë së prodhimit / konsumit / shkëmbimit të energjisë elektrike në përputhje me kërkesat e ENTSO-E. Aktualisht, është përfunduar procedura për përzgjedhjen e konsulentit.

PROJEKTET ME FONDET E OST

DEMONTIMI DHE NDËRTIMI I LINJËS SË RE 110 KV ME NJË QARK SKURAJ -LAÇ 1	<ul style="list-style-type: none"> Ky investim është i domosdoshëm pasi linja e vjetër ishte shumë e amortizuar dhe kapaciteti i transmetimit tepër i reduktuar sidomos në periudhat me hidrologji të mirë për të mundësuar transferimin e fluksëve të fuqisë nga centralët e Ulzës, Shkopetit dhe HEC-ve të tjara të zonës në drejtim të qëndrës së ngarkesës. Ky projekt do të realizohet nëpërmjet demontimit të linjës ekzistuese 110 KV dhe ndërtimit të linjës së re rreth 110 KV me një qark, me përcjellës ACSR- 240/40mm², rreth 12.4 km në të njëjtën gjurmë ku është e mundur dhe me disa devijime nga zonat e banuara. 	RIKONSTRUKSIONI I N/STACIONIT 110/20/10 KV LIBRAZHD	<ul style="list-style-type: none"> Projekti rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë dhe HEC-e të lidhur në rjetin e shpërndarjes. Ky projekt përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 KV të N/Stacionit Librazhd, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 KV dhe dy traktet 110 KV të linjave (përkatesisht linjës 110 KV Librazhd-Papun 3&4 dhe linjës 110 KV Librazhd-Prrrenjas), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.
REHABILITIMI I IMPIANTIT 110 KV NË N/STACIONIN LAÇ 2 DHE RIKONSTRUKSIONI I LINJËS TL 110 KV LAÇ 1 - LAÇ	<ul style="list-style-type: none"> Ky investim është i domosdoshëm pasi linja e vjetër ishte shumë e amortizuar dhe kapaciteti i transmetimit tepër i reduktuar. Projekti rrit sigurinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë dhe krijon mundësi për rritjen e zhvillimit ekonomik të industrive të pranishme në këto zona nëpërmjet rritjes së cilësisë së furnizimit me energji elektrike. Ky projekt do të realizohet nëpërmjet demontimit dhe rikonstruksionit të impiantit 110 KV të N/Stacionit Laç 2, demontimit të linjës ekzistuese 110 KV Laç 1 – Laç 2 dhe ndërtimit të një linje të re 110 KV me një qark me përcjellës ACSR 240/40 mm², rreth 2.7 km të gjatë. 	RIKONSTRUKSIONI I N/STACIONIT 110/35/6 KV JAGODINË	<ul style="list-style-type: none"> Projekti rrit sigurinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë, krijon mundësi për rritjen e zhvillimit ekonomik të industrive të pranishme në këto zona nëpërmjet rritjes së cilësisë së furnizimit me energji elektrike dhe rrit fleksibilitetin në rjetin 110 KV në rajonin jugor të vendit. Projekti parashikon demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 KV të N/Stacionit Marinëz (Jagodinë), nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 KV, seksionuesi të zbarrave, dy traktet 110 KV ekzistues të linjave dhe dy traktet 110 KV të reja (përkatesisht linjës 110 KV Marinëz-Fier, linjës 110 KV Marinëz-Kuçovë, linjës 110 KV Marinëz-Fier dhe linjës 110 KV Marinëz-Ballsh), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.
RIKONSTRUKSIONI I LINJAVE 110 KV LAÇ2-URA E MATIT DHE SKURAJ-URA E MATIT	<ul style="list-style-type: none"> Ky investim është i domosdoshëm pasi linja e vjetër ishte shumë e amortizuar dhe kapaciteti i transmetimit tepër i reduktuar sidomos në periudhat me hidrologji të mirë për të mundësuar transferimin e fluksëve të fuqisë nga centralët e Ulzës, Shkopetit dhe HEC-ve të tjara të zonës në drejtim të qëndrës së ngarkesës. Ky projekt parashikon demontimin e linjës ekzistuese 110 KV Laç 2-Ura e Matit dhe Skuraj-Ura e Matit, ndërtimin e linjës të re 110 KV Laç 2-Ura e Matit, me dy qarqe me përcjellës ACSR 240/40 mm², rreth 5,6 km dhe linjës të re 110 KV Skuraj-Ura e Matit, me një qark me përcjellës ACSR 240/40 mm², rreth 4,5 km. 	REHABILITIMI I N/STACIONIT 110/35/20/6 KV LUSHNJË (PLASMAS)"	<ul style="list-style-type: none"> Projekti rrit sigurinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë dhe krijon mundësi për rritjen e zhvillimit ekonomik të industrive të pranishme në këto zona nëpërmjet rritjes së cilësisë së furnizimit me energji elektrike. Projekti përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 KV të N/Stacionit Lushnjë (Plasmas), nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 KV dhe dy traktet 110 KV të linjave (përkatesisht linjës 110 KV Lushnjë-Fier dhe linjës 110 KV Lushnjë-Kavajë), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.
NDËRTIMI I LINJËS 110 KV N/STACIONI SALLMONE – GJIRI I LALËZIT	<ul style="list-style-type: none"> Ky investim rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me mundësi për zhvillimin e mëtejshëm të turizmit. Ky projekt parashikon ndërtimin e një trakti linje 110 KV në N/Stacionin Sukth (Sallmone) për linjën Sallmone-Gjiri i Lalëzit, ku përfshihen punimet civile, suportet metalike dhe instalimin e pajisjeve primare dhe sekondare. Gjithashtu projekti përfshin ndërtimin e një linje të re 110 KV me një qark me përcjellës ACSR 240/40 mm², rreth 17,5 km të gjatë. 	RIKONSTRUKSIONI I N/STACIONIT 110/10 KV KAJAN	<ul style="list-style-type: none"> Projekti rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë. Ky projekt përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 KV të N/Stacionit Kajan, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 KV dhe dy traktet 110 KV të linjave (përkatesisht linjës 110 KV Kajan-Kuçovë dhe linjës 110 KV Kajan-Cërik), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.
REHABILITIMI I N/STACIONIT 110/35/6 KV RUBIK	<ul style="list-style-type: none"> Projekti rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë. Ky projekt përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 KV të N/Stacionit Rubik, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 KV dhe dy traktet 110 KV të linjave (përkatesisht traktet e linjave Rubik-Paps dhe Rubik-Skuraj), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre. 	REHABILITIMI I N/STACIONIT 110/10 KV IBË	<ul style="list-style-type: none"> Projekti rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë. Ky projekt përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 KV të N/Stacionit Ibë, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 KV dhe dy traktet 110 KV të linjave (përkatesisht linjës 110 KV Ibë-Elbasan 1 dhe linjës 110 KV Ibë –Farkë), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.

**RIKONSTRUKSIONI
I N/STACIONIT 110/35/10 KV
FUSHË ARRËZ**

- Projekti rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë dhe HEC-e të lidhur në rrjetin e shpërndarjes, dhe rrit fleksibilitetin në rrjetin 110 kV në unazën veri-lindore të vendit.
- Projekti përfshin demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 kV të N/Stacionit Fushë Arrëz, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 kV dhe tre traktet 110 kV të linjave (përfshijë linjës 110 kV FArrëz-Fierze, linjës 110 kV FArrëz-Reps dhe linjës 110 kV FArrëz-Kalimash), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.

**REHABILITIMI I N/STACIONIT
110/35/6 KV PRRËNJAS**

- Projekti rrit sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike në një zonë me konsumatorë familjarë dhe HEC-e të lidhur në rrjetin e shpërndarjes, dhe rrit fleksibilitetin në rrjetin 110 kV në rajonin jug-lindor të vendit.
- Ky projekt parashikon demontimin dhe rikonstruksionin e impiantit 110 kV të N/Stacionit Prrënjës, nëpërmjet rikonstruksionit të zbarrave 110 kV dhe dy traktet 110 kV të linjave (përfshijë linjës 110 kV Prrënjës-Librazhd dhe linjës 110 kV Prrënjës-Gur i Kuq), përmes rehabilitimit të anës primare dhe sekondare të tyre.

**INSTALIMI I SHUNT
REAKTORIT NË N/STACIONIN
400/110/20 KV ZËMBLAK**

- Impakti i këtij projekti është në rregullimin e nivelit të tensionit në rrjetin 400 kV në një rrjete të rëndësishme të interkoneksionit, duke marrë në konsideratë se kemi të bëjmë me një problematikë rajonale (nivel i lartë i tensionit në rajonin e Ballkanit në rrjetin e transmetimit).
- Ky projekt parashikon vendosjen e shunt-reaktorit në nivel 400 kV me kapacitet 120 MVA.

VIII. MODELI I DREJTIMIT TË OST SH. A.

Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a. është një shoqëri aksionare e zotëruar 100% nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë. Këshilli Mbikëqyrës i OST sh.a. përbëhet nga gjashtë (6) anëtarë të emëruar nga Asambleja e Përgjithshme.

Këshilli Mbikëqyrës i OST sh.a. përbëhet nga:

KRYETAR

PAJTIM BELLO

ANËTARË

**NIKOLLA LERA
ARBEN DHIMA
KLODIAN MENE
ETJEN XHAFAJ
ENKELEJD MUSABELLIU**

ADMINISTRATORI

SKERDI DRENOVA

TREGUESIT NJERËZORË

755

Numri mesatar i punonjësve gjatë 2018

40%

Femra në Nivel të Lartë Menaxherial

43.4

Mosha Mesatare e punonjësve të OST sh.a

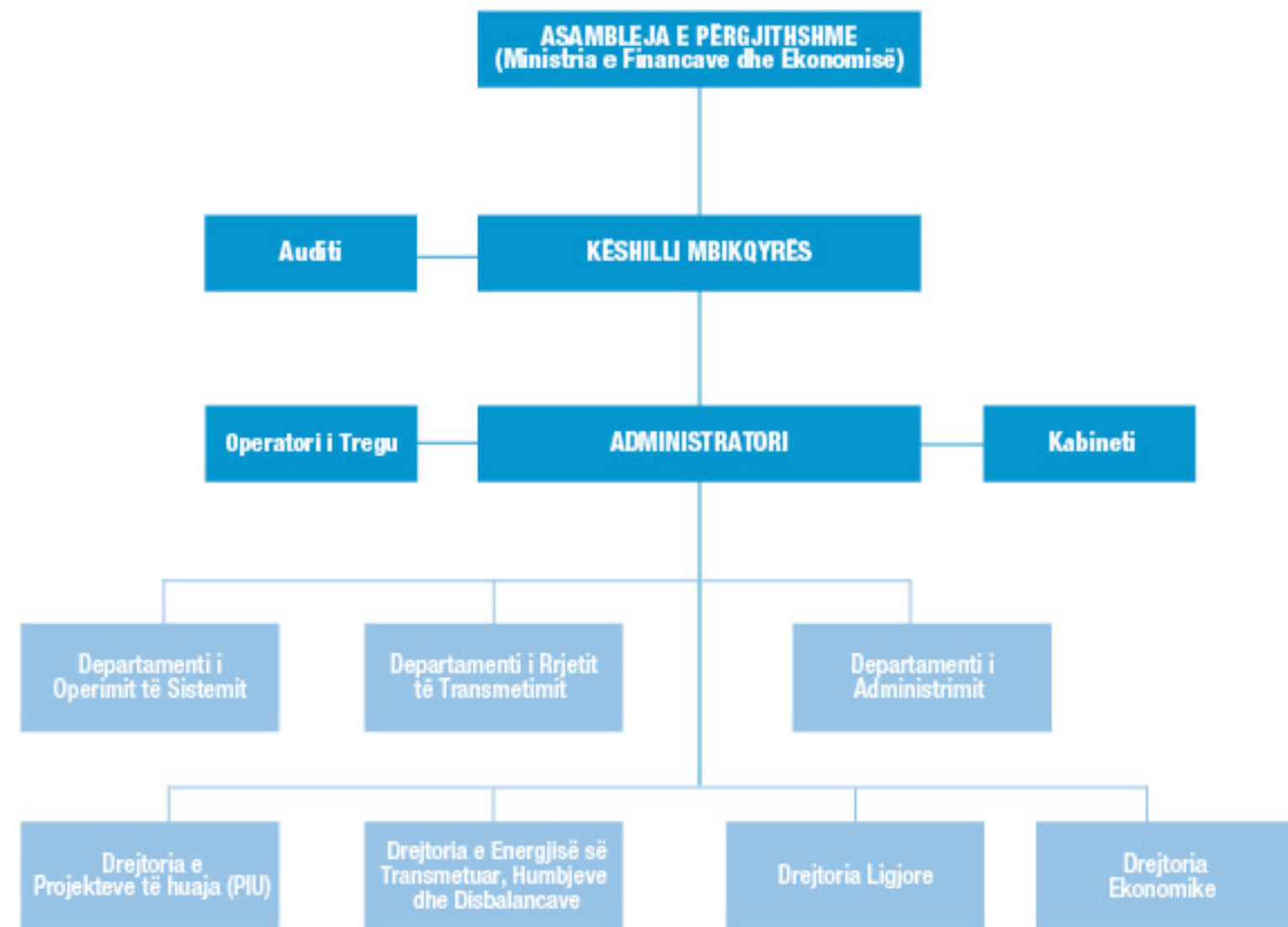

241

Inxhinierë

STRUKTURA E DREJTIMIT të OST sh.a. më 31 Dhjetor 2018

OPERATORI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT SH.A – OST
PASQYRAT FINANCIARE
Më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
(Me Raportin e Audituesit të Pavarur Bashkëlidhur)

PËRMBAJTJA

	Faqe
Raporti i Audituesit të Pavarur	i-iii
Pasqyra e Pozicionit Financiar	1
Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të Tjera Gjithëpërfshirëse	2
Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital	3
Pasqyra e Flukseve Monetare	4
Shënime Shpjeguese mbi Pasqyrat Financiare	5-47

Raporti i Audituesit të Pavarur

Për aksionerët e OST Sh.a.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të shoqërisë “Operatori i Sistemit të Transmetimit Sh.a” (më poshtë referuar si “Shoqëria” ose “OST”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me datën 31 dhjetor 2018, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e ndryshimeve të flukseve të parasë për vitin që mbyllet më këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Shoqërisë më datën 31 dhjetor 2018, performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen *Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare*. Ne jemi të pavarur nga Shoqëria në përputhje me Kodin e Etikës të Kontabilistëve Profesioniste të njohur nga Bordi Ndërkombëtar i Etikave Standarde për Kontabilistët (IESBA), kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Theksim Çështje

Ne tërheqim vëmendjen në shënimin 10 të pasqyrave financiare ku përshkruhet se në të arkëtueshmet nga Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike sh.a (“OSHEE sh.a”). përfshihen vlerat 642,184,772 lekë dhe 1,760,983,525 lekë të cilat përfaqësojnë fatura të lëshuara nga OST për sistemimin e faturave të shërbimeve të balancimit për vitet 2016 dhe 2017 sipas vendimit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 110 datë 14.05.2018 dhe janë të papranuara nga OSHEE sh.a. Në bazë të të njëjtit vendim, OST ka njohur të pagueshme ndaj Korporatës Elektroenergjitike Shqiptare sh.a (KESH) duke pranuar faturat me të njëjtën vlerë të lëshuara prej saj (shënimi 15). OSHEE sh.a ka ankimuar vendimin e ERE në Gjykatën Administrative të shkallës së parë, e cila me vendim nr. 3851, datë 29.10.2018, ka vendosur rrëzimin e kërkesë padisë së OSHEE sh.a. Vendimi është ankimuar nga OSHEE sh.a në Gjykatën Administrative të Apelit. Çështja është ende në proces gjykimi. Opinioni ynë nuk është i modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Shoqërinë ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Shoqërisë.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.

Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arësyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë procesit të auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare, për shkak të gabimeve ose mashtrimeve, projektojmë dhe zbatojmë procedura auditimi të cilat u përgjigjen këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca auditimi të plota dhe të mjaftueshme për të krijuar bazat e opinionit tonë. Risku i moszbulimit të një gabimi material që vjen si rezultat i një mashtrimi, është më i lartë se ai që vjen nga një gabim, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, mosveprime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontroleve të brendshme.

- Marrim një kuptueshmëri të kontrollit të brendshëm në lidhje me auditimin, për të planifikuar procedura të përshtatshme në varësi të rrethanave, dhe jo për të shprehur një opinionin mbi efektshmërinë e kontroleve të brendshme të Shoqërisë.
- Vlerësojmë konformitetin e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe informacioneve shpjeguese të bëra nga drejtimi.
- Konkludojmë mbi përdorimin e duhur të parimit kontabël të vijimësisë nga drejtimi si dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, konkludojmë nëse ekziston një pasiguri materiale e lidhur me ngjarje ose kushte të cilat mund të sjellin dyshime në aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi. Nëse konkludojmë që ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për informacionet shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse keto informacione shpjeguese janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat e auditimit të marra deri në ditën e raportit tonë të audituesit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të jenë shkak që Shoqëria të ndalojë së vazhduari në vijimësi.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet bazë në mënyrë të atillë që të arrijnë një prezantim të drejtë.
- Marrim evidence të mjaftueshme të auditimit në lidhje me informacionin financiar ose aktivitetet e biznesit brenda Shoqërisë për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe performancën e auditimit të Shoqërisë. Ne mbetemi vetëm përgjegjës për opinionin tonë të auditimit.

Ne komunikojme me ata të cilët janë të ngarkuar me qeverisjen, midis çështjesh të tjera, për qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet e rëndësishme gjatë auditimit, përfshirë çdo mangësi të theksuar në kontrollin e brendshëm të cilat ne i identifikojmë gjatë procesit të auditimit.

Grant Thornton sh.p.k.

Tiranë, Shqipëri
26 qershor 2019

Kledian Kodra, Feat
Kael

Pasqyra e Pozicionit Financiar

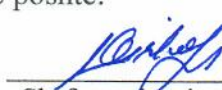
		31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
AKTIVET	Shenime		
Aktivet afatgjata			
Aktive afatgjata materiale	6	54,343,516,946	52,109,317,794
Aktive afatgjata jomateriale	7	626,604,790	454,850,496
Aktive afatgjata financiare	8	13,723,858	24,144,858
Totali i aktiveve afatgjata		54,983,845,594	52,588,313,148
Aktivet Afatshkurtra			
Inventarë	9	633,840,789	628,585,995
Llogari të arkëtueshme dhe të tjera	10	14,660,065,095	9,555,306,390
Aktive afatshkurtra financiare	8	20,384,200	10,347,400
Tatim mbi fitimin i parapaguar	27	-	225,752,455
Parapagime dhe shpenzime të shtyra	11	104,489,091	466,623,433
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	12	379,520,605	806,628,033
Totali i aktiveve afatshkurtra		15,798,299,780	11,693,243,706
Totali i aktiveve		70,782,145,374	64,281,556,854
Kapitali neto dhe detyrimet			
Kapitali			
Kapitali aksionar	13	17,200,692,634	17,200,692,634
Rezerva ligjore	13	717,206,923	646,129,460
Rezerva rivlersimi	13	8,966,497,267	9,480,646,283
Rezerva të tjera	13	2,927,630,729	809,059,021
Fitime të pashpërndara		1,343,182,821	2,308,938,363
Totali i kapitalit neto		31,155,210,374	30,445,465,761
Detyrimet afatgjata			
Huatë afatgjata	14	18,530,206,624	19,830,793,511
Llogari të pagueshme tregtare dhe të tjera	15	208,275,983	98,775,236
Grantet	16	1,057,557,983	606,843,448
Tatimi i shtyrë mbi fitimin	17	1,487,951,528	1,120,460,912
Totali i detyrimeve afatgjata		21,283,992,118	21,656,873,107
Detyrimet afatshkurtra			
Llogari të pagueshme tregtare dhe të tjera	15	7,090,745,624	3,178,906,893
Parapagimet nga klientë	18	140,279,875	99,861,521
Të ardhura të shtyra	19	49,965,832	41,484,867
Hua afatshkurtër	14	11,014,699,925	8,858,964,706
Tatim fitimi per t'u paguar	27	47,251,626	-
Totali i detyrimeve afatshkurtra		18,342,942,882	12,179,217,986
Totali i detyrimeve		39,626,935,000	33,836,091,093
Totali i kapitalit neto dhe pasiveve		70,782,145,374	64,281,556,854

Pasqyra e Pozicionit Financiar duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 47, që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyrat financiare u aprovuan më 04 prill 2019 dhe u nënshkruan si më poshtë:

 Administratori
 Skerdi Drenova

 Drejtori i Drejtorisë
 Ekonomike
 Antonjo Kaçorri

 Shefe e sektorit
 të Kontabilitetit
 Arjola Qirko

Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse

		31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
	Shenime		
Të ardhura nga veprimtaritë e shfrytëzimit			
Të ardhura nga shërbimet e transmetimit	20	5,215,788,181	4,505,098,858
Të ardhura nga alokimet e kapaciteteve	20	1,471,245,597	1,414,542,594
Të ardhura të tjera	20	121,366,156	47,480,919
		6,808,399,934	5,967,122,371
Shpenzime për veprimtaritë e shfrytëzimit			
Shpenzime për materiale	21	(95,389,109)	(93,861,115)
Kosto transmetimi	22	(1,746,260,854)	(574,812,957)
Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit	23	(934,433,642)	(535,164,267)
Shpenzime të personelit	24	(1,196,165,268)	(1,079,193,226)
Renia në vlerë, zhvleresimi dhe amortizimi	6,7	(2,368,143,171)	(2,313,742,628)
Provigjione/fshirje të llogarive	25	(19,996,376)	(3,441,771)
Total i shpenzimeve nga veprimtaritë e shfrytëzimit		(6,360,388,420)	(4,600,215,964)
Fitimi nga veprimtaritë e shfrytëzimit		448,011,514	1,366,906,407
Të ardhura financiare	26	1,679,153,745	937,358,041
Shpenzime interesi	26	(580,248,389)	(1,010,387,401)
Totali i të ardhurave dhe shpenzimeve financiare, neto		1,098,905,356	(73,029,360)
Fitimi para tatimit		1,546,916,870	1,293,877,047
Shpenzimi i tatimit mbi fitimit	27	(273,004,128)	(200,779,979)
Shpenzimet/(të ardhurat) e tatimit të shtyre	17	(367,490,616)	323,161,373
Fitimi pas tatimit		906,422,126	1,416,258,441
Te ardhurat të tjera gjithëpërfshirëse:		(533,471,025)	(626,746,048)
Totali të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin		372,951,101	789,512,393

Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 47 që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

	Kapitali Nenshkruar	Rezerva nga rivleresimi	Rezerva Ligjore	Rezerva te tjera	Fitimi i pashperndare	Totali
Gjendja me 31 dhjetor 2016	17,200,692,634	10,090,030,511	598,537,753	-	1,217,768,016	29,107,028,914
Fitimi neto i vitit financiar	-	-	-	-	1,416,258,441	1,416,258,441
Dividend i paguar	-	-	-	-	(95,183,414)	(95,183,414)
Transferim i rezervave të tjera ne fitimin e pashperndarë	-	-	47,591,707	809,059,021	(856,650,728)	-
Rritje në rezervën e rivlerësimit të huave	-	17,361,820	-	-	-	17,361,820
Transferim i rezervave të rivleresimit ne fitimin e pashperndarë	-	(626,746,048)	-	-	626,746,048	-
Gjendja me 31 dhjetor 2017	17,200,692,634	9,480,646,283	646,129,460	809,059,021	2,308,938,363	30,445,465,761
Fitimi neto i vitit financiar	-	-	-	-	906,422,126	906,422,126
Humbje e pashperndare per provizionin e llogarive te arketueshme	-	-	-	-	(92,710,331)	(92,710,331)
Dividend i paguar	-	-	-	-	(142,154,927)	(142,154,927)
Transferim i rezervave të tjera ne fitimin e pashperndarë	-	-	71,077,463	2,118,571,708	(2,189,649,171)	-
Rritje në rezervën e rivlerësimit të huave	-	19,322,405	-	-	-	19,322,405
Çregjistrimi i OST Security	-	-	-	-	18,865,736	18,865,736
Transferim i rezervave të rivleresimit ne fitimin e pashperndarë	-	(533,471,421)	-	-	533,471,025	(396)
Gjendja me 31 dhjetor 2018	17,200,692,634	8,966,497,267	717,206,923	2,927,630,729	1,343,182,821	31,155,210,374

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 47 që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

OPERATORI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT SHA- OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

Pasqyra e Flukseve të Parasë

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Fitimi para tatimit	1,546,916,870	1,293,877,047
<i>Rregullime për:</i>		
Amortizimin e aktiveve	2,368,143,171	2,313,742,628
Humbje nga rënia në vlerë e aktiveve afatgjata materiale dhe inventarit	19,996,376	3,441,771
Të ardhura jomonetare nga grantet	(59,067,192)	(14,196,392)
Te ardhura nga interesi	(379,090)	(237,996)
Shpenzime interesi	580,248,389	1,010,387,401
Fitime neto nga kursi i këmbimit	(1,699,185,654)	(937,116,421)
<i>Ndryshimet në kapitalin qarkullues:</i>		
Parapagime për furnitorë	362,134,342	(283,489,251)
Inventarë	3,158,908	39,780,080
Llogari të arkëtueshme tregtare e të tjera	(4,437,360,144)	109,954,213
Llogari të pagueshme tregtare e të tjera	3,934,330,100	(289,018,090)
Parapagime nga kliente	40,418,354	51,270,677
Flukset monetare të gjeneruara nga aktivitetet operative	2,659,354,430	3,298,395,667
Interes i paguar	(39,318,825)	(231,526,280)
Tatim fitimi i paguar	-	(114,264,732)
Flukset neto të parasë gjeneruar nga aktivitetet operative	2,620,035,605	2,952,604,655
Flukset e parasë nga aktivitetet investuese		
Blerja e aktiveve afatgjata material	(5,620,921,079)	(2,858,288,215)
MM të operacioneve jo të vijueshëm të nxjerrë jashtë përdorimit	17,158,803	52,529,632
Shlyerje të kredive të paleve të treat	384,200	(16,499,848)
Interesa të arkëtuara	379,090	237,996
Flukset neto të parasë përdorur në aktivitetet investuese	(5,602,998,986)	(2,822,020,435)
Flukset e parasë nga aktivitetet financuese		
Të hyra nga huamarrje afatgjata	2,046,074,226	1,033,629,583
Shlyerje të huamarrjeve	-	(610,719,288)
Te hyra nga grantet	509,781,727	27,320,954
Flukset neto të parasë të gjeneruara në aktivitetet financuese	2,555,855,953	450,231,249
Rritje / (Rënie) neto e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të tyre	(427,107,428)	580,815,469
Mjetet monetare në fillim të vitit financiar	806,628,033	225,812,564
Mjetet monetare në fund të vitit financiar	379,520,605	806,628,033

Pasqyra e Flukseve Monetare duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 47 që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Shënimet Shpjeguese për Pasqyrat Financiare

1. Informacion i përgjithshëm

Sistemi i Transmetimit të Energjisë Elektrike në Shqipëri drejtohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a. ('Shoqëria'), një Shoqëri publike me 100% të aksioneve në pronësi të shtetit.

Administratori i Shoqërisë është Z. Skerdi Drenova. Shoqëria është e regjistruar me NIPT K42101801N.

Shoqëria u krijua në korrik të vitit 2004 bazuar në Vendimin nr. 797 të Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, datë 4 dhjetor 2003. Në bazë të këtij vendimi Shoqëria u themelua si rezultat i ndarjes nga Korporata Elektroenergjetike Shqiptare Sh.a ("KESH") me kapitali fillestar prej 2,000 mijë Lekë. Ndarja nga KESH u krye bazuar në pasqyrën e pozicionit financiar të datës 30 qershor 2006. Shoqëria përgatiti pasqyra financiare si një njësi ekonomike e veçantë duke filluar prej 1 korrik 2006 dhe jo prej vitit 2004 kur nisën të kryeshin transaksionet e para të Shoqërisë. Në vitin 2006 Shoqëria mori licencën për transmetim energjie nga Enti Rregullator i Energjisë në Shqipëri dhe në vijim nënshkroi një marrëveshje për shërbime transmetimi me KESH Bazuar në urdhrin nr. 329 të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik Tregtisë dhe Sipërmarrjes ('Ministria') datë 9 maj 2008, pronësia e OST iu transferua Ministrisë. Me anë të urdherit numer 10540/17 të Ministrisë, Shoqëria, prej datës 1 janar 2008 filloi të faturonte shërbimet e saj, aktivitetet i cili me parë kryhej nepërmjet KESH. Mbështetur në vendimin Nr. 20, datë 10 nëntor 2010 të Këshillit Mbikëqyrës, u krijua OST Security sh.a. me kapital fillestar prej 4,000 mijë lekë, të zotëruar 100% nga Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a. OST Security u regjistrua në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit më 1 dhjetor 2010. Objekti i veprimtarisë së kësaj shoqërie deri në vitin 2016 ka qenë ruajtja e objekteve në pronësi dhe administrim të OST. Me vendimin nr 16 datë 20/10/2015 u vendos mbyllja e aktivitetit të OST Security sh.a. Me vendimin Nr. 5, datë 22/11/2018 të Këshillit Mbikëqyrës të OST Security sh.a si dhe me vendimin Nr. 35, datë 04/01/2019 është bërë miratimi i raportit të likuidimit të Pasqyrave Financiare të Ç'regjistrimit të shoqërisë OST Security sh.a-shoqëri në likuidim e sipër për vitin e mbyllur më 15.11.2018.

Shoqëria aktualisht e ushtron aktivitetin e saj nëpërmjet 6 Njësive Operative (me qendër në Shkodër, Burrel, Tiranë, Elbasan, Fier, Korçë), Njësia e Mirëmbajtjes së Transmetimit (me qendër në Tiranë) dhe Administrata Qëndrore e cila është edhe selia e shoqërisë me adresë Autostrada Tiranë – Durrës, Km 9 Yrshek Kashar, Tiranë, Shqipëri.

Bazuar në kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi OST sh.a. ka përgjegjësinë të operojë, të mirëmbajë dhe të zhvillojë rrjetin e sistemit të transmetimit, duke përfshirë interkonjeksionet me sistemet e tjera ndërkuftare, për të siguruar aftësinë afatgjatë të sistemit për plotësimin e kërkesave të arsyeshme për transmetimin e energjisë elektrike. OST, është një nga pjesëtarët kryesorë të tregut të energjisë elektrike në Shqipëri.

2. Bazat e përgatitjes

2.1 Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Detajet e politikave kontabël të Grupit, duke përfshirë edhe ndryshimet gjatë vitit, janë të përfshira në Shënimin 4.

2.2 Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur bazuar në koston historike, përveç aktiveve afatgjata materiale të cilat maten me vlerën e rivlerësuar dhe huave afatgjata të cilat njihen me vlerën e drejte në momentin fillestar dhe me pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metoden e interesit efektiv.

2.3 Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare të konsoliduara paraqiten në Lekë, e cila është monedha funksionale e Shoqërisë.

2.4 Standarde dhe interpretime të reja

Politikat e adoptuara të kontabilitetit janë në përputhje me ato të vitit të kaluar financiar.

Ndryshimet që rrjedhin nga përmirësimet në SNRF nuk kanë ndonjë ndikim në politikat kontabël, pozicionin financiar apo në ecurinë e Shoqërisë.

Një numër standardesh të reja, ndryshime në standarde dhe interpretime nuk janë ende efektive për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018, dhe nuk janë aplikuar më herët në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare.

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018

- SNRF 9 “Instrumentet Financiarë” (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018), SNRF 9 është zëvendësimi nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtar të Kontabilitetit i SNK 39 “Instrumentet Financiarë: Njohja dhe Matja”. SNRF 9 përfshin kërkesat për njohjen dhe matjen, zhvlerësimin, çregjistrimin dhe kontabilitetin e përgjithshëm. Klasifikimi dhe matja - SNRF 9 paraqet një qasje të re për klasifikimin e aktiveve financiare, e cila është drejtuar nga karakteristikat pasqyrës së fluksit të mjeteve monetare dhe të modelit të biznesit sipas të cilit mbahet një aktiv. Kjo qasje e bazuar në parime, zëvendëson kërkesat ekzistuese të bazuara në rregullat sipas SNK 39. Modeli i ri rezulton gjithashtu në një model të vetëm zhvlerësimi që aplikohet në të gjitha instrumentet financiare.

Zhvlerësimi - SNRF 9 ka prezantuar një model të ri për humbjet e pritshme nga zhvlerësimi që do të kërkojë njohjen më në kohë të humbjeve të pritshme të kredisë (humbjet nga kredia). Në mënyrë të veçantë, standardi i ri kërkon që njësitë ekonomike të japin llogari për humbjet e pritshme të kredisë që nga momenti kur instrumentet financiare njihen për herë të parë dhe të njihen humbjet e pritshme të jetës së aktivitetit një një bazë më të duhur.

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 (vazhdim)

Kontabiliteti i mbrojtjes - SNRF 9 paraqet një model të reformuar në mënyrë të konsiderueshme për kontabilitetin e mbrojtjes, ku është vendosur një rëndësi në aktivitetet e menaxhimit të riskut. Modeli i ri paraqet një rishikim të rëndësishëm të kontabilitetit të mbrojtjes që vendos në një linjë trajtimin kontabël me aktivitetet e menaxhimit të riskut.

Shoqëria ka zbatuar SNRF 9 në përputhje me dispozitat kalimtare të paraqitura në SNRF 9 në lidhje me Zhvlerësimin e aktiveve financiare. Aplikimi i IFRS 9 nuk ka impakt në poicionin financiar apo në performancën e Shoqërisë në lidhje me klasifikimin dhe matjen dhe kontabilitetin e mbrojtjes.

Në lidhje me zhvlerësimin e aktiveve financiare, SNRF 9 prezanton një model të humbjeve të pritshme, në krahasim me SNK 39 që paraqet një model të humbjeve të ndodhura. Modeli i humbjeve të pritshme kërkon që Shoqëria të regjistrojë humbjet e pritshme të kredisë dhe ndryshimet në ato humbje të pritshme në çdo datë raportimi, për të pasqyruar ndryshimet në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare e aktiveve financiare. Me fjalë të tjera, nuk është më e nevojshme për një ngjarjekredie që te ketë ndodhur para se të njihen humbjet e kredisë. Specifikisht, SNRF 9 kërkon që Shoqëria të njohë një provizion për humbjet e pritshme për:

- I. Llogari të arkëtueshme dhe të tjera;
- II. Aktive financiare; dhe
- III. Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre.

Në veçanti, SNRF 9 kërkon që Shoqëria të matë provizionin për humbjen e një instrumenti financiar, në shumë të barabartë me humbjen e pritshme përgjatë gjithë jetës së tij nëse rreziku i kreditit të atij instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja e tij fillestare.

Megjithatë, nëse rreziku i kreditit të një instrumenti financiar nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tij fillestare, një Shoqëri duhet të matë provizionin për humbjen e atij instrumenti financiar, në shumë të barabartë me humbjen e pritshme të kredisë për 12 muaj.

SNRF 9 gjithashtu kërkon një qasje të thjeshtuar për matjen e provizionit, në shumë të barabartë përgjatë gjithë jetës së llogarive të arkëtueshme dhe të tjera, si dhe aktiveve financiare. Impakti në aktive financiare, si dhe në mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre është jomaterial, ndaj Shoqëria ka vendosur të mos i përfshijë në pasqyrat financiare që lidhen me këto zëra.

Shoqëria ka zgjedhur të mos riparaqesë krahasimet që përcaktojnë nëse ka patur një rritje të konsiderueshme në riskun e kreditit që nga njohja fillestare e instrumentave financiare ekzistues në datën e njohjes fillestare të SNRF 9 (1 janar 2018). Menaxhimi ka krahasuar riskun e kreditit të instrumentave financiare respektive në datën e njohjes së tyre fillestare të riskut të kreditit më 1 janar 2018.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 (vazhdim)

Rezultati i vlerësimit paraqitet si më poshtë:

Zëra ekzistues më 1 janar 2018 që janë subjekt i dispozitave të zhvlerësimit nga SNRF 9	Shënime	Risku i kreditit nga 1 janar 2018 dhe deri më 31 dhjetor 2018	Provizioni shtesë i akumuluar më: 1 janar 2018 dhe deri më 31 dhjetor 2018	
Aktive financiare	8	Shoqëria zbaton qasjen e thjeshtuar dhe një përgjatë gjithë jetës humbjen e pritshme të kreditit për këto aktive.	Efekti është jomaterial në pasqyrat financiare	
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	12	Të gjitha gjendjet e Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre vlerësohen të kenë risk të ulët krediti në cdo datë raportimi meqë ato mbahen me institucione bankare me reputacion.	Efekti është jomaterial në pasqyrat financiare	
Llogari të arkëtueshme dhe të tjera				
OSHEE			15,110,665	6,509,141
KESH	10	Të vlerësuara individualisht nëpërmjet “Qasjes së Përgjithshme”. Nuk ka patur rritje të konsiderueshme në riskun e mospagimit të kredive bazë që nga njohja fillestare më 1 janar 2018 deri më 31 dhjetor 2018. Kompania një humbjet e pritshme të kreditit 12-mujore për këto Shoqëri (palë e lidhur 100% në pronësi të Qeverisë, që ka gjithashtu marrëveshjeve për pagesën e balancave me vonësë).	120,565	-
Të tjera privatë		Shoqëria zbaton “Qasjen e thjeshtuar” dhe një përgjatë gjithë jetës, humbjen e pritshme të kreditit për këto aktive.	77,479,102	13,487,235

Provizioni shtesë i humbjes për aktivet financiarë prej 92,710,331 lekë, është njohur kundrejt fitimeve të pashpërndara, duke i zvogëluar këto të fundit më 1 Janar 2018. Provizionin shtesë i humbjeve me 31 dhjetor 2018 i ngarkohet secilit prej aktiveve përkatës.

Rakordimi ndërmjet balancës mbyllëse të provizionit për zhvlerësimin në përputhje me SNK 39 dhe provizionit në përputhje me SNK 37 (për kontratat e garancisë financiare), me provizionin hapës më 1 janar 2018 të përcaktuar në përputhje me SNRF 9 për instrumentet e mësipërme financiare, paraqitet në shënimet e tyre përkatëse.

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 (vazhdim)

Klasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare sipas SNK 39 dhe SNRF 9.

	IAS 39		IFRS 9
Kategoria e matjes	Vlera kontabël më 31 Dhjetor 2017	Kategoria e matjes	Vlera kontabël më 1 Janar 2018
Aktivët financiarë			
Aktive financiare	Kosto e amortizuar (Hua dhe të arkëtueshme) 34,492,258	Kosto e amortizuar	34,492,258
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	Kosto e amortizuar (Hua dhe të arkëtueshme) 806,628,033	Kosto e amortizuar	806,628,033
Llogari të arkëtueshme dhe të tjera	Kosto e amortizuar (Hua dhe të arkëtueshme) 9,555,306,390	Kosto e amortizuar	9,462,596,059

- **SNRF 15 "Të ardhurat nga kontratat me klientët"** dhe ndryshimet e mëtejshme (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018). SNRF 15 specifikon se si dhe kur një raportues i SNRF-ve do të njohë të ardhurat, si dhe kërkon që subjekte të tilla t'u sigurojnë më tepër informacion përdoruesve të pasqyrave financiare. Standardi zëvendëson SNK 18 "Të Ardhurat", SNK 11 "Kontratat e ndërtimit" si dhe një numër interpretimesh lidhur me të ardhurat. Zbatimi i standardit është i detyrueshëm për të gjithë raportuesit sipas SNRF-ve dhe zbatohet për pothuajse të gjitha kontratat me klientët: përjashtimet kryesore janë qiratë, instrumentet financiare dhe kontratat e sigurimit. Parimi bazë i standardit të ri është që shoqëritë të njohin të ardhurat për të përshkruar transferimin e mallrave ose shërbimeve të klientët në shuma që reflektojnë shpërblimin (pagesën), për të cilën shoqëria pret të ketë një të drejtë në këmbim të këtyre mallrave ose shërbimeve. Standardi i ri gjithashtu do të rezultojë në dhënien e shënimeve shpjeguese më të zgjeruara rreth të ardhurave, dhënien e udhëzimeve për transaksionet që nuk janë trajtuar më parë në mënyrë gjithëpërfshirëse (për shembull, të ardhurat nga shërbimet dhe modifikimet e kontratës) dhe përmirësimin e udhëzimeve për marrëveshjet me shumë elementë. Aplikimi i IFRS 15 nuk ka impakt në pozicionin financiar apo në performancën e Shoqërisë.
- **Ndryshimet në SNRF 2 "Pagesa të bazuar në aksione"** - Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).
- **Ndryshimet në SNRF 4 "Kontratat e sigurimit"** - Zbatimi i SNRF 9 Instrumentet Financiare me SNRF 4 Kontratat e sigurimit (efektive për periudhat vjetore duke filluar në ose pas datës 1 janar 2018 ose kur SNRF 9 "Instrumentet Financiare" aplikohet herën e parë).

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 (vazhdim)

- **Ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28** për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)" që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe qartësimin e formulimit (ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018)
- **Ndryshime në SNK 40 "Aktivet Afatgjata Materiale të Investuara"** – Transferimet e Aktiveve Afatgjata Materiale (efektive për periudhat vjetore duke filluar më ose pas datës 1 janar 2018),
- **Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)"** rezultojnë nga përmirësimi i përvitshëm të projektit të SNRF -ve (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht me qëllim të shmangies së mospërputhjeve dhe qartësim të formulimit (efektive për periudhat vjetore duke filluar më ose pas datës 1 janar 2019).

Adoptimi i këtyre ndryshimeve në standardet ekzistuese nuk ka çuar në ndonjë ndryshim material në pasqyrat financiare.

2.4.2 Standardet, amendamentet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe nuk janë miratuar më herët nga Shoqëria

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i ri janë publikuar, por ende nuk janë efektive:

- **SNRF 17 "Kontratat e Sigurimit"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021),
- **Ndryshimet në SNRF 3 "Kombinimet e Biznesit"** - Përkufizimi i një Biznesi (efektiv për kombinime biznesi për të cilat data e blerjes është në ose pas fillimit të periudhës së parë vjetore të raportimit që fillon më ose pas 1 janarit 2020 dhe për blerjet e aktiveve që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe).
- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiarë"** - Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019)
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduar"** dhe SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta" - Shitja ose kontributi i aktiveve midis një investitori dhe bashkëpunëtorit të tij ose sipërmarrjes së përbashkët dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar deri në projektin kërkimor metoda e kapitalit është përfunduar)
- **Ndryshimet në SNRF 16 "Qiratë"** – SNRF 16 do të zëvendësojë SNK 17 dhe tre Interpretimet përkatëse. Qiratë do të regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar në formën e një të drejte përdorimi të një aktivi dhe të një detyrimi qiraje. SNRF 16 hyn në fuqi në periudhat që fillojnë më ose pas 1 janar 2019.

2.4.2 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 (vazhdim)

- **Ndryshimet në SNK 1 "Paraqitja e Pasqyrave Financiare" dhe SNK 8 "Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet"** - Përkufizimi i Materialit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2020).
- **Ndryshimet në SNK 19 "Përfitimet e punonjësve"** - Ndryshimi i planit, shkurtimi ose shlyerja (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019).
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta"** - Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta (efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 janar 2019).
- **Ndryshimet në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)"** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe qartësimin e formulimit efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019)
- **Ndryshimet në Referencat në Kuadrin Konceptual në Standardet e SNRF** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020)
- **KIFRN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019)

Shoqëria ka zgjedhur të mos adoptojë këto standarde të reja, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja përpara datës kur hyjnë në fuqi. Shoqëria parashikon që adoptimi i këtyre standardeve, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja nuk do të kenë ndikim material në pasqyrat financiare të shoqërisë në periudhën e zbatimit fillestar.

3. Përdorimi i gjykimeve

Në përgatitjen e pasqyrave financiare drejtimi ka ushtruar gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël të Grupit dhe shumave të raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë prej këtyre vlerësimeve.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhat e ardhme.

3.1 Gjykimet

Informacioni në lidhje me gjykimet e bëra në zbatimin e politikave kontabël që kanë efekte materiale në vlerat e njohura në pasqyrat financiare është përfshirë në shënimet si më poshtë:

- Shënimi 4(e)- aktivet afatgjata materiale: zgjedhja e metodës së rivlerësimit;
- Shënimi 4(f)-instrumentat financiare.

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve

Informacioni rreth supozimeve dhe pasigurive të vlerësimeve që kanë një risk të konsiderueshëm për të sjellë një rregullim material në fund të vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2018 është përfshirë më poshtë dhe në shënimet vijuese:

- Shënimi 4.k dhe 6.ii - Testi i zhvlerësimit: supozimet kyçe që janë bazë e vlerës së rikuperueshme
- Shënimi 5: Instrumentat Financiare-Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut edhe rritja e riskut të kreditimit;
- Shënimi 6: i Matja e vlerës së drejtë – hierarkia e vlerës së drejtë;
- Shënimi 27: Shpenzimi i tatimit mbi fitimit

Matja e vlerës së drejtë

Një numër politikash kontabël dhe shënimesh shpjeguese të shoqërisë kërkojnë matje sipas vlerës së drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare dhe jo-financiare.

OST ka bashkëpunuar me vlerësues të pavarur për të përcaktuar matje të vlerës së drejtë, përfshirë vlerën e drejtë të Nivelit 3 për aktivet jo-financiare. Drejtimi vlerëson evidencën e marrë nga palët e treta për të mbështetur përfundimin se këto vlerësime përputhen me kërkesat e SNRF, duke përfshirë edhe nivelin e hierarkisë së vlerës së drejtë, në të cilin vlerësime të tilla duhen klasifikuar.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiarë që nuk shiten në një treg aktiv përcaktohet nga teknikat e vlerësimit. Shoqëria përdor gjykimin për të zgjedhur një numër të ndryshëm metodash dhe bën supozime të cilat bazohen kryesisht në kushtet aktuale të tregut në çdo përlllogaritje apo datë raportimi. Shoqëria përdor analizën e skontuar të flukseve të parasë për aktivet dhe detyrimet financiare që nuk shiten në tregjet aktive.

Kur një aktiv ose detyrim matet me vlerën e drejtë, Shoqëria përdor të dhëna tregu të vëzhgueshme për sa është e mundur. Vlerat e drejta janë të kategorizuara në nivele të ndryshme hierarkie në bazë të të dhënave të përdorura në teknikat e vlerësimit si më poshtë:

- Niveli 1: çmimi i kuotuar (i pa rregulluar) në tregjet aktive për aktive ose detyrime të njëjta apo identike.
- Niveli 2: të dhëna të tjera përveç çmimit të kuotuar të përfshirë në Nivelin 1 të cilat janë të vëzhgueshme, drejtpërdrejt (p.sh. çmimi) ose indirekt (p.sh. ato që derivojnë nga çmimi) për aktivin ose detyrimin,
- Niveli 3: të dhëna për aktivin ose detyrimin të cilat nuk janë të bazuara në të dhëna tregu të vëzhgueshme (të dhëna të pavëzhgueshme).

Nëse të dhënat e përdorura për të matur vlerën e drejtë të një aktivi ose detyrimi janë në nivele të ndryshme hierarkie, atëherë matja e vlerës së drejtë kategorizohet në tërësinë e saj në nivelin më të ulët hierarkik ku përfshihen të dhënat kryesore që përdoren për matjen e vlerës së drejtë.

Shoqëria i njeh transferimet ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese në të cilën ka ndodhur ndryshimi.

Informacione të mëtejshme për supozimet e bëra në matjen e vlerës së drejtë janë përfshirë në Shënimin 5.

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve (vazhdim)

Rritja e konsiderueshme në riskun e kreditit

Siç shpjegohet dhe më poshtë, humbjet e pritshme të kreditit maten si një provizion i barabartë me humbjen e pritshme 12-mujore per instrumentet e fazës 1, ose humbjet e pritshme përgjatë gjithë jetës per instrumente të fazës 2 ose 3. Një instrument financiar lëviz në fazën 2 kur risku i tij i kreditit është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. SNRF 9 nuk e përcakton çfarë nënkupton një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kreditit. Për të vlerësuar nëse risku i kreditit të një instrumenti është rritur ndjeshëm apo jo, Shoqëria merr parasysh informacion cilësor dhe sasior të arsyeshëm dhe të parashikuar. Bazuar në përmirësimin ekonomik të OSHEE-së, dhe për faktin se është njësi e zotëruar nga shteti, me një mbështetje të madhe nga qeveria shqiptare, Shoqëria vlerësoi se risku i tyre është i ndërlidhur pozitivisht me riskun e kreditit të shtetit shqiptar.

Përveç kësaj, duke konsideruar gjithashtu rolin e qeverisë shqiptare si garantor i OSHEE-së si një lloj kolaterali për shumën e papaguar, ulet risku i kreditit në mënyrë të konsiderueshme. Bazuar në vlerësimin e menaxhimit “Qasja e përgjithshme” është aplikuar për llogaritë e arkëtueshme me OSHEE sh.a and KESH sh.a..

Përveç kësaj, asnjë nga kriteret e deklaruara në SNRF 9 nuk përmbushet kur vlerësohet rreziku i kredisë së OSHEE, prandaj gjykimi jonë profesional është të klasifikohet rreziku i kredisë së OSHEE në Fazën 1, duke matur humbjen e pritshme të kredisë në mënyrë individuale, duke përdorur humbjen e pritshme 12-mujore të riskut të kreditit. Edhe pse ka më shumë se 90 ditë me vonesë për disa shuma, ekziston një marrëveshje në fuqi me Shoqërinë që të gjitha këto shuma do të paguhen. Gjithashtu, bazuar në përvojën e saj historike, të gjitha të arkëtueshmet me OSHEE-në janë rikuperuar dhe shkalla e humbjes ka qenë 0%. Është e rëndësishme të përmendet se nuk ka ngjarje aktuale/të pritura që kanë ndryshuar ose pritet të ndryshojnë rrezikun e kreditit të OSHEE-së krahasuar me vitet e mëparshme.

Sipas klasifikimit të rrezikut të kreditit të KESH-it, (megjithëse ka shuma është më e vjetër se 90 ditë) Manaxhimi ka konsideruar që të klasifikohen në Fazën 1 për arsyt e mëposhtme:

- a) OSHEE dhe KESH janë Shoqëri shtetërore dhe qeveria shqiptare vepron si garantues i tyre;
- b) Nuk është e mundur që OSHEE apo KESH të falimentojnë;

Klasifikimi në fazën 2 do të kryhet nëse ndonjë njësi ekonomike në pronësi të qeverisë mund të dështojë dhe do të klasifikohet në fazën 3 në rast se:

- Do të ketë plane për dhënien e OSHEE-së / KESH me koncesion;
- Do të ketë plane/marrëveshje nga qeveria për faljen e llogarive të arkëtueshme
- OSHEE / KESH mund të falimentojnë ose të përballen me një vështirësi të rëndësishme financiare

Llogaritja e provizionit

Gjatë matjes së humbjes së pritshme të kredisë, Shoqëria përdor informacion të arsyeshëm dhe të parashikuar, i cili bazohet në supozimet për lëvizjet e ardhshme të faktorëve të ndryshëm nxitës ekonomikë dhe se si këto faktorë do të ndikojnë tek njëri-tjetri.

Humbja nga mos shlyerja është një vlerësim i humbjes që vjen nga mospagimi, duke u bazuar në diferencën midis fluksit monetar kontraktual që paguhet dhe asaj që pritet të merret. Implementimi i “Qasjes së thjeshtuar” është përdorur për aktivet financiare dhe llogaritë e arkëtueshme dhe të tjera. Sipas Menaxhimit, analiza e vjetërsisë nuk është kryer e ndarë në 1-30 ditë, 30-60 ditë, 69-90 ditë edhe më shumë se 90 ditë, prandaj janë identifikuar vetëm gjendjet që nuk janë paguar për më shumë se 365 ditë.

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve (vazhdim)

Në shumicën e rasteve, këto balanca përbëhen nga klientët që janë në një proces gjyqësor me Shoqërinë. Në lidhje me aktivet financiare, këto balanca përfshijnë kreditë e dhëna drejt punonjësve. Prandaj, Manaxhimi ka parë të arsyeshme të aplikojë një normë të humbjes prej 100% për të gjitha balancat e papaguara mbi 365 ditë. Ndërkohë që duke u bazuar në një normë të humbjes së kreditit historik, një normë prej 1.94% është aplikuar në balancat që janë nën 365 ditë pa paguar.

E njëjta normë humbjeje (1.94%) është zbatuar për të gjitha grupet e llogarive të arkëtueshme dhe aktiveve financiare për matjen e provizionit më 1 janar 2018 dhe për periudhën që mbaron më 31 dhjetor 2018.

Mundësia e mosshlyerjes përbën një faktor kyç në matjen e humbjes së pritshme të kreditit. Mundësia e mosshlyerjes është një vlerësim i mundshëm i mospagesës në një periudhë të caktuar kohore, llogaritja e të cilës përfshin të dhëna historike, supozime dhe pritshmëri për kushtet e ardhshme.

Nëse normat e humbjes së pritshme të kreditit mbi llogaritë e arkëtueshme dhe aktivet financiare me më pak se 365 ditë vonesë, do të kishin qenë 1% më të larta (apo më të ulta) më 31 dhjetor 2018, provizioni i llogarive të arkëtueshme do të rritej/(ulej) me 2,849,703 Lekë (2017: 2,524,306 Lekë).

4. Politika të rëndësishme kontabël

OST sh.a ka aplikuar në mënyrë të qëndrueshme politikat e mëposhtme kontabël për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

(a) Baza e konsolidimit për vitin 2017

• Shoqëritë e kontrolluara

Shoqëritë e kontrolluara janë njësi të kontrolluara nga OST sh.a. Në pasqyrat financiare të konsoliduara, Shoqëritë e Kontrolluara, në të cilat Grupi kontrollon në mënyrë të drejtpërdrejtë ose jo të drejtpërdrejtë më shumë se gjysmën e të drejtave të votës, ose zoteron të drejtën për të ushtruar kontroll mbi aktivitetet e tyre, konsolidohen plotësisht. Pasqyrat financiare të filialeve janë të përfshira tek pasqyrat financiare të konsoliduara. Pasqyrat financiare të konsoliduara janë përgatitur duke u bazuar në politika kontabël uniforme për transaksione të ngjashme dhe çështje të tjera në kushte të njëjta.

Informacioni i paraqitur në periudhën krahasuese konsolidon edhe aktivet, detyrimet, rezultatet e mbartura si dhe të ardhurat dhe shpenzimet e OST Security sh.a. OST Security është likuiduar me vendimin nr. 5, datë 22/11/2018 të Këshillit Mbikqyrës të OST Security sh.a. Raporti i likuidimit të Pasqyrave Financiare të çregjistrimit të shoqërisë OST Security sh.a- për periudhën e mbyllur më 15.11.2018 është miratuar me vendimin Nr. 35, datë 04/01/2019. Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse të Shoqërisë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 përmban dhe të ardhurat dhe shpenzimet e realizuara nga OST Security deri në datën e likuidimit.

• Transaksionet e eliminuara gjatë konsolidimit

Tepricat brenda grupit, dhe ndonjë shumë e porealizuar e të ardhurave dhe shpenzimeve që vijnë nga transaksionet brenda grupit (përveç fitimeve ose humbjeve nga këmbimet në monedhë të huaj), janë eliminuar gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare të konsoliduara. Humbjet e porealizuara janë eliminuar në të njëjtën mënyrë si fitimet e porealizuara, por deri në masën që nuk ka evidencë për rënie të vlerës.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj konvertohen në monedhën funksionale me kursin e datës së transaksionit. Aktivet dhe detyrimet monetare në monedha të huaja konvertohen në monedhën funksionale me kursin e datës së raportimit.

Fitimi apo humbja nga kursi i këmbimit për zërat monetarë është diferenca midis kostos të amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me kosto historike konvertohen me kursin e këmbimit në datën kur është kryer transaksioni. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë konvertohen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është vendosur vlera e drejtë.

(c) Inventari

Inventarët maten me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës së realizueshme neto. Kostoja e inventarëve bazohet në metodën e kostos specifike për secilin artikull dhe përfshin shpenzimet për blerjen e inventarëve, dhe kosto të tjera të ndodhura gjatë sjelljes së tyre në vendndodhjen dhe kushtet ekzistuese.

Vlera e realizueshme neto është çmimi i vlerësuar i shitjes në rrjedhën normale të biznesit duke zbritur kostot e vlerësuara të përfundimit dhe shpenzimet e shitjes.

(d) Aktivet afatgjata jomateriale

Aktivt afatgjata jo-materiale të blera nga Grupi janë paraqitur me kosto duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar të rënies në vlerë. Shpenzimet e mëposhme të aktiveve afatgjata të jomateriale kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të aktiveve specifike me të cilat lidhen. Të gjitha shpenzimet e tjera shpenzohen në momentin që ndodhin. Amortizimi njihet në fitim ose humbje me metodën lineare përgjatë jetës së dobishme të vlerësuar të aktiveve. Jeta e dobishme e vlerësuar është 5 vite.

(e) Aktivet afatgjata materiale

- *Njohja dhe matja*

Aktivt afatgjata materiale në pasqyren e pozicionit financiar janë paraqitur me vlerën e rivlerësuar, që është vlera e drejtë në datën e rivlerësimit së cilës i zbritet amortizimi i akumuluar dhe çdo humbje pasardhëse e akumuluar nga rënia e vlerës.

Rivlerësimet janë kryer me rregullsi të mjaftueshme, të tillë që vlerat kontabël nuk ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme nga ato që do të përcaktoheshin duke përdorur vlerën e drejtë në fund të çdo periudhe raportimi.

Çdo tepriçë nga rivlerësimi njihet në të Ardhurat e tjera Gjithëpërfshirëse ('ATGj') me përjashtim të masës në të cilën teprica anullon rëniet në vlerë të mëparshme të rivlerësimit të të njëjtit aktiv, rast në të cilin kreditimi njihet në fitim ose humbje.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Çdo rënie në vlerë nga rivlerësimi njihet në fitim ose humbje, me përjashtim të masës që kjo anulon një tepricë të mëparshme të rivlerësimit të të njëjtit aktiv, rast në të cilin debitimi njihet në ATGj. Për këtë arsye, tepricat dhe rëniet në vlerë nuk mund të netohen edhe brenda të njëjtës klasë aktivesh. Rezerva e rivlerësimit transferohet tek fitimet e mbartura përgjatë përdorimit të aktivit.

Nëse pjesë të konsiderueshme të një aktivi afatgjatë material kanë jetë të dobishme të ndryshme, atëherë ato njihen si aktive të ndara më vete (komponentë kryesorë) në aktivet afatgjata materiale.

Ndërtimet në proces mbahen me kosto, pakësuar me humbjet e njohura nga zhvlerësimi (nëse ka) dhe klasifikohen në kategoritë e duhura të aktiveve afatgjata materiale kur përfundohen dhe janë të gatshme për përdorim. Kosto përfshin të gjithë shpenzimet e lidhura drejtpërdrejt me përfitim të aktivit. Këto shpenzime përfshijnë tarifatat profesionale, dhe për aktivet e kualifikuara koston e huamarrjes kapitalizohen në përputhje me politikën kontabël të shoqërisë. Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të një aktivi afatgjatë material njihet në fitim ose humbje.

- *Shpenzimet e mëpasshme*

Shpenzimet e mëpasshme të një zëri të aktiveve afatgjata materiale kapitalizohen nëse pritet që shoqëria të ketë përfitime të ardhshme ekonomike nga këto shpenzime.

- *Zhvlerësimi*

Zhvlerësimi llogaritet për të anuluar shumat e rivlerësuar të aktiveve afatgjata materiale duke i zbritur vlerën e mbetur sipas metodës lineare të amortizimit, përgjatë jetës së dobishme dhe njihet në fitim ose humbje.

Jetët e dobishme të aktiveve afatgjata materiale për periudhën aktuale dhe atë krahasuese janë si më poshtë:

	2018	2017
• Përmirësimet e tokës dhe ndërtesat	16 - 70	16 - 70
• Instalime teknike, pajisje dhe makineri	4 - 55	4 - 55
• Mjete transporti	5 - 20	5 - 20
• Pajisje zyre dhe informatike	5 - 15	5 - 15

Toka dhe ndërtimet në proces nuk amortizohen.

Metodat e zhvlerësimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

(f) Instrumentet financiare

- *Aktive financiare joderivative*

OST sh.a fillimisht njihet llogaritë e arkëtueshme financiare, tregtare dhe të tjera, dhe depozitat në datën që ato krijohen. Të gjithë aktivet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit, kur shoqëria bëhet palë e kushteve kontraktuale të instrumentit.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

OST çregjistron një aktiv financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale mbi flukset e parasë së aktivitetit financiar ose kur transferon të drejtën kontraktuale për të marrë flukset e parasë nga aktivi financiar në një transaksion në të cilin gjithë rreziqet dhe përfitimet nga pronësia e aktivitetit financiar transferohen. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që krijohet apo mbahet nga shoqëria, njihet si një aktiv apo detyrim i veçantë.

Aktivitetet dhe detyrimet financiare netohen dhe paraqiten me vlerë neto në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur shoqëria ka një të drejtë ligjore për të netuar shumat e tyre, dhe ka për qëllim ose të shlyejë shumën neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

- *Llogaritë e arkëtueshme financiare, tregtare dhe të tjera*

Llogaritë e arkëtueshme financiare, tregtare dhe të tjera janë aktive financiare me pagesa fikse apo të përcaktueshme të cilat nuk janë të kuotuar në një treg aktiv. Aktive të tilla njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot të lidhura direkt me transaksionin. Pas njohjes fillestare llogaritë e arkëtueshme tregtare dhe të tjera maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv pakësuar me humbjet nga zhvlerësimi.

Shoqëria gjithmonë mat provizionin për llogaritë e arkëtueshme në shumë të barabartë me humbjet e pritshme përgjatë gjithë jetëgjatësisë. Humbjet e pritshme për llogaritë e arkëtueshme përllogariten duke përdorur një matricë provizioni me referencë nga eksperiencia e kaluar e mosshlyerjes nga ana e klientit dhe nga një analizë e pozicionit aktual financiar të tij, e rregulluar për faktorë që janë specifike për klientin, kushtet ekonomike të përgjithshme të industrisë në të cilën klientët operojnë dhe një vlerësim i rrjedhës së parashikuar dhe aktuale të kushteve në datën e raportimit. Shoqëria ka njohur një provizion 100% kundrejt të gjitha llogarive të arkëtueshme me 365 ditë vonësë, sepse eksperiencia historike ka treguar se këto llogari janë përgjithësisht të përkuperueshme.

Nuk ka ndodhur asnjë ndryshim në teknikat e vlerësimit apo në supozime të rëndësishme gjatë periudhës aktuale të raportimit

Shoqëria e anulon një llogari të arkëtueshme kur ka informacion që tregon se klienti është në vështirësi financiare dhe nuk ka një perspektivë realiste të rimëkëmbjes, p.sh. kur klienti është proces likuidimi ose ka hyrë në procedura të falimentimit, ose kur një llogari e arkëtueshme është mbi dy vjet e pashlyer, cilado që të ndodhë më herët.

- *Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre*

Mjetet monetare dhe ekuivalente e tyre përfshijnë mjetet monetare gjendje si dhe depozitat me afat fillestar maturimi jo më të madh se tre muaj. Llogaritë debitore bankare që përbëjnë një pjesë të menaxhimit të mjeteve monetare të shoqërisë, përfshihen në mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre në pasqyrën e flukseve monetare.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

- *Detyrimet financiare joderivative*

OST fillimisht i njeh detyrimet financiare në datën e tregimit, kur shoqeria bëhet palë e kushteve kontraktuale të instrumentit.

Shoqeria e çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e tij kontraktuale shlyhen ose anulohen apo përfundojnë. Aktivet dhe detyrimet financiare netohen dhe paraqiten me vlerë neto në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur Grupi ka një të drejtë ligjore për të netuar shumat e tyre, dhe ka për qëllim ose të shlyejë shumën neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Detyrimet financiare joderivative të shoqerise janë si vijojne: hua dhe llogari të pagueshme tregtare dhe të tjera. Këto detyrime financiare njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kosto të lidhura direkt me transaksionin.

Për huatë e marra drejtpërdrejt nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit, norma e tregut përcaktohet duke u nisur nga perspektiva e bankave të zhvillimit dhe përgjithësisht është e barabartë me normën e kontratës, për shkak se bankat e zhvillimit përbëjnë tregun për shoqerine.

Për fondet e financuara fillimisht nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit dhe më pas të nën-huazuara tek OST sh.a nga Qeveria apo KESH, norma e tregut fillimisht është përcaktuar duke iu referuar normave të ofruara nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit, me diferencën midis vlerës së drejtë në momentin e njohjes fillestare dhe çmimit të transaksionit, të konsideruar si kontribut nga aksionari dhe të kontabilizuar si rezervë rivlerësimi në kapital. Për huamarrje të tilla, përdoret gjykimi i menaxhimit në përcaktimin se Qeveria apo KESH janë duke vepruar në cilësinë e aksionarit kur nën-huazojnë fondet për OST sh.a.

Pas njohjes fillestare këto detyrime maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(g) Kostot e huamarrjes

Shoqeria kapitalizon kostot e huave të lidhura direkt me blerjen, ndërtimin ose prodhimin e një aktivi të kualifikuar si pjesë e koston së atij aktivi.

(h) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të shkuar, shoqeria ka një detyrim aktual ligjor apo konstruktiv, i cili mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që flukse dalëse të përfitimeve ekonomike do të përdoren për shlyerjen e detyrimit. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset e pritshme të ardhshme të parasë me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe për rreziqet specifike të detyrimit. Amortizimi i zbritjes në kohë njihet si kosto financiare.

4. Politika të rëndësishme kontabël

(i) Grantet

Grantet njihen fillimisht si të ardhura të shtyra kur ka një siguri të arsyeshme se ato do të merren dhe që shoqëria do të jetë në përputhje me kushtet që i janë bashkëngjitur atyre. Grantet që kompensojnë shpenzimet e ndodhura të Grupit, njihen në mënyrë sistematike në fitim ose humbje në të njëjtën periudhë në të cilën ndodhin shpenzimet. Grantet që kompensojnë kostot e aktiveve të Grupit, njihen në mënyrë sistematike në fitim ose humbje përgjatë jetës së dobishme të aktivitetit.

(j) Kapitali aksionar dhe dividendët

- *Kapitali aksionar*

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kapitali aksionar njihet me vlerën nominale.

- *Dividendët*

Shpërndarja e dividendëve për aksionarin njihet në pasqyrat financiare të shoqërisë si detyrim në periudhën në të cilën janë aprovuar nga aksionari i OST sh.a.

(k) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Grupit, përveç inventarëve dhe aktiveve tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka të dhëna për zhvlerësimin e tyre. Nëse ka të dhëna të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi është më e madhja midis vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së tij të drejtë minus kostot e shitjes. Gjatë vlerësimit të vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të pritura të parasë skontojnë në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Me qëllim që të testohet zhvlerësimi, aktivitetet që nuk mund të testohen individualisht janë grupuar bashkë në grupin më të vogël të aktiveve që gjeneron flukse hyrëse të parave nga përdorimi i vazhdueshëm i aktiveve që janë kryesisht të pavaruara nga flukset hyrëse të aktiveve të tjera ose grupeve të tjera të aktiveve (njësia e gjenerimit të parasë ose 'NJGJP').

Një humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e NJGJP-së së tij tejkalon vlerën e tij të rikuperueshme. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në lidhje me NJGJP-të shpërndahen duke pakësuar vlerat kontabël të aktiveve në njësi (grupin e njësive) në mënyrë përpjestimore.

Humbjet nga zhvlerësimi vlerësohen në çdo datë raportimi nëse ka ndonjë tregues që humbja është zvogëluar apo nuk ekziston më. Një humbje nga zhvlerësimi rimerret nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar vlerën e rikuperueshme. Një humbje nga zhvlerësimi rimerret vetëm deri në masën që vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të ishte përcaktuar pasi të zbritej amortizimi, nëse nuk do të ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(I) Zhvlerësimi i aktiveve financiare

Modeli i zhvlerësimit në SNRF 9 bazohet në modelin e humbjeve të pritshme ("ECL") dhe zëvendëson modelin e humbjeve të pësuar të SNK 39, duke rezultuar në njohjen e një provigjioni humbjesh përpara se të ndodhë humbja e kredisë. Sipas kësaj qasje, Shoqëria merr në konsideratë kushtet aktuale dhe informacionin e arsyeshëm që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme gjatë vlerësimit të humbjeve të pritura të kredisë. SNRF 9 përcakton një "Qasje të përgjithshme" për zhvlerësimin. Modeli ECL zbatohet për instrumentet financiare të regjistruara me koston e amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Parimi udhëzues i modelit ECL është të pasqyrojë modelin e përgjithshëm të përkeqësimit, ose përmirësimit, në cilësinë e kredisë së instrumenteve financiare. Një aktiv financiar i mbajtur jo me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes vlerësohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidence objektive që ai është zhvlerësuar. Një aktiv financiar zhvlerësohet nëse të dhëna objektive tregojnë se ka ndodhur një ngjarje e cila ka sjelle humbje pas njohjes fillestare të aktivitetit, dhe kjo ngjarje ka pasur efekt negativ mbi flukset monetare të parashikuara nga ai aktiv që mund të matet në mënyrë të besueshme.

Qasja e përgjithshme

Bazuar në "Qasje-n e përgjithshme", një provizion për humbjet e pritshme të kredisë njihet për një instrument financiar nëse ka patur një rritje të konsiderueshme të riskut të kredisë (e matur duke përdorur probabilitetin jetëgjatë të falimentimit) që nga njohja fillestare e aktivitetit financiar. Nëse në datën e raportimit, risku i kredisë për një instrument financiar nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë njihet një provigjion për humbjet e pritura 12 mujore të kredisë. Me fjalë të tjera, "Qasja e përgjithshme" ka dy baza për të matur humbjet e pritura të kredisë:

- a) Humbja e prituri 12 mujore e kredisë është pjesa e humbjeve të pritura të kredisë gjatë gjithë jetës që paraqesin humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e falimentimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.
- b) Humbjet e pritura gjatë gjithë jetës është humbja e prituri e kredisë që rezulton nga të gjitha ngjarjet e mundshme të falimentimit gjatë jetës së pritshme të një instrumenti financiar.

Në përcaktimin e zhvlerësimit sipas "Qasjes së thjeshtuar", Shoqëria përdor humbjen historike të probabilitetit të mospagimit, kohën e arkëtimit dhe shumën e humbjes së shkaktuar. Kjo normë më pas korrigjohet sipas gjykimit të drejtuesve, nëse kushtet aktuale ekonomike dhe të kredidhënies, janë të tilla që, humbjet aktuale ka të ngjarë të jenë më të mëdha ose më të vogla se sa sugjerohet nga tendencat historike.

Humbjet njihen në fitim ose humbje dhe paraqiten në një llogari provizioni që pakëson llogaritë e arkëtueshme. Kur një ngjarje e mëvonshme sjell zvogëlimin e humbjes nga zhvlerësimi, ky zvogëlim rimerret në fitim humbje.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(m) Njohja e të ardhurave

Kompania është e përfshirë në transmetimin e energjisë, si dhe kryerjen e shërbimeve të lidhura. Të ardhurat nga shërbimet e transmetimit njihen kur transmetimi i energjisë ndodh, bazuar në sasinë e vërtetë të energjisë së injektuar në rrjetin e shpërndarjes, matur në pikën e shpërndarjes.

Të ardhurat përfaqësojnë vlerën fikse ose të përcaktueshme të çfare është marrë në këmbim ose është e arkëtueshme. Të ardhurat njihen me shumat e faturuara për konsumatorët dhe përjashtojnë tatimin mbi vlerën e shtuar, kthimet, zbritjet dhe skontimet.

(n) Të ardhura dhe shpenzime financiare

Të ardhurat financiare përfshijnë të ardhurat e interesit nga fondet e investuara dhe fitimet nga kursi i këmbimit. Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje kur maturohen, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit raportohen mbi bazë neto. Shpenzimet financiare përfshijnë shpenzimet e interesit mbi kreditë. Kostot e huave që nuk janë direkt të lidhura me blerjen, ndërtimin ose prodhimin e një aktivi të kualifikuar njihen në fitim ose humbje me metodën e interesit efektiv.

(o) Tatim mbi fitim

Shpenzimi i tatimit mbi fitimin përfshin tatimin për periudhën dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin e periudhës dhe tatimi i shtyrë njihen drejtpërdrejt në fitim ose humbje përveç rasteve kur lidhen me zëra që njihen drejtpërdrejt në kapital, ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Tatimi mbi fitimin e periudhës është tatimi i pritshëm për t'u paguar ose arkëtuar mbi të ardhurat e tatueshme të vitit, duke përdorur normat tatimore në fuqi në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm nga vitet e mëparshme. Tatimi i shtyrë njihet, duke marrë në konsideratë diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe vlerës së përdorur për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë nuk njihet për njohjen fillestare të aktiveve apo detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi, dhe që nuk ndikon fitimin ose humbjen kontabël dhe as atë tatimore.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do të ndjekin mënyrën në të cilën shoqëria pret, në fund të periudhës raportuese, për të rimarrë ose shlyer vlerën kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë llogaritet me normat tatimore që priten të jenë të zbatueshme ndaj diferencave të përkohshme kur ato rimerren, bazuar në legjislacionin në fuqi në datën e raportimit.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Aktivitet dhe detyrimet e shtyra tatimore netohen mes tyre nëse ekziston një e drejtë e rregulluar me ligj për të netuar detyrimet dhe aktivitet tatimore të periudhës, dhe kur ato lidhen me tatime që vendosen nga i njëjti autoritet tatimor mbi të njëjtin subjekt tatimor, ose mbi subjekte të ndryshme tatimore, por që kanë për qëllim të shlyejnë detyrimet dhe aktivitet tatimore të periudhës në baza neto, ose aktivitet dhe pasivitet e tyre tatimore do të realizohen në të njëjtën kohë.

Taksat e tjera që rrjedhin nga shpërndarja e dividendëve nga Grupi njihen në të njëjtën kohë si detyrimi për të paguar dividendin e lidhur me të.

Një aktiv tatimor i shtyrë për humbje tatimore të papërdorura, njihet deri në masën që është e mundshme që të ekzistojnë përfitime të ardhshme të tatueshme kundrejt të cilave diferencat e përkohshme mund të përdoren. Aktivitet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe reduktohen në masën që nuk është më e mundshme që përfitimi tatimor në lidhje me to të realizohet.

(p) Qiratë

Qiratë në të cilat një pjesë e rëndësishme e rreziqeve dhe përfitimeve të pronësisë mbahen nga qiradhënësi klasifikohen si qira operative. Pagesat e qirave operative (pasi zbriten stimujt e pranuar nga qiradhënësi) njihen me metodën lineare në fitim ose humbje përgjatë periudhës së qirasë.

(q) Përfitimet e punonjësve

- *Fondet e sigurimeve shoqërore dhe të shëndetit*

Sipas legjislacionit shqiptar në fuqi shoqëria është e detyruar të kryejë kontribute fikse për llogari të punonjësve në një fond të administruar nga Qeveria. Të gjitha këto pagesa/detyrime njihen si shpenzim në periudhën të cilës i përkasin.

- *Përfitimet në përfundim të marrëdhënieve të punës*

Përfitimet në përfundim të marrëdhënieve të punës njihen si shpenzim kur shoqëria është e angazhuar dukshëm, pa mundësi reale tërheqjeje dhe kur njih kosto ristrukturimi. Nëse përfitimet nuk pritët të zgjidhen tërësisht brenda 12 muajve nga data e raportimit, atëherë ato skontoohen.

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut

5.1 Klasifikimet kontabël dhe vlera e drejtë

OST nuk ka paraqitur vlerat e drejta të aktiveve financiare të tilla si të arkëtueshme dhe të pagueshme tregtare afatshkurtër, sepse vlera e tyre kontabël është një përafrim i arsyeshëm i vlerës së drejtë.

5.1.1 Aktive financiare që nuk maten me vlerë të drejtë

Vlera e drejtë e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve, të arkëtueshmeve tregtare dhe të tjera të arkëtueshme vlerësohet të jetë e përafërt me vlerën e tyre kontabël duke qënë se janë instrumente afatshkurtër ose që nuk mbartin interes.

5.1.2 Detyrimet financiare që nuk maten me vlerë të drejtë

OST është palë në kontrata për hua afatgjata dhe drejtimi ka kryer analiza për të përcaktuar vlerën e tyre të drejtë.

Tabela e mëposhtme tregon vlerat kontabël dhe vlerat e drejta të huave në 31 dhjetor 2018 dhe 2017:

	Më 31 dhjetor 2018		Më 31 dhjetor 2017	
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Vlera e drejtë
Huatë	29,544,906,926	28,843,222,381	28,689,758,217	28,780,177,318

Vlera e drejtë është vlerësuar si vlera aktuale e flukseve monetare të ardhshme, të skontuara me normën e interesit të huave të ngjashme në datën e raportimit. Normat e interesit të përdorura për të skontuar flukset e ardhshme më 31 dhjetor 2018 janë në intervalin prej 1.16% deri në 4.12% (2017: 0.4% deri 4.77%) dhe janë përcaktuar duke përdorur perspektivën e bankave të zhvillimit.

Normat e tregut në datat e raportimit që janë përdorur në llogaritje, janë përcaktuar duke u bazuar në normat e ofruara nga bankat e zhvillimit. Drejtimi arriti në përfundimin se nuk ka në dispozicion të dhëna publike për tregun që mund të përdoren pa rregullime të rëndësishme në përcaktimin e vlerave të duhura të drejta të huave afatgjata. Një numër rreziqesh dhe rrethanash ndikojnë në përcaktimin e vlerave të drejta të këtyre instrumenteve financiare, duke përfshirë shumën e instrumentit financiar, maturitetin, klasifikimin e kredive, llojin e interesit, monedhës, qëllimin e kredisë, garancive, mjedisin ekonomik në të cilin palët e instrumentave financiarë veprojnë, dhe vet riskut të mos performimit.

Për shkak të mungesës së të dhënave të drejtpërdrejta të vëzhgueshme të tregut në lidhje me rreziqet dhe rrethanat e këtyre instrumenteve financiare, vlera e drejtë e paraqitur më lart mund të konsiderohet vetëm si e përafërt e arsyeshme për vlerën e drejtë dhe për të përmbushur kriteret për klasifikim në nivelin e tretë të hierarkisë së vlerës së drejtë. Edhe pse shoqëria konsideron se vlerat e drejta të vlerësuara janë të sakta, përdorimi i metodologjive dhe supozime të ndryshme mund të rezultojë në vlera të drejta të ndryshme.

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2 Menaxhimi i riskut financiar

Shoqeria është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme që vijnë prej aktiveve dhe detyrimeve financiare:

- Risku i kreditimit;
- Risku i tregut;
- Risku i likuiditetit.

Funksioni i menaxhimit të riskut brenda shoqërisë kryhet duke marrë në konsideratë risqet financiare (të kredisë, tregut, monedhës, likuiditetit dhe normës së interesit), risqet operacionale dhe risqet ligjore. Objektivi kryesor i funksionit të menaxhimit të riskut financiar është të vendosë limite risku, dhe më tej të sigurohet se ekspozimi ndaj risqeve mbahet brenda këtyre limiteve. Funksionet e riskut operacional dhe ligjor janë parashikuar të sigurojnë funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme për të minimizuar risqet operacionale dhe ligjore. Shoqeria operon në kushtet e një krize globale financiare dhe ekonomike me zhvillime dinamike. Përshtjellimi i mëtejshëm i saj mund të ketë impakt negativ në pozicionin financiar të shoqërisë. Drejtimi kryesor monitorime të rregullta mbi të gjitha pozicionet e aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si edhe zhvillimeve të tregjeve ndërkombëtare. Bazuar në këtë, drejtimi analizon përfitueshmërinë, likuiditetin dhe koston e fondeve dhe kërkon të implementojë masat e duhura në lidhje me riskun e kreditimit, riskun e tregut (kryesisht të normës së interesit) dhe riskun e likuiditetit, duke limituar kështu efektet e mundshme negative. Për më tepër, OST është financuar nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit apo nën-huazuar nga Qeveria ose palët e lidhura (si KESH). Në këtë mënyrë, OST i përgjigjet sfidave të mjedisit të tregut duke ruajtur pozicione të qëndrueshme kapitali.

5.2.1 Risku i kreditimit

OST ekspozohet ndaj riskut të kreditimit, i cili është risku që njëra nga palët në një aktiv financiar të shkaktojë humbje financiare për palën tjetër duke dështuar në shlyerjen e një detyrimi. Ekspozimi kryesor i shoqërisë ndaj riskut të kreditimit lind për shkak të të arkëtueshmeve financiare, tregtare dhe të tjera.

Maksimumi i ekspozimit të OST ndaj riskut të kredisë për kategori të aktiveve financiare dhe për kundërparti, përpara kolateraleve dhe shtesave të tjera është si vijon:

Risku i kredise	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Mjete monetare në bankë	379,520,605	806,628,033
Llogari të arkëtueshme		
- Shoqëri private	271,551,039	232,873,783
- Shoqëri të zotëruara nga shteti	13,046,892,089	9,131,934,344
Hua dhe llogari të arkëtueshme	34,108,058	34,492,258
Llogari të arkëtueshme nga personeli	2,256,039	369,828
Parapagime për furnitore	104,489,091	466,623,434
Tvsh e arkëtueshme	469,573,264	28,791,685
Te tjera	869,792,664	161,336,755
Ekspozimi total ndaj riskut të kredisë	15,178,182,849	10,863,050,120

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.1 Risku i kreditimit (vazhdim)

- *Menaxhimi i riskut të kreditimit*

Shoqeria ekspozohet ndaj riskut të kreditimit në aktivitetet e tij të përditshme, sepse mundet që klientët e tij të dështojnë në plotësimin e detyrimeve financiare. OST strukturon nivelet e riskut të kreditimit që merr përsipër duke vendosur limite ndaj shumave të pranuar të riskut në lidhje me kundërpasuritë. Limitet në nivel të riskut të kreditimit aprovohen rregullisht nga drejtimi. Këto risqe monitorohen mbi baza përsëritëse dhe janë subjekt i rishikimeve vjetore apo edhe më të shpeshta.

- *Përqëndrimi i riskut të kreditimit*

OST ekspozohet ndaj përqëndrimit të riskut të kreditimit. Drejtimi monitoron përqëndrimin e riskut të kreditimit por përballet me vështirësi në aplikimin e praktikave më të mira të politikave të menaxhimit përkundrejt ekspozimit të Grupit ndaj këtij risku. Përqëndrimi kryesor ka të bëjë me OSHEE Sh.a. Në këto kushte, masat e diversifikimit janë të vështira të aplikohen. Më 31 dhjetor 2018, balancat e arkëtueshme nga OSHEE Sh.a përfaqësojnë 86% të ekspozimit maksimal total ndaj riskut të kreditimit (2017: 84%).

Depozitat bankare të shoqërisë mbahen në gjashtë banka në vend (2017: gjashtë banka në vend).

- *Të arkëtueshmet e zhvlerësuara*

Të arkëtueshmet për të cilat shoqëria përcakton se është e mundshme që nuk do të jetë në gjendje të mbledhë shumat përkatëse në përputhje me termat kontraktuale të marrëveshjes/(ve) zhvlerësohen.

Të arkëtueshmet në vonesë por të pa zhvlerësuara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, lidhen kryesisht me shumën të arkëtueshme nga OSHEE, një entitet i kontrolluar nga qeveria shqiptare, për shitjet e bëra në 2018 dhe vitet paraardhëse. Për të përmirësuar arkëtimet dhe ulur humbjet në rrjetin e shpërndarjes, disa veprime u ndërmorën nga OSHEE dhe Qeveria Shqiptare të cilat u materializuan në Ligjin nr.170/2014 për ratifikimin e marrëveshjes së huasë ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe bankës ndërkombëtare për rindërtim dhe zhvillim për financimin e projektit për rimëkëmbjen e sektorit të energjisë elektrike. OSHEE ka detyrimin t'i paguajë plotësisht shumat me vonesë OST por nuk mund të paguajë më pak se skeduli i miratuar në këtë ligj. Për më tepër, gjatë vitit 2016 dy vendime të ERE (Vendimi nr.111, datë 01.07.2016 dhe vendimi nr.190 datë 22.12.2016, gjatë vitit 2017 (vendimi nr 211 date 28.12.2017) si dhe gjatë vitit 2018 (vendimi nr 266 date 21.12.2018), detyrojnë OSHEE sh.a që përveç shlyerjes së detyrimeve korente, të kryejë edhe pagesat ndaj OST sh.a nga detyrimet e prapambetura për qëllime të pagesave të kredive nga OST sh.a.

Gjithashtu, OST pret të kompensojë një pjesë të të arkëtueshmeve në vonesë nga OSHEE ndaj huave dhe të pagueshmeve me KESH. Shumat që do kompensohen ende nuk janë përcaktuar dhe marrëveshja mes palëve është subjekt i vendimmarrjes të Këshillit të Ministrave. Bazuar në Urdhrin e Kryeministrit nr. 17, datë 23.01.2018 "Për ngritjen e grupit të punës ndër-institucional për Ristrukturimin Financiar të Shoqërive Publike në sektorin Energjitik".

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.1 Risku i kreditimit (vazhdim)

OST sh.a. ka qenë e angazhuar së bashku me institucionet e Kryeministrit, MEI, MFE, Drejtorisë së Përgjithshme të Taksave, OSHEE, KESH, për të zgjidhur problemin e detyrimeve që krijohen midis palëve.

Në mënyrë të veçantë, ky grup është në fazën e specifikimit të të gjitha detyrimeve të ndërsjellta që pastaj do të kalojnë përmes akteve normative.

Lëvizjet në zhvlerësimin e llogarive të arkëtueshme janë paraqitur më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Gjendja më 1 janar	3,121,331	3,121,331
Humbje nga zhvlerësimi me 1 janar	92,710,331	-
Humbje nga zhvlerësimi me 31 dhjetor	19,996,376	-
Gjendja më 31 dhjetor	115,828,038	3,121,331

Tabela në vijim paraqet profilin e rrezikut të llogarisë së arkëtueshme dhe të tjera, bazuar në matricën e provizionit të Shoqërisë.

Duke qenë se eksperiencia historike e humbjes për Shoqërinë nuk tregojnë modele humbjeje të konsiderueshme për segmente të ndryshme të klientëve, provizioni që bazohet në statusin me vonesë nuk bën një dallim midis bazës së ndryshme të klientëve të Shoqërisë për entitetet private.

Në lidhje me gjendjet e OSHEE dhe KESH vlerësimi ka qenë individual.

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2017 (përfshirë OSHEE-në dhe KESH-in)

Përcaktoni humbjen e pritshme	Më pak se 365 ditë me vonesë	Më shumë se 365 ditë me vonesë
Shumat e pa paguara në ditën e raportimit	246,189,488	72,696,237
Norma e humbjes së pritshme të kreditit	2.94%	100%
Provizioni i humbjes së pritshme të kreditit	7,244,760	72,696,237

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2018 (përfshirë OSHEE-në dhe KESH-in)

Përcaktoni humbjen e pritshme të kreditit	Më pak se 365 ditë me vonesë	Më shumë se 365 ditë me vonesë
Shumat e papaguara në ditën e raportimit	279,113,343	85,543,841
Norma e humbjes së pritshme të kreditit	2.94%	100%
Provizioni i humbjes së pritshme të kreditit	8,213,629	85,543,841

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2017 për OSHEE-në dhe KESH-in

	Monedha	Vlerësimi i Moody's	Faza e klasifikimit	EAD në monedhë vendase	Humbja e pritshme (12 muaj) në monedhë vendase
OSHEE	Lek	B2	Faza 1	9,157,978,780	15,110,665
KESH	Lek	B2	Faza 1	73,069,514	120,565
Total					15,231,230

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.1 Risku i kreditimit (vazhdim)

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2018 për OSHEE-në dhe KESH-in

	Monedha	Vlerësimi i Moody's	Faza e klasifikimit	EAD në monedhë vendase	Humbja e prishme (12 muaj) në monedhë vendase
OSHEE	Lekë	B2	Faza 1	13,102,912,528	21,619,806
KESH	Lekë	B2	Faza 1	73,069,514	120,565
TOTALI					21,740,371

- *Politika e fshirjes*

OST fshin balancat e të arkëtueshmeve (dhe çdo fond lidhur me humbje nga zhvlerësimi) kur drejtimi vendos se të arkëtueshmet janë të pambledhshme. Ky vendim arrihet pasi konsiderohen informacione të tilla si masat domethënëse që janë ndërmarrë për rikuperimin e shumës, dhe se nuk ka mundësi të tjera për mbledhjen e balancave të papaguara.

- *Kolaterali*

Përgjithësisht nuk mbahet kolateral ndaj të arkëtueshmeve dhe më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 nuk është mbajtur ndonjë kolateral i tillë.

5.2.2 Risku i tregut

Risku i tregut është risku nga humbja që rezulton prej ndryshimeve në çmimet e tregut të brendshëm, kurset e këmbimit dhe normat e interesit. Niveli i riskut të tregut ndaj të cilit ekspozohet shoqeria në një moment të caktuar ndryshon në varësi të kushteve të tregut, pritshmërive për çmimet e ardhshme ose ndryshimet në normat e tregut dhe përbërjen e aktiveve fizike dhe portofolit të kontratave.

Drejtimi cakton limite mbi vlerat e riskut që mund të pranohen, të cilat monitorohen mbi baza mujore. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasje nuk parandalon humbjet jashtë këtyre limiteve në rast të ndryshimeve më të rëndësime të tregut.

- *Risku i kursit të këmbimit*

Risku i kursit të këmbimit rrjedh prej faktit që të ardhurat e shoqerise dhe pjesa më e madhe e të arkëtueshmeve janë të shprehura në LEK, ndërsa pjesa më e madhe e huave të OST janë shprehur në monedhë të huaj (përfshirë EUR, USD, CHF, YEN dhe KRW). Risku është që vlera e flukseve të parasë në monedhë funksionale që lind prej ripagimit të huave dhe interesave respektivë do të ndryshojë si rezultat i lëvizjeve në kurset e këmbimit, të cilat mund të ndikojnë në mënyrë domethënëse fitimet e shoqerise.

Në lidhje me riskun e kursit të këmbimit, drejtimi vendos limite mbi nivelin e ekspozimit për monedhë dhe në total.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.2 Risku i tregut (vazhdim)

Tabela më poshtë përfshin vetëm aktivet dhe detyrimet monetare dhe përmbledh ekspozimin e OST ndaj kurseve të këmbimit në datën e raportimit:

	Më 31 dhjetor 2018		
	Aktive financiare monetare	Detyrime financiare monetare	Pozicioni neto i bilancit
EUR	1,081,142,063	(23,784,302,853)	(22,703,160,790)
USD	265,473	(2,606,735,319)	(2,606,469,846)
CAD	4,092	-	4,092
KRW	-	(2,470,279,930)	(2,470,279,930)
CHF	-	(1,037,921,598)	(1,037,921,598)
YEN	-	(570,118,963)	(570,118,963)
Totali	1,081,411,628	(30,469,358,663)	(29,387,947,035)

	Më 31 dhjetor 2017		
	Aktive financiare monetare	Detyrime financiare monetare	Pozicioni neto i bilancit
EUR	849,210,351	(22,981,517,931)	(22,132,307,580)
USD	105,621	(2,574,192,309)	(2,574,086,688)
CAD	7,237	-	7,237
KRW	-	(2,378,880,660)	(2,378,880,660)
CHF	-	(1,011,441,439)	(1,011,441,439)
YEN	-	(513,734,117)	(513,734,117)
Totali	849,323,209	(29,459,766,456)	(28,610,443,247)

Kurset e këmbimit të përdorura për përkthimin e aktiveve dhe detyrimeve monetare të shprehura në monedhë të huaj më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë si vijon:

<i>Në LEK:</i>	2018	2017
EUR	123.42	132.95
USD	107.82	111.10
CHF	109.60	113.94
100 YEN	98.00	98.74

Menaxhimi i riskut të kurseve të këmbimit plotësohet përmes monitorimit të ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve financiare të shoqërisë ndaj skenarëve të ndryshëm standarde dhe jo standarde të kurseve të këmbimit. Skenarët standardë që konsiderohen në mënyrë të rregullt përfshijnë një rritje ose rënie paralele në kurset e këmbimit prej 100 pikësh bazë (pb).

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.2 Risku i tregut (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së shoqërisë ndaj një rritjeje ose rënijeje në vlerën e lekut përkundrejt monedhave të huaja (duke supozuar se nuk ka lëvizje asimetrrike dhe një pozicion financiar të qëndrueshëm) është si vijon:

	2018		2017	
	100 bp rritje	100 bp ulje	100 bp rritje	100 bp Ulje
Efekti i parashikuar në fitim /(humbje)	(293,879,470)	293,879,470	(286,104,432)	286,104,432

- *Risku i normës së interesit*

OST ekspozohet ndaj riskut të normave të interesit sepse vlera e drejtë e huave me normë fikse dhe flukset e parasë të lidhura me huatë me norma të ndryshueshme do të variojnë me ndryshimin e normave të interesit. Shënimi 14 detajon normat e interesit mbi huatë e OST.

Tabela paraqet shumat e agreguara të aktiveve dhe detyrimeve financiare me vlerë kontabël, të kategorizuara sipas afatit më të hershëm midis riçimit të interesit kontraktual dhe datës së maturitetit.

<i>Në LEK</i>	Nga 1 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali
Detyrimet me 31 dhjetor 2018				
Llogari të pagueshme e të tjera	15,178,182,849	-	-	15,178,182,849
Kredi dhe hua	(18,105,445,549)	(6,996,133,014)	(11,742,349,593)	(36,843,928,156)
Totali i pagesave të ardhshme	(2,927,262,700)	(6,996,133,014)	(11,742,349,593)	(21,665,745,307)
Detyrimet me 31 dhjetor 2017				
Llogari të pagueshme e të tjera	10,863,050,115	-	-	10,863,050,115
Kredi dhe hua	(12,037,871,598)	(6,666,653,443)	(13,262,915,304)	(31,967,440,345)
Totali i pagesave të ardhshme	(1,174,821,483)	(6,666,653,443)	(13,262,915,304)	(21,104,390,230)

Menaxhimi i riskut të normës së interesit kundrejt limiteve të hendekut të normës së interesit plotësohet nga monitorimi i ndjeshmërisë së aseteve dhe detyrimeve financiare të shoqërisë kundrejt skenarëve standarde dhe jo-standarde të normës së interesit. Skenarët standardë që konsiderohen në bazë të rregullt përfshijnë një rritje ose ulje paralele prej 100 pikësh bazë në të gjitha kurbat e interesit.

Një analizë e ndjeshmërisë së shoqërisë përballë një rritjeje ose një rënijeje në normat e interesit (duke supozuar që nuk do të ketë asnjë lëvizje asimetrrike dhe qëndrim konstant te pozicionit financiar) është si më poshtë:

Viti	2018		2017	
	100 bp rritje	100 bp ulje	100 bp rritje	100 bp Ulje
Efekti i parashikuar në fitim /(humbje)	(216,657,453)	216,657,453	(211,043,902)	211,043,902

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.2 Risku i tregut (vazhdim)

- *Risku i çmimeve të tjera*

Çmimi i kapitalit

OST sh.a nuk ka ekspozim ndaj riskut të çmimit të kapitalit sepse nuk mban aktive financiare që përmbajnë elementë kapitali në datën e raportimit. Nuk është politikë e shoqërisë që të blejë instrumenta të tillë dhe të ekspozohet si rrjedhim ndaj riskut të çmimit të lidhur me lëvizjet në treguesit e tregut të kapitalit.

Tarifat e transmetimit

Sipas modelit aktual të tregut të energjisë, shoqëria faturon vetëm një tarifë fikse për çdo njësi energjie të transmetuar. Tarifat e transmetimit dhe vlerësimi i kërkesës për energji në tregun lokal janë veçanërisht të rëndësishëm për OST në këto rrethana. Tarifa e transmetimit që OST do të jetë në gjendje të zbatojë janë objekt i miratimit nga Enti Rregullator i Energjisë në Shqipëri, duke krijuar në këtë mënyrë risk çmimi.

5.2.3 Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit përcaktohet si risku që njësia të ndeshë vështirësi në shlyerjen e detyrimeve të saj financiare. OST është ekspozuar ndaj kërkesave ditore për përdorim të burimeve të veta të parasë kryesisht për të paguar shpenzimet operative të ndodhura në aktivitetin e saj të zakonshëm dhe për të shlyer kreditë. Nga ana tjetër, shoqëria përballet me vonesa të konsiderueshme në arkëtimet e shitjeve me kredi që i ka bërë OSHEE Sh.a. për shërbimin e transmetimit të energjisë. Drejtimi monitoron çdo muaj parashikimet e flukseve të parasë.

Procesi i adoptuar nga drejtuesit për menaxhimin e likuiditetit përfshin edhe vendosjen e kufizimeve ndaj degëve për shpenzimet në lidhje me aktivitetet e përditshme si shërbimet, furnizimet, investimet, shtyrjen e pagesave ndaj disa kreditorëve, riskedulimin e marrëveshjeve midis palëve dhe parashikimin e pagesave të kredive duke siguruar që këto të jenë të mbuluara.

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 sipas maturimit të tyre të kontraktuar. Shumat e paraqitura në tabelën e maturimit janë fluksete kontraktuara të skontuara të parasë. Kur shuma e pagueshme nuk është fikse, shuma që paraqitet është përcaktuar duke iu referuar kushteve që kanë ekzistuar në datën e raportimit. Pagesat në monedhë të huaj janë konvertuar me kursin ditor të këmbimit në datën e raportimit.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.3 Risku i likuiditetit (vazhdim)

Analiza e maturitetit të detyrimeve financiare më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 është si vijon:

<i>Ne lekë</i>	Nga 1 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali
Detyrimet me 31 dhjetor 2018				
Llogari të pagueshme e të tjera	(7,090,745,624)	(208,275,983)	-	(7,299,021,607)
Kredi dhe hua	(11,014,699,925)	(6,787,857,031)	(11,742,349,593)	(29,544,906,549)
Totali i pagesave të ardhshme	(18,105,445,549)	(6,996,133,014)	(11,742,349,593)	(36,843,928,156)
Detyrimet me 31 dhjetor 2017				
Llogari të pagueshme e të tjera	(3,178,906,892)	(98,775,236)	-	(3,277,682,128)
Kredi dhe hua	(8,858,964,706)	(6,567,878,207)	(13,262,915,304)	(28,689,758,217)
Totali i pagesave të ardhshme	(12,037,871,598)	(6,666,653,443)	(13,262,915,304)	(31,967,440,345)

5.3 Manaxhimi i Kapitalit

Objektivat e shoqërisë në manaxhimin e kapitalit janë të ruajë aftësinë e saj për vijimësi të biznesit me qëllim sigurimin e kthimeve për aksionarët dhe të përfitimeve për grupet e tjera të interesit dhe të mbajë një strukturë optimale të kapitalit e cila mundëson reduktimin e kostos së kapitalit.

Njëlloj me shoqëritë e tjera në industri, OST monitoron kapitalin bazuar në raportin e detyrimeve ndaj kapitalit. Ky raport llogaritet si totali i detyrimeve pjesëtuar me kapitalin nën drejtim. Grupi konsideron si total kapitali, kapitalin e paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar.

	2018	2017
Totali i detyrimeve	39,621,551,945	33,836,091,093
Kapitali	31,160,593,430	30,445,465,761
	127%	111%

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

6. Aktive afatgjata materiale

	Toka & Ndertesa	Makineri e Pajisje	Automjete	Pajisje Zyre	Investim ne proces	Total
Gjendja më 31 dhjetor 2016	4,881,930,448	46,036,788,549	508,576,388	716,073,858	3,230,996,091	55,374,365,334
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave	-	23,228,557	-	-	3,076,377	26,304,934
Shtesa blerje te reja	42,330,259	-	-	-	2,815,685,268	2,858,015,527
Riklasifikime dhe shtesa te tjera	29,057,316	1,362,985,665	51,222,400	117,025,668	(1,557,830,029)	2,461,020
Transferime ne aktive afatgjate jo materiale	-	-	-	-	(271,016,904)	(271,016,904)
Riklasifikime ne aktive te tjera	-	(2,685,606)	-	(1,992,394)	(33,515,190)	(38,193,190)
Nxjerrje jashte perdorimit	-	(48,557,882)	(3,370,000)	(696,313)	(143,438)	(52,767,633)
Kalime nga (në) magazina (riklasifikime)	-	-	-	-	(26,340,471)	(26,340,471)
Gjendja më 31 dhjetor 2017	4,953,318,023	47,371,759,283	556,428,788	830,410,819	4,160,911,704	57,872,828,617
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave	-	-	-	-	(10,359,810)	(10,359,810)
Shtesa blerje te reja	1,922,337	18,000	-	627,400	5,618,353,342	5,620,921,079
Riklasifikime dhe shtesa te tjera	234,421,133	2,543,824,526	-	175,935,792	(2,950,647,851)	3,533,600
Transferime ne aktive afatgjate jo materiale	-	-	-	-	(327,667,742)	(327,667,742)
Riklasifikime ne aktive te tjera	-	-	-	-	(810,891,709)	(810,891,709)
Nxjerrje jashte perdorimit	(477,938)	(13,409,460)	(100,000)	(7,622,960)	-	(21,610,358)
Kalime nga (në) magazina (riklasifikime)	-	-	-	-	(12,639,823)	(12,639,823)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	5,189,183,555	49,902,192,349	556,328,788	999,351,051	5,667,058,111	62,314,113,854
Amortizimi i Akumuluar						
Gjendja më 31 dhjetor 2016	(111,901,590)	(3,239,492,327)	(71,817,311)	(116,945,114)	-	(3,540,156,342)
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave te viteve te meparshme	-	(23,228,557)	-	-	-	(23,228,557)
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave te vitit aktual	-	(28,648,965)	-	-	-	(28,648,965)
Amortizimi i vitit	(69,860,135)	(1,938,236,924)	(35,991,016)	(140,921,720)	-	(2,185,009,795)
Nxjerrje jashte perdorimit	-	10,726,984	940,000	1,865,852	-	13,532,836
Gjendja më 31 dhjetor 2017	(181,761,725)	(5,218,879,789)	(106,868,327)	(256,000,982)	-	(5,763,510,823)
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave te vitit aktual	-	(28,621,681)	-	-	-	(28,621,681)
Amortizimi i vitit	(72,620,709)	(1,913,336,404)	(37,579,545)	(160,071,384)	-	(2,183,608,042)
Nxjerrje jashte perdorimit	275,956	1,653,447	100,000	3,114,235	-	5,143,638
Gjendja më 31 dhjetor 2018	(254,106,478)	(7,159,184,427)	(144,347,872)	(412,958,131)	-	(7,970,596,908)
Vlera neto më 31 dhjetor 2017	4,771,556,298	42,152,879,494	449,560,461	574,409,837	4,160,911,704	52,109,317,794
Vlera neto më 31 dhjetor 2018	4,935,077,077	42,743,007,922	411,980,916	586,392,920	5,667,058,111	54,343,516,946

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 OST nuk i ka regjistruar të gjitha pronat në Regjistrin e Pasurive të Paluajtshme. Shoqëria është në proces të përgatitjes së një liste të detajuar përmbledhëse mbi pasuritë e paluajtshme për t'u regjistruar.

Nuk ka aktive të lëna si kolateral më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017.

Ndërtimet në proces përfaqësojnë ndërtimin e aktiveve të transmetimit, duke përfshirë kryesisht linja transmetimi dhe nënstacione.

i. Matja e vlerës së drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë e aktiveve afatgjata materiale u përcaktua nga një grup ekspertësh të jashtëm të caktuar nga Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes bazuar në urdhrin nr. 530 datuar më 3 dhjetor 2014. Grupi i ekspertëve përbëhet nga vlerësues të certifikuar të pasurive të paluajtshme dhe kontabilistë të certifikuar. Raporti i tyre daton 17 shtator 2015 ndërsa data efektive e rivlerësimit të aktiveve afatgjata materiale të OST është 1 janar 2015.

- *Niveli 3 i vlerës së drejtë*

Vlerat e drejta të aktiveve afatgjata materiale të shoqërisë kategorizohen në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë. Të dhënat e rëndësishme dhe supozimet zhvillohen me bashkëpunimin e ngushtë të drejtimit.

Vlere e Drejte percaktohet si: “Çmimi më i mundshëm, në datën e specifikuar, në para, ose në termat ekuivalente të parasë, ose në terma të tjerë të përcaktuar në mënyrë ekzakte, për të cilat të drejtat e specifikuar të aktiveve do të shiteshin pas një ekspozimi të arsyeshëm në një treg konkures, nën të gjitha kushtet e kërkuara për një shitje të drejtë, me blerës dhe shitës të cilët veprojnë me maturi, dije dhe sipas interesit vetjak, dhe duke supozuar që askush nuk vepron nën detyrim”. Metodologjitë dhe rregullimet e aplikuar për vlerësimin e aktiveve afatgjata të OST sh.a. i referohen datës së vlerësimit 1 janar 2015 e cila është edhe data efektive e rivlerësimit.

Rivlerësimi i aktiveve të shoqërisë “OST” sh.a. është bërë duke u bazuar në këto metoda:

- Metoda e Tregut ose Metoda e Krahasimit të drejtëpërdrejtë
- Kosto e Zëvendësimit e Amortizuar

Metoda e Tregut ose Metoda Krahasimit të drejtëpërdrejtë bazohet në evidenca të krahasueshme me aktive të ngjashme, si dhe në kërkimet e përgjithshme të tregut lokal. Metodologjia konsiston në një analizë të shitjeve dhe ofertave të tjera të pronave të ngjashme pranë pronave në fjalë ose dhe më larg tyre.

Metoda e Kostos apo Metoda e Zëvendësimit të Kostos së Amortizuar është përdorur në mungesë të të dhënave (evidencave) të tregut për shitjen e aktiveve.

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Metoda e koston mat vlerën duke vlerësuar Koston e Re të Zevendësimit ose Koston e re të Riprodhimit të pronës dhe pastaj duke përcaktuar zbritjet për amortizimin, i cili duhet të reflektojë moshën, kushtet dhe gjendjen e aktivit gjatë së shkuarës dhe jetëgjatësinë ekonomike të ardhshme të propozuar.

Më poshtë jepet informacioni për metodologjinë e vlerësimit që është adoptuar për secilën klasë aktivi:

1. Toka – Metoda e krahasimit të drejtpërdrejtë
2. Ndërtesa – Metoda e koston së zëvendësimit të amortizuar
3. Makineri dhe Pajisje (ndërtime dhe instalime) – Metoda e koston se zëvendësimit të amortizuar
4. Nënstacionet – Metoda e koston së zëvendësimit të amortizuar
5. Linjat e Transmetimit të Energjisë – Metoda e koston së zëvendësimit të amortizuar
6. Mjetet e Transportit – Metoda e krahasimit të drejtpërdrejtë
7. Paisje të zyrave dhe Paisje Informatike – Metoda e tregut

ii. Testi i zhvlerësimit

Bazuar në natyrën specifike të aktivitetit të shoqërisë, vlera e drejtë e pjesës më të madhe të AAM është përcaktuar sipas metodës së koston së zëvendësimit të amortizuar (MKZA). Për këtë qëllim, grupi që ka kryer vlerësimin ka bërë testin e zhvlerësimit të Aktiveve Afatgjata Materiale.

Qëllimi i testit të zhvlerësimit është të sigurojë që Aktivët në pronësi të Shoqërisë, janë regjistruar në pasqyrat financiare në një shumë që nuk tejkalon vlerën e tyre të rikuperueshme.

Ndër metodat e vlerësimit të biznesit grupi i ekspertëve ka zgjedhur Metodën e Aktualizimit të Flukseve të Parasë (Discount Cash Flow) si më të përshtatshme për situatën dhe kushtet ku Shoqëria operon.

Testi i zhvlerësimit për aktivet afatgjata materiale është bërë duke u bazuar në Flukset Monetare që krijohen nga këto aktive.

Vlera e rikuperueshme e aktiveve është:

- Vlera e drejtë minus koston e shitjes
- Vlera në përdorim

Duke marrë në konsideratë se Shoqëria nuk ka konkurrentë të ngjashëm në treg si shumë e rikuperueshme e aktiveve afatgjata është marrë vlera në përdorim.

Për qëllimet e testit të zhvlerësimit, drejtimi i ka trajtuar të gjitha aktivet në një njësi gjeneruese të parasë (NJGJP). Shuma e rikuperueshme është bazuar në vlerën në përdorim, të përcaktuar nga skontimi i flukseve të ardhshme të mjeteve monetare që do të gjenerohen nga përdorimi i vazhdueshëm i NJGJP -së.

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Supozimet kryesore të përdorura në vlerësimin e vlerës në përdorim janë paraqitur më poshtë:

	Në %
Norma e aktualizimit	5.6%
Norma e rritjes ne përjetësi	2-3%
Norma vjetore e buxhetuar e rritjes së EBITDA	3.8%
<i>(Mesatare per pesë vitet në vijim)</i>	

Parashikimet e flukseve të parasë përfshijnë vlerësime specifike për pesë vjet dhe një normë të rritjes në përjetësi pas kësaj. Shkalla e rritjes në përjetësi është përcaktuar në bazë të vlerësimit të drejtimit të rritjes vjetore të përbëre të fitimit para interesave, taksave dhe amortizimit (EBITDA) brenda kapaciteteve normale të prodhimit të shoqërisë.

EBITDA e parashikuar u bazua në supozimet kryesore, të cilat përfaqësojnë vlerësimet më të mira të drejtimit si më poshtë:

Një rritje mesatare prej 2% të të ardhurave të transmetimit gjatë periudhës së parashikuar për shkak të rritjes së parashikuar të tarifës së transmetimit, e cila është subjekt i miratimit nga Enti Rregullator i Energjisë.

Një rënie mesatare prej 1.7% të sasisë së energjisë të transmetuar gjatë periudhës pesëvjeçare kryesisht për shkak të rënies së energjisë së transmetuar në OSHEE Sh.a pas reduktimit të projektuar të humbjeve në rrjetin e shpërndarjes.

Vlerat e përcaktuara për supozimet kryesore paraqesin vlerësimin e drejtimit për trendin e ardhshëm në sektorin e energjisë elektrike dhe janë bazuar në të dhënat historike dhe zhvillimet e ardhshme nga burimet e jashtme dhe të brendshme. Shuma e rikuperueshme e vlerësuar e NJGJP -së tejkalon vlerën e tij kontabël dhe si rezultat nuk është identifikuar asnjë zhvlerësim.

Gjate 2018, Shoqëria raporton afersisht nje rritje prej 4% në të ardhurat.

Me shkresen nr. 18271 date 11/10/2018 “Vendim i Asamblese se Aksionarit nr. 121 date 11.10.2018” eshte caktuar grupi I eksperteve vleresues te certifikuar te pasurive te paluajtshme dhe kontabiliste te certifikuar per rivleresimin e aseteve te shoqërisë efekti I te cilit do te pasqyrohet me date 01.01.2019.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

7. Aktive afatgjata jomateriale

	Programe Komjuterike
Gjendja më 1 janar 2017	340,920,889
Shtesa	271,257,904
Pakesime	-
Gjendja më 31 dhjetor 2017	612,178,793
Shtesa	327,667,742
Pakesime	-
Gjendja më 31 dhjetor 2018	939,846,535
Amortizimi i Akumuluar	
Gjendja më 1 janar 2017	(57,242,874)
Amortizimi i vitit	(100,083,868)
Pakesime te tjera	(1,555)
Gjendja më 31 dhjetor 2017	(157,328,297)
Amortizimi i vitit	(155,913,448)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	(313,241,745)
Vlera neto më 31 dhjetor 2017	454,850,496
Vlera neto më 31 dhjetor 2018	626,604,790

8. Aktivet financiare

Aktivitet financiare përfshijnë investime në aksione dhe kredi të arkëtueshme nga palët si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Aktive financiare afatgjata		
Entitete të tjera	5,603,600	5,603,600
Hua dhënë punonjësve	8,120,258	8,541,258
Hua për palët e treta	-	10,000,000
Total i aktive financiare afatgjata	13,723,858	24,144,858
Aktive financiare afatshkurtra		
Hua për palët e treta	20,000,000	10,000,000
Hua dhënë punonjësve	384,200	347,400
Total i aktive financiare afatshkurtra	20,384,200	10,347,400
Total i aktive financiare	34,108,058	34,492,258

Entitete të tjera përfshijnë pjesëmarrjen në kapital, të mbajtur me kosto historike, të South East Europe Capacity Allocation Office (SEE CAO) e cila është një shoqëri e vendosur në Mal të Zi dhe e themeluar së bashku me shoqëritë e transmetimit të Malit të Zi, Kroacisë, Greqisë, Kosovës, Bosnje Hercegovinës dhe Turqisë.

Hua për palët e treta lidhet me huanë e dhënë për Albgaz sh.a me vendimin nr. 22, datë 13 qershor 2017, të Këshillit Mbikëqyrës të OST sh.a. Afati i maturimit të kredisë është dy vite. Sipas marrëveshjes mes OST dhe Albgaz Sh.a. huamarresi ka për detyrë kthimin e shumës së plotë të huasë me norme interesi 0 (zero) tek huadhenesi brenda dy viteve nga hyrja në fuqi e kesaj marrëveshje.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

9. Inventarët

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Materiale ndihmëse	247,847,713	248,617,732
Lëndë djegëse	8,416,236	13,548,985
Pjesë ndërrimi	158,225,099	154,992,128
Materiale të tjera	219,351,741	211,427,150
Totali i inventarit	633,840,789	628,585,995

10. Llogari të arkëtueshme e të tjera

Llogari të arkëtueshme e të tjera analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Klientë për mallra, produkte e shërbime	13,318,443,128	9,364,808,119
Paradhënie për punonjësit	2,256,039	369,828
Shteti – TVSH e zbritshme	469,573,264	28,791,685
Debitorë të tjerë	912,551,188	91,388,575
Asete per tu mare nga KESH sha	73,069,514	73,069,514
Minus: provizioni për rënien në vlerë	(115,828,038)	(3,121,331)
Total	14,660,065,095	9,555,306,390

Klientë për mallra, produkte e shërbime analizohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
OSHEE sha	13,053,332,225	9,131,934,367
KESH sha	(6,440,136)	-
Shoqeri private	271,551,039	232,873,752
Total	13,318,443,128	9,364,808,119

Pjesa me e madhe e të arkëtueshme nga OSHEE sh.a, më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, lidhen kryesisht me shuma për shitjet e bëra në vitet paraardhëse. Për të përmirësuar arkëtimet dhe ulur humbjet në rrjetin e shpërndarjes, disa veprime u ndërmorën nga OSHEE dhe Qeveria Shqiptare të cilat u materializuan në Ligjin nr.170/2014 për ratifikimin e marrëveshjes së huasë ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe bankës ndërkombëtare për rindërtim dhe zhvillim për financimin e projektit për rimëkëmbjen e sektorit të energjisë elektrike. OSHEE ka detyrimin t'i paguajë plotësisht shumat me vonesë OST por nuk mund të paguajë më pak se skeduli i miratuar në këtë ligj. Për më tepër, gjatë vitit 2016 dy vendime të ERE (Vendimi nr.111, datë 01.07.2016 dhe vendimi nr.190, datë 22.12.2016, gjate vitit 2017 (vendimi nr 211 date 28.12.2017) si dhe gjate vitit 2018 (vendimi nr 266 date 21.12.2018), detyrojnë OSHEE sh.a që përveç shlyerjes së detyrimeve korente, të kryejë edhe pagesat ndaj OST sh.a nga detyrimet e prapambetura për qëllime të pagesave të kredive nga OST sh.a. Bazuar në Urdhrin e Kryeministrit nr. 17, datë 23.01.2018 “Për ngritjen e grupit të punës ndërinstitucional për Ristrukturimin Financiar të Shoqërive Publike në Sektorin Energjitik”, Grupi pret të kompensojë një pjesë të të arkëtueshmeve të vonuara nga OSHEE huatë dhe të pagueshmet ndaj KESH. Shumat që do kompensohen ende nuk janë përcaktuar dhe marrëveshja mes palëve është subjekt i vendimmarrjes të Këshillit të Ministrave.

10. Llogari të arkëtueshme e të tjera (vazhdim)

Të arkëtueshmet nga OSHEE përfshinë vlerat 642,184,772 lekë dhe 1,760,983,525 lekë të cilat përfaqësojnë fatura të lëshuara nga OST për sistemimin e faturave të shërbimeve të balancimit për vitet 2016 dhe 2017 sipas vendimit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 110 datë 14.05.2018 janë të papranuara nga OSHEE sipas shkresës së OSHEE nr 10615/1 datë 11.06.2018. Në bazë të të njëjtit vendim OST ka njohur të pagueshme ndaj KESH duke pranuar faturat me të njëjtën vlerë të lëshuara prej saj (shënimi 15). OSHEE ka ankimuar vendimin e ERE në Gjykatën Administrative të shkallës së parë e cila me vendim nr. 3851 datë 29.10.2018 ka vendosur rrëzimin e kërkesë padisë së OSHEE. Vendimi është ankimuar nga OSHEE në gjykatën e apelit dhe çështja është në proces.

OST nga ana e saj i është drejtuar gjykatës për të kërkuar njohjen e detyrimit nga OSHEE dhe shlyerjen e detyrimit me kërkesë padinë nr7475 datë 31.10.2018. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me vendim nr. 3809 datë 13.03.2019 vendosi pezullimin e gjykimit me arsyetimin se duke qënë se padia e OST është mbështetur në vendimin e ERE nr 110 datë 14.05.2018, çështja nuk mund të zgjidhet pa u zgjidhur më parë çështja e ngritur nga OSHEE në gjykatën e apelit me vendim të formës së prerë.

11. Parapagime dhe shpenzime të shtyra

Parapagimet për furnitorët kanë të bëjnë me parapagimet për furnitorët e mallrave dhe shërbimeve, kontraktuar për qëllim të ndërtimit të aktiveve të transmetimit.

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Parapagime për furnitore	62,210,589	392,576,295
Shpenzime të shtyra	42,278,502	74,047,138
	104,489,091	466,623,433

12. Mjete monetare në arkë e bankë

Mjetet monetare analizohen si më poshtë:

	31 December 2018	31 December 2017
Para në bankë	326,940,301	567,390,731
Para ne arkë	114	-
Garanci Bankare	6,315,465	5,102,165
Mjete monetare të kufizuara	46,264,725	234,135,137
Total	379,520,605	806,628,033

Mjetet monetare të kufizuara me 31 dhjetor 2018 në shumën 46,264,725 lekë (2017: 234,135,137 leke) mbahen në Bankën Intesa Sanpaolo dhe lidhen me letrën e kredisë prej 8,805,383 euro në instrumentin financiar për pranuesit e pagesave të ardhshme në përputhje me kontratën e datës 19.09.2017 midis OST sha dhe koncoriumi "Edmi" dhe "GSA".

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre, të cilat klasifikohen si aktive financiare të matura me koston e amortizuar, kanë qënë subjekt i matjes së provizionit "Qasjes së përgjithshme". Megjithatë, për shkak se llogaritë rrjedhëse janë në kërkesë, humbjet e pritshme 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës janë të njëjta. Kjo do të thotë se humbjet e pritshme kanë qënë jomateriale.

12. Mjete monetare në arkë e bankë (vazhdim)

Rreziku i kredisë në mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre është i kufizuar duke qenë se janë depozituar në banka me vlerësime të larta të përcaktuara nga agjencitë ndërkombëtare e kreditit.

31 Dhjetor 2017 dhe 31 Dhjetor 2018	Monedha	Vlerësimi i Moody's
American Bank of Investment ("ABI")	Lek	A1
National Commerce Bank ("BKT")	Lek	Ba2
Credins Bank*	Lek	B1
Intesa SanPaolo	Lek	Baa3
Raiffeisen Bank Albania	Lek	A2
Union Bank	Lek	B2

13. Kapitali

- *Kapitali aksionar*

Numri total i aksioneve të zakonshme më 31 dhjetor 2018 ishte 17,200,692 aksione (2017: 17,200,692 aksione) me vlerë nominale 1,000 Lekë për aksion. Të gjitha aksionet e emetuara janë plotësisht të paguara.

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Gjendje më 1 janar	17,200,692,634	17,200,692,634
Rritje e kapitalit	-	-
Gjendje më 31 dhjetor	17,200,692,634	17,200,692,634

- *Dividendët*

Në përputhje me Ligjin nr. 9901, datë 14 prill 2008, më 29 mars 2018, Ministria aprovoi pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe vendosi të shpërndajë dividendë në shumën 142,154,927 Leke.

- *Rezerva të rivlerësimit*

Rezervat e rivlerësimit në shumën ALL 8,966,497,267 lekë (2017: 9,480,646,283 leke) përfaqësojnë diferencën pozitive të rivlerësimit që vjen nga vlerësimi i pavarur i aktiveve afatgjata materiale dhe huave afatgjata me vlerën e drejtë në momentin fillestar dhe mbajtjen e tyre më pas me kosto të amortizuar.

- *Rezerva ligjore*

Rezervat ligjore përfaqësojnë ndarjen e një pjese të fitimeve të pashpërndara në përputhje me ligjin nr. 9901 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare" të datës 14 prill 2008, i cili kërkon që të paktën 5% e fitimit, por jo më shumë se 10% e kapitalit mbahet si rezervë ligjore.

- *Rezerva të tjera*

Rezervat e tjera janë krijuar nga mbajtja e fitimeve të mbartura. Ne vitin 2018 rezerva vjen si rezultat i shpërndarjes së fitimit të vitit 2017 në përputhje me shkresën 5930/1 datë 29/03/2018.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

13. Kapitali (vazhdim)

	Nr. i vendimit	Data e vendimit	Total
Balanca me 1 janar 2017			-
Rritje	2795/1	18 prill 2017	809,059,021
Balanca me 31 dhjetor 2017			809,059,021
Rritje	5930/1	29 mars 2018	1,208,316,883
Rritje	5930/1	29 mars 2018	910,254,825
Balanca me 31 dhjetor 2018			2,927,630,729

14. Huatë

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Hua Afatgjata		
Ministria e financave dhe ekonomisë	14,524,724,956	14,816,673,108
Marreveshje nën-huaje me KESH	4,005,481,668	5,014,120,403
Totali i huasë afatgjatë	18,530,206,624	19,830,793,511
Hua Afatshkurtra		
Ministria e financave dhe ekonomisë	5,479,590,442	4,053,659,164
Marreveshje nën-huaje me KESH	5,535,109,483	4,805,305,542
Totali i huasë afatshkurter	11,014,699,925	8,858,964,706
Ministria e financave dhe ekonomisë	20,004,315,398	18,870,332,272
Marreveshje nën-huaje me KESH	9,540,591,151	9,819,425,945
Total Detyrime per hua	29,544,906,549	28,689,758,217

Huatë kanë afate maturimi që variojnë nga një në pesëdhjetë vite dhe janë të garantuara nga Qeveria Shqiptare. Vlerat kontraktuale mesatare të interesit më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 ishin si më poshtë:

	EUR	USD	CHF	KRW	YEN	ALL
2018	2.00%	1.80%	0.00%	2.50%	2.45%	0.75%
2017	1.99%	1.80%	0.00%	2.50%	2.45%	0.75%

Vlerat kontabël të huave të Grupit që janë të shprehura në monedhat e mëposhtme:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
EUR	22,135,357,834	22,090,128,246
USD	2,531,805,447	2,574,192,309
CHF	1,037,921,598	1,011,441,439
JPY	570,118,963	513,734,118
KRW	2,470,279,930	2,378,880,660
ALL	799,422,777	121,381,445
	29,544,906,549	28,689,758,217

Në momentin e ndarjes, KESH i ka nën-huazuar Shoqrisë (OST) disa hua nga institucione të ndryshme. Pas ndarjes së dy shoqërive, ndarja e huave midis OST dhe KESH u bazua në përqindjen e vlerësuar më 30 qershor 2006 dhe kjo përqindje u përdor për të transferuar pagesat e principalit dhe interesit tek OST.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

14. Huatë (vazhdim)

Pavaresisht se OST nuk ka shlyer të gjitha detyrimet për huatë afatgjata, Ministria e Financave dhe Ekonomisë duke marrë në konsideratë që OST sh.a. vazhdon të shlyejë detyrimet e saj kundrejt kreditorëve të huaj si dhe faktin që kryen herë pas here pagesa ndaj MFE për kredite e nënhuazura edhe për vitin 2019 konfirmon se do të vijohet me kërkesën për pagesë sipas skedulit të Marreveshjeve përkatëse.

15. Llogari te pagueshme tregtare dhe të tjera

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Detyrimet afatgjata		
Furnitore për aktivet afatgjata materiale	208,275,983	98,775,236
Total	208,275,983	98,775,236
Detyrimet afatshkurtra		
Furnitore për aktive afatgjata materiale	276,774,440	352,355,511
Furnitore për mallra dhe shërbime	5,473,111,726	1,465,741,210
Furnitore për fatura të pambërritura	25,671,828	257,410,134
Kreditorë të tjerë	308,696,087	218,745,187
Detyrime tatimore	74,625,646	73,620,642
Detyrime për dividend	931,865,897	811,034,209
Totali	7,090,745,624	3,178,906,893
Totali	7,299,021,607	3,277,682,129

Llogaritë e pagueshme tregtare afatshkurtra për aktivet afatgjata materiale lidhen kryesisht me punimet dhe materialet e furnizuara, por të pagueshme në vitin pasardhës.

Llogaritë e pagueshme afatgjata për aktivet afatgjata materiale lidhen me garancitë e performancës të pagueshme me mbarimin e kontratës së furnizimit.

Furnitore për mallra dhe shërbime përfaqësojnë të pagueshme ndaj KESH në vlerat 642,184,772 lekë dhe 1,760,983,525 lekë për fatura të lëshuara nga KESH për sistemin e faturave të shërbimeve të balancimit për vitet 2016 dhe 2017 sipas vendimit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 110 datë 14.05.2018.

Furnitorë për faturat e pambërritura përbëhet nga fatura të cilat janë lëshuar pas datës 31 dhjetor 2018 por që i korrespondojnë detyrimeve të krijuara gjatë vitit 2018.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

16. Grante

Grantet analizohen si me poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Grante të tjera nga KESH sh a	16,253,302	20,205,133
Grante nga OSHEE sh.a	455,396,467	-
Grante të tjera për Linjë paraburgimi Fier	7,837,524	7,997,153
Grante të tjera për Linjë paraburgimi Elbasan	8,992,372	9,273,976
Grante per pjeset reserve “Devoll Hydropower” Elbasan	26,168,509	26,168,509
Grante Linja e tensionit të larte Hec Peshqesh	46,333,645	47,263,767
Grante nga KfW Linja 400KV Tiranë Podgorice	341,324,821	348,435,755
Grante nga KfW Linja 400KV Tiranë Prishtinë	51,002,069	52,599,547
Grante nga KfW Linja Shqipëria e jugut	89,452,389	91,573,754
Grante konteniene nga firma C&G D.O.O	3,325,854	3,325,854
Grant – KfW dhe EU per Linjen 400 kV Shqiperi - Maqedoni	11,471,031	-
Totali	1,057,557,983	606,843,448

Grantet lidhen me kostot dhe aktivet, dhe përfshijnë grante direkt nga qeveria ose nga donatorë për qeverinë shqiptare lidhur me aktivitetet e Grupit dhe për të financuar aktivet.

Levizjet në grante paraqiten si me poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Gjendja më 1 janar	606,843,448	593,718,886
Amortizimi i granteve gjate vitit	(59,067,192)	(14,196,392)
Grante te marra gjate vitit	509,781,727	27,320,954
Gjendja më 31 dhjetor	1,057,557,983	606,843,448

17. Tatimi i shtyrë mbi fitimin

Tatimi i shtyrë llogaritet bazuar në normën tatimore të miratuar prej 15% (2016: 15%).

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Detyrime të shtyra tatimore	1,487,951,528	1,120,460,912

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Më 1 janar	1,120,460,911	1,443,622,284
Regjistruar në të ardhurat gjithëpërfshirëse	367,490,616	(323,161,373)
Më 31 dhjetor	1,487,951,528	1,120,460,911

Lëvizjet në detyrimet e shtyra tatimore gjatë vitit janë si vijon:

	Aktive Afatgjata Materiale	Total
Me 1 Janar 2017	1,443,622,284	1,443,622,284
Regjistruar në te ardhurat gjithëpërfshirëse	-	-
Regjistruar në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve	(323,161,373)	(323,161,373)
Me 31 dhjetor 2017	1,120,460,912	1,120,460,911
Regjistruar në te ardhurat gjithëpërfshirëse	-	-
Regjistruar në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve	367,490,616	367,490,616
Me 31 dhjetor 2018	1,487,951,528	1,487,951,528

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

18. Parapagimet nga kliente

Parapagimet nga kliente analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Axpo Albania Sh.a	16,528	-
Devolli Hydropower shpk	165,284	-
Danske Commodities Albania shpk	479,324	882,320
EFT Albania	1,035,780	415,442
Energy Supply	431,575	-
Green Energy	927,427	-
Gen-I Tirana	5,336,839	4,310,707
GSA	3,452,600	1,562,855
SEE CAO	127,424,449	92,690,197
Ayen Energy Trading	578,494	-
Uradrin	431,575	-
Totali	140,279,875	99,861,521

19. Të ardhura të shtyra

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
SEE CAO	49,965,832	41,484,867
Totali	49,965,832	41,484,867

Të ardhura të shtyra përfaqesojnë shërbime të faturuara në avance ndaj shoqërisë SEE CAO për rezervim të drejtash transmetimi për muajin janar 2019.

20. Të ardhura nga veprimtaritë e shfrytëzimit

Të ardhura nga veprimtaritë e shfrytëzimit analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Të ardhura nga transmetimi i energjisë dhe alokimet e kapaciteteve		
Të ardhura nga shërbimet e transmetimit	5,196,071,606	4,505,098,858
Të ardhura nga alokimet e kapaciteteve	1,471,245,597	1,414,542,594
Të ardhura nga transmetimi ndërkufitar	19,716,575	-
Të ardhura nga grantet	59,067,192	14,196,392
Të tjera	62,298,964	33,284,527
Totali	6,808,399,934	5,967,122,371

21. Shpenzime për materiale

Shpenzime për materiale analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Materiale konsumi	46,310,315	54,463,567
Lendë djegëse	47,915,017	38,307,128
Të tjera	1,163,777	1,090,420
Totali	95,389,109	93,861,115

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

22. Kosto transmetimi

Kosto transmetimi analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Shpenzime të transmetimit ndërkufitar	244,585,253	251,507,694
Humbje teknike gjate transmetimit – KESH	1,232,225,933	228,963,463
Sherbimet ndihmëse – KESH	181,055,760	94,341,800
Humbje nga disbalancat e energjise	88,393,908	-
Totali	1,746,260,854	574,812,957

OST i mban kostot që krijohen në formën e humbjeve teknike në sistemin e transmetimit në kuadrin e modelit të tregut të energjisë që aplikohet nga viti 2008 e në vazhdim. Me vendim të ERE humbjet teknike gjatë transmetimit nga 1 janari 2018 do të mbulohen nga OST përmes sigurimit të energjisë me çmimin e tregut përmes ankandeve të organizuara nga OST. Deri më 31 dhjetor 2017 energjia e nevojshme për mbulimin e humbjes sigurohej nga KESH me çmim të përcaktuar nga ERE, 1.45 lekë për kwh i cili ishte më i ulët se çmimi i tregut.

23. Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit

Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Qira	2,039,887	3,065,557
Mirëmbajtje dhe riparime	294,026,391	137,667,404
Sigurime	67,567,976	2,890,442
Kërkime, trajnime dhe studime	14,992,134	15,486,439
Personel jashtë njesisë	117,492,524	92,192,479
Shpenzime per patenta, licensa	18,260,000	17,170,000
Publicitet, reklama	-	5,265,599
Transferime, udhëtime, dieta	51,534,467	46,071,676
Shpenzime postare dhe telekomunikimi	13,951,962	9,483,429
Shpenzime për shërbimet bankare	3,802,033	8,366,144
Taksa dhe tarifa vendore	1,702,692	6,482,698
Taksa e regjistrimit	1,981,656	1,589,976
Tatime të tjera	26,351	19,800
Shpenzime për pritje dhe përfaqësime	2,542,441	8,308,738
Gjoha dhe dëmshpërblime	192,945,973	39,888,568
Subvencione të dhena	4,263,772	3,082,050
Nxjerrje aktivesh jashtë përdorimit	24,337,541	67,483,532
Tarifa antaresimi	57,790,885	48,450,328
Kosto e materialeve te shitura dhe te tjera	65,174,957	22,199,408
Totali	934,433,642	535,164,267

24. Shpenzime personeli

Shpenzime personeli analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Pagat dhe shpërblimet e personelit	759,584,509	701,101,903
Sigurimet shoqërore dhe shëndetsore	140,102,648	131,908,434
Kompesime shpenzimesh për personelin	296,478,111	246,182,889
Totali	1,196,165,268	1,079,193,226

Numri i punonjësve më 31 dhjetor 2018 ishte 755 (31 dhjetor 2017: 728).

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

25. Provigjione/fshirje të llogarive

Provizionet për çështjet ligjore të OST Security në shumën 3,441,771 lekë më 31 dhjetor 2017 përfaqësojnë detyrime ndaj punonjësve të OST Security për gjyqet e humbura.

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Provizion per ceshtje gjyqesore OST Security	-	(3,441,771)
Provigjon i llogarive te arketueshme	(19,996,376)	-
Totali	(19,996,376)	(3,441,771)

26. Të ardhura dhe shpenzime financiare neto

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Shpenzime për interesa	(580,248,389)	(1,010,387,401)
Shpenzime financiare	(24,281,261)	-
Fitime neto nga kursi i këmbimit në aktivitetet financiare	1,699,185,654	937,074,612
Te ardhura nga interesat, kredite dhe depozitat	4,249,352	283,429
Totali	1,098,905,356	(73,029,360)

Shpenzimet financiare të njohura nga shoqeria gjatë viteve 2018 dhe 2017 lidhen me interesat për huatë. Shpenzimet e interesit lidhen me kostot për aktivet që janë gati për përdorimin e tyre të synuar.

27. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin

OST e përcakton tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin tatimor shqiptar. Në vitin 2018 norma e tatimit mbi fitimin ishte 15% e të ardhurës së tatueshme (2017: 15%).

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Tatimi mbi fitimin e periudhës	273,004,128	200,779,979
Tatimi i shtyrë mbi fitimin (Shënimi 17)	367,490,616	(323,161,373)
Totali	640,494,744	(122,381,394)

Në vijim jepet një rakordim i tatimit mbi fitimin i përlllogaritur në bazë të normës së tatimit të aplikueshme ndaj shpenzimit të tatim fitimit:

	Norma	31 dhjetor 2018	Norma	31 dhjetor 2017
Fitimi para tatimit		1,546,916,870		1,293,877,047
Tatimi i përlllogaritur me normën	15.0%	232,037,531	15.1%	194,875,182
Tatimi i përlllogaritur per shpenzime të pazbritshme	2.6%	40,966,597	0.5%	5,904,797
Shpenzimi i tatimit mbi fitimin	17.6%	273,004,128	15.5%	200,779,979

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë shoqeria merr parasysh ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse taksa dhe interesa të tjera mund të jenë të detyrueshme. Drejtimi beson se përlllogaritjet e tij të detyrimeve tatimore janë të përshtatshme për të gjitha vitet e hapura fiskale bazuar në vlerësimin prej tij të shumë faktorëve, përfshirë interpretimin e ligjit mbi tatimet dhe eksperiencat e mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në çmuarje dhe supozime dhe mund të përfshijnë një seri gjykimesh për ngjarjet e ardhshme.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

27. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin (vazhdim)

Shoqeria mund të ndryshojë gjykim nën dritën e informacionit të ri që mundësohet, në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese. Këto ndryshime ndaj detyrimeve tatimore do të ndikojnë shpenzimin tatimor gjatë periudhës në të cilën ky përcaktim bëhet.

28. Palët e lidhura

OST kontrollohet nga Ministria e Financës dhe Ekonomisë (“MFE”) e Republikës së Shqipërisë, e cila zotëron 100% të aksioneve të saj. Transaksionet, të drejtat dhe detyrimet me palet e lidhura paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
<i>(a) Shitje mallrash dhe shërbimesh</i>		
Shitje mallrash:		
OSHEE sh.a	7,102,259,350	5,033,685,813
KESH sh.a	1,396,438	451,658,959
	7,103,655,788	5,485,344,772
<i>(b) Blerje mallrash dhe shërbimesh</i>		
OSHEE sh.a	349,319,098	390,993,664
KESH sh.a	3,535,239,183	1,914,228,387
	3,884,558,281	2,305,222,051
<i>(c) Shpërblimi i drejtuesve kryesorë</i>		
Paga dhe shpërblime të tjera afat-shkurtra për punonjësit	53,223,656	44,926,547
Këshilli Mbikëqyrës	2,423,280	2,423,280
	55,646,936	47,349,827
<i>(d) Balancat e fund-vitit me palet e lidhura</i>		
Llogari të arkëtueshme nga palët të lidhura:		
Autoritetet fiskale (tatim fitim paguar teper)		225,752,455
Autoritetet fiskale (TVSH)	469,573,264	28,791,685
OSHEE sh.a	13,053,332,225	9,131,934,367
KESH sh.a	(6,440,136)	-
	13,516,465,353	9,386,478,507
<i>(e) Llogari të pagueshme ndaj palëve të lidhura</i>		
Ministria e Financave të Republikës së Shqipërisë		
Dividend i pagueshëm	931,865,897	811,034,209
KESH sh.a	4,408,402,709	994,057,029
Autoritetet fiskale (tatim mbi te ardhurat personale)	19,501,258	18,571,276
Autoritetet fiskale (sigurime shoqërore)	20,489,506	19,888,878
Autoritetet fiskale (tatim fitim)	47,251,626	
	5,427,510,996	1,843,551,392
<i>(f) Kredi dhe hua dhene palëve të lidhura</i>		
ALBGAZ	20,000,000	20,000,000
	20,000,000	20,000,000
<i>(g) Kredi dhe hua nga palë të lidhura</i>		
KESH sh.a	9,540,591,152	9,819,425,946
Ministria e Ekonomisë dhe Financave e Republikës së Shqipërisë	20,004,315,398	18,870,332,272
	29,544,906,550	28,689,758,218

Huatë e marra nga Grupi janë garantuar nga Qeveria e Shqipërisë.

29. Detyrime të mundshme

Në rrjedhën normale të biznesit, shoqëria ka hasur në kërkesa ligjore dhe gjyqësore; Drejtimi konsideron se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet e tjera të mbetura deri më 31 dhjetor 2018. Bazuar në kontratën nr. 1008 datë 02.02.2018 “Marrëveshja për trajtimin e të drejtave dhe detyrimeve të OST Security Sha” ndërmjet Shoqërisë OST sh.a dhe OST Security, OST ka detyrime të kushtëzuara lidhur me pretendimet për proceset e vazhdueshme ligjore kundër OST Security Sh.a në shumën 39,480,200 leke (2017: 39,773,189 lekë).

Me 31 dhjetor 2018, OST kishte angazhime në shumën 3,022,366 mijë lekë (2017: 3,541,654 mijë lekë) lidhur me projektet për ndërtimin e aseteve për transmetimin e energjisë.

30. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka ngjarje të rëndësishme të cilat do të kërkonin korigjim të pasqyrave financiare të ndodhura midis datës së raportimit 31 dhjetor 2018 dhe datës së autorizimit të këtyre pasqyrave financiare.

Autostrada Tiranë - Durrës, Km 9
Yrshek, Kashar,
Tiranë, Albania
info@ost.al
www.ost.al